

Broj: 05-02-1-1770/15
Sarajevo, 11.9.2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:	11-09-2015	15.00	2
Organizacija	Državna	Broj	Drž
01,02	02-1-17/15		

S

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o strancima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici održanoj 23.7.2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o strancima, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o strancima, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

„Е“

ПРЕДЛОГ

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на _____ сједници Представничког дома, одржаној _____ 2015. године, и на _____ сједници Дома народа, одржаној _____ 2015. године, донијела је

ЗАКОН О СТРАНЦИМА

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет овог Закона)

- (1) Овим Законом прописују се: услови и поступак уласка странаца у Босну и Херцеговину (у даљњем тексту: БиХ), укључујући визни и безвизни режим, путне исправе за странце, боравак странаца у БиХ, удаљење странаца из БиХ, прихват странаца и стављање странаца под надзор, као и надлежности органа власти у примјени овог Закона, те друга питања у вези с боровком странаца у БиХ.
- (2) Овим Законом прописују се и прекршаји и казне за прекршаје почињене повредом одредби овог Закона.

Члан 2.

(Употреба рода)

Сви изрази у овом Закону, дати у једном граматичком роду, односе се без дискриминације и на мушкарце и на жене.

Члан 3.

(Надлежни органи)

- (1) Према овом Закону и подзаконским прописима донесеним на основу овог Закона, поступак проводе и одлуке доносе:
 - а) Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјет министара),
 - б) Министарство безбједности Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство),

- ц) Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: МИП),
 - д) Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: МЦП),
 - е) Служба за послове са странцима (у даљњем тексту: Служба),
 - ф) Гранична полиција Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Гранична полиција),
 - г) остали полицијски органи у БиХ (у даљњем тексту: полиција),
 - х) Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција за рад и запошљавање БиХ) и
 - и) други надлежни органи.
- (2) Ако је захтјев или други поднесак по овом Закону упућен стварно ненадлежном органу у БиХ, службено лице тог органа на то упозорава подносиоца и поднесак доставља надлежном органу.
- (3) Ако је захтјев или други поднесак по овом Закону упућен стварно ненадлежној организационој јединици неког органа, службено лице те организационе јединице о томе обавјештава подносиоца и поднесак доставља надлежној организационој јединици истог органа.
- (4) Ако је захтјев или други поднесак по овом Закону упућен мјесно ненадлежној организационој јединици Службе или другог органа, организациона јединица га по службеној дужности доставља мјесно надлежној организационој јединици Службе, односно другог органа.
- (5) Кад је прописано да Служба извршава одлуку донесену по овом Закону или по закону који уређује надлежност Службе, друге организационе јединице Министарства и полиција дужни су јој, на њен захтјев, пружити помоћ.

Члан 4.

(Управни поступак)

- (1) На управни поступак који се води пред надлежним органима у складу с овим Законом примјењују се одредбе закона који уређује област управног поступка БиХ, осим ако овим Законом није другачије прописано.
- (2) У случајевима када странац не обавијести надлежни орган о промјени адресе или га на адреси на којој је пријављен није могуће пронаћи, достава одлука које се доносе на основу овог Закона врши се путем огласне табле надлежног органа.

- (3) Достављање се сматра извршеним послје истека 15 дана од дана стављања писмена на огласну таблу органа који води поступак.

Члан 5.

(Управни спор)

- (1) Против коначних управних аката донесених према овом Закону може се покренути управни спор.
- (2) Управни спор покреће се тужбом која се подноси Суду Босне и Херцеговине, у складу са законом који уређује област управних спорова БиХ, ако овим Законом није другачије прописано.
- (3) Тужба не одгађа извршење коначног управног акта.

Члан 6.

(Дефиниције)

У смислу овог Закона, поједини изрази имају следеће значење:

- а) **странац** је лице које није држављанин БиХ;
- б) **лице без држављанства** је странац кога ниједна држава, у складу са домаћим законодавством, не сматра својим држављанином;
- ц) **држава поријекла** је држава чије држављанство странац има или држава у којој лице без држављанства има своје уобичајено боравиште, а ако странац има више од једног држављанства, држава поријекла је свака држава чије држављанство има;
- д) **држава уобичајеног борава** је држава у којој странац има привремени или стални боравак;
- е) **путна исправа** је важећи пасош или други путни идентификациони документ који је издао страни надлежни орган власти и који БиХ признаје, те важећа лична карта или други лични идентификациони документ с фотографијом који се може користити за прелазак државне границе, а признат је међународним уговором чија је БиХ уговорна страна, као и путна исправа издата странцу у БиХ, у складу с овим Законом или законом који уређује област азила у БиХ;
- ф) **радна дозвола** је дозвола коју издаје орган надлежан за послове запошљавања странаца, а којом се дозвољава плаћени рад странца у БиХ;
- г) **одобрење борава** је одобрење које издаје орган надлежан за послове са странцима, а којим се странцу одобрава да у периоду назначеном у одобрењу законито борави у БиХ;
- х) **плава карта** је одобрење борава издато у сврху висококвалификованог запошљавања које омогућава странцу боравак и рад у БиХ у складу са овим Законом;
- и) **надлежни орган** је орган који води поступак у складу с овим или другим законом;
- ј) **малољетник** је странац млађи од 18 година;
- к) **малољетник без пратње** је странац млађи од 18 година који дође на

територију БиХ без пратње лица старијег од 18 година, које је за малолетника одговорно по закону или пуномоћи све док се не стави под заштиту таквог лица, као и малолетник који је остављен без пратње након уласка у БиХ;

- л) **брак** је законом уређена заједница живота једног мушкарца и једне жене;
- м) **ванбрачна заједница** је заједница живота једног мушкарца и једне жене који нису у браку или ванбрачној заједници с трећим лицем, а која траје најмање три године, или краће ако је у њој рођено заједничко дијете;
- н) **брак из користи, односно ванбрачна заједница из користи** је брак који је склопљен, односно ванбрачна заједница која је заснована, искључиво с циљем омогућавања странцу да уђе, односно борави у БиХ;
- о) **усвојење из користи** је усвојење засновано искључиво с циљем омогућавања странцу да уђе, односно борави у БиХ;
- п) **спајање породице** подразумијева улазак и боравак у БиХ странаца који су чланови уже породице лица које законито борави у БиХ, како би се сачувала породична заједница, било да је породични однос настао прије или након уласка у земљу;
- р) **превозник** је свако физичко или правно лице које пружа услуге превоза лица у међународном саобраћају било којим превозним средством;
- с) **пријетња јавном здрављу** је болест с потенцијалном епидемијом, као што је дефинисано у међународним здравственим прописима Свјетске здравствене организације (WHO), али и друге инфективне болести или заразне паразитске болести ако су оне предмет одредби о заштити која се примјењује на држављане БиХ;
- т) **послодавац** је правно или физичко лице које је са странцем засновало радни однос или се користи његовим радом;
- у) **дневни мигрант** је држављанин сусједне државе у којој има пребивалиште и свакодневно долази на рад или ради образовања у БиХ и враћа се у матичну државу;
- в) **сезонски радник** је странац који задржава своје пребивалиште у другој држави, а законито и привремено борави у БиХ, како би обављао дјелатност која зависи од измјене годишњих доба у оквиру једног или више уговора о раду на одређено вријеме, које су директно склопили странац и послодавац из БиХ;
- з) **високошколска квалификација** је завршено високошколско образовање које је трајало најмање три године након завршене средње школе,
- аа) **студент** је странац кога је високошколска установа примила, те му је одобрен привремени боравак у БиХ како би наставио своју главну дјелатност редовног студирања након кога ће стећи титулу високог образовања укључујући дипломе, свједочанства, докторске титуле у високошколској установи, што може обухватати припремни курс који претходи таквом образовању.

Члан 7.

(Вишеструко држављанство странца или држављанина БиХ на територији БиХ)

- (1) Странац који има вишеструко држављанство сматра се држављанином државе која му је издала путну исправу с којом је прешао државну границу БиХ, ако овим Законом није другачије одређено.

- (2) Држављанин БиХ који има и држављанство неке друге државе не сматра се странцем на територији БиХ.
- (3) Странац који има вишеструко држављанство дужан се за вријеме боравка служити и изаћи из БиХ са путном исправом са којом је ушао у БиХ.

Члан 8.

(Слобода кретања)

- (1) Странац може улазити у БиХ и боравити на њеној територији с важећом путном исправом у коју је унесена виза или дозвола боравка, ако овим Законом или међународним уговором чија је БиХ уговорна страна није другачије прописано. Улазак, боравак, кретање и излазак странаца могу бити ограничени под условима прописаним овим или другим законом.
- (2) Странци који законито бораве у БиХ под условима које прописује овај Закон уживају право на слободу кретања унутар БиХ и слободан избор мјеста боравка, ако није другачије одређено овим или другим законом у посебним областима из разлога јавног интереса у демократском друштву.
- (3) Права из става (2) овог члана могу бити дјелимично или потпуно ограничена у складу са законом у мјери која је неопходна у демократском друштву у интересу државне или јавне безбједности, ради очувања јавног поретка, спречавања криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.
- (4) Безбједносну провјеру за странца с циљем утврђивања разлога безбједности БиХ проводи Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Обавјештајно-безбједносна агенција).
- (5) У поступку доношења одлуке која се заснива на информацијама садржаним у документу са ознаком тајности, коју је одредио орган из става (4) овог члана или други надлежни орган, примјењују се одредбе закона који уређује заштиту тајних података у БиХ.
- (6) Служба може, на образложен приједлог надлежног органа, привремено забранити излазак странца из БиХ уколико постоји оправдана сумња да би изласком из БиХ могао да избјегне кривично, односно прекршајно гоњење, извршење казне, извршење судске наредбе, лишење слободе или извршење доспјеле имовинско-правне обавезе, што евидентира у Централну базу података о странцима или о томе на други начин обавјештава Граничну полицију.
- (7) Служба, из разлога наведених у ставу (6) овог члана, привремено, најдуже до 30 дана, одузима путне исправе и друге документе које странац може користити за прелазак државне границе.

- (8) По истеку рока из става (7) овог члана или по престанку разлога из става (6) овог члана, странцу се враћају путне исправе и други документи и допушта излазак из БиХ.
- (9) У поступку утврђивања законитости боравка странца у БиХ, као и у току поступка изрицања мјере према странцу због непоштивања прописа БиХ, Служба може уз потврду привремено одузети путну исправу странца до доношења одлуке, а најдуже седам дана.

Члан 9.

(Забрана дискриминације)

Забрањена је дискриминација странаца по било којој основи, као што су: род односно пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, веза с националном мањином, имовинско стање, статус који се стиче рођењем или други статус.

Члан 10.

(Обавеза поштивања јавног поретка БиХ)

Странац је дужан да за вријеме уласка, кретања, боравка у БиХ и изласка из БиХ поштује јавни поредак, односно да се придржава закона и прописа, те одлука органа власти у БиХ.

Члан 11.

(Удруживање странаца те ношење оружја и униформи у БиХ)

- (1) Странцима је забрањено оснивање политичких странака.
- (2) Странци могу оснивати удружења према прописима којима се уређује оснивање, регистрација, престанак рада, као и друга питања од значаја за оснивање и рад удружења у БиХ.
- (3) Странац може унијети, посједовати и носити, те набављати оружје и муницију у БиХ према закону који уређује област граничне контроле БиХ и прописима који уређују набављање, држање и ношење оружја.
- (4) Странац може ући и кретати се у БиХ у страној војној, полицијској или царинској униформи под условима прописаним законом који уређује област граничне контроле БиХ и чланом 126. (*Кретање у страној униформи*) овог Закона.

Члан 12.

(Обавезе надлежних органа у поступку)

- (1) У свим фазама поступка странци се обавјештавају о правима и обавезама које произлазе из овог Закона.
- (2) Орган који води поступак дужан је да странцу који не разумије језик на којем се поступак води омогући да ток поступка прати преко преводиоца односно тумача, а захтјеви за остваривање права по овом Закону и докази који оправдавају захтјев, као и позиви, рјешења и друга писмена, достављају се на једном од језика који су у службеној употреби у БиХ.
- (3) У случају да је странцу одређен притвор, задржавање или стављање под надзор, орган који је такву мјеру одредио омогућава му, на његов захтјев, контакт с дипломатско-конзуларним представништвом државе која странцу пружа заштиту.
- (4) Полицијски органи у БиХ дужни су одмах по сазнању обавијестити Службу о смрти странца, а Служба о томе хитно обавјештава МИП ради информисања дипломатско-конзуларног представништва државе која странцу пружа заштиту.

Члан 13.

(Обавеза ношења и предочавања доказа о идентитету)

- (1) За вријеме борака на територији БиХ, странац мора уз себе имати путну исправу с којом је ушао у БиХ или други идентификациони документ, односно одговарајућу потврду издату у БиХ с циљем доказивања или потврде идентитета и законитости уласка и борака у БиХ. Странац је дужан идентификациони документ или потврду издату у БиХ дати на увид, на захтјев овлашћеног лица Службе, полиције или другог надлежног органа када је други надлежни орган на то законом овлаштен.
- (2) Правна и физичка лица која пружају услуге превоза, смјештаја или организације путовања, могу од странца затражити предочавање путне исправе или другог идентификационог документа, али им је забрањено да их задрже.
- (3) Странац је дужан да губитак, уништење или крађу путне исправе одмах по сазнању пријави надлежној полицији која је дужна без одлагања о томе обавијестити Службу.

Члан 14.

(Утврђивање идентитета)

- (1) Према овом Закону Служба је надлежна да покреће и води поступак утврђивања идентитета странца.

- (2) Ако је поступак утврђивања идентитета странца, чији идентитет није могуће одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету, започела Гранична полиција или полиција и не може га окончати у року од шест сати, о томе обавјештава Службу што је прије могуће.
- (3) Поступак утврђивања идентитета странца проводи се по одредбама закона који уређује надлежност Службе и закона који уређује надлежност полицијских службеника у БиХ.
- (4) Поступак утврђивања идентитета странца може обухватати и утврђивање законитости његовог боравка у БиХ, односно утврђивање мјеста боравишта или пребивалишта у БиХ.
- (5) Странац који не посједује доказе о идентитету дужан је Служби дати изјаву о свом идентитету, те дати биометријске податке.
- (6) Према странцу који је дао изјаву о свом идентитету Служба поступа на основу уступљених података док се не добију други подаци или утврди стварни идентитет странца.
- (7) Странац чији се идентитет не може одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету или се његов идентитет не може са сигурношћу утврдити ни у року од шест сати од довођења у службене просторије, ставља се под надзор и може му се изрећи и мјера протјеривања из БиХ.
- (8) Надзор из става (7) овог члана одређује се у складу с одредбама чл. 118. до 122, а мјера протјеривања у складу с одредбама чл. 105. (*Мјера протјеривања*) и 106. (*Разлози за изрицање мјере протјеривања*) овог Закона.

ПОГЛАВЉЕ II. УЛАЗАК СТРАНАЦА У БиХ

Одјељак А. Улазак у БиХ

Члан 15.

(Прелазак државне границе)

- (1) Сматра се да је странац ушао у државу када је прешао државну границу БиХ, односно када је прошао мјесто обављања граничних провјера.
- (2) Странац може прећи државну границу БиХ само на граничним прелазима отвореним за међународни саобраћај, у вријеме када гранични прелаз ради, осим ако Законом о граничној контроли или међународним уговором чија је БиХ уговорна страна није другачије одређено.
- (3) Странац који жели ући или изаћи из БиХ дужан се зауставити на граничном прелазу, дати на увид документе потребне за прелазак границе и подвргнути себе, свој пртљаг и своје превозно средство граничним провјерама у складу са законом који уређује област граничне контроле БиХ, а службеном лицу

надлежног органа објаснити све околности везане за испуњавање услова у вези с преласком државне границе и поступати по упозорењима и наређењима полицијског службеника Граничне полиције.

- (4) Граничне провјере странца који улази у БиХ обухватају и утврђивање испуњавања општих услова за улазак из члана 19. *(Општи услови за улазак)* овог Закона.
- (5) У путну исправу странца који прелази државну границу полицијски службеник Граничне полиције уноси отисак улазног, односно излазног штамбиља, осим ако то није могуће с обзиром на врсту путне исправе или је другачије прописано овим Законом или другачије одређено међународним уговором чија је БиХ уговорна страна.
- (6) Датумом уласка сматра се први дан боравка на територији БиХ, а датумом изласка сматра се последњи дан боравка на територији БиХ.
- (7) Задржавање странца у транзитном подручју на међународном аеродрому, у сидришту луке или на пристаништу не сматра се уласком у БиХ.

Члан 16.

(Незаконит прелазак државне границе БиХ)

Незаконитим преласком државне границе сматра се ако странац:

- а) пређе или покуша прећи државну границу ван граничног прелаза отвореног за међународни саобраћај или ван граничног прелаза намијењеног за саобраћај између БиХ и сусједних држава ако је држављанин сусједне државе и није другачије одређено законом који уређује област граничне контроле БиХ, односно међународним уговором чија је БиХ уговорна страна, или ван времена у којем гранични прелаз ради или прије истека рока у којем не може ући у БиХ;
- б) избјегне или покуша избјећи граничне провјере;
- ц) при преласку државне границе употреби неважећу, лажну, кривотворену или фалсификовану путну исправу;
- д) полицијском службенику Граничне полиције наведе неистините податке;
- е) уђе у државу за вријеме трајања забране уласка у БиХ,
- ф) уђе у државу без потребне визе за улазак у БиХ или дозволе привременог или сталног боравка, а долази из државе која је у визном режиму са БиХ.

Члан 17.

(Заједничке путне исправе и посебна пажња према малољетницима)

- (1) Странац који је уписан у путну исправу другог лица може улазити и излазити из БиХ само с лицем у чију је путну исправу уписан.
- (2) Странци који имају заједничку путну исправу могу улазити, кретати се и излазити из БиХ само заједно, а пунољетна лица која су уписана у заједничку путну исправу морају имати документ с фотографијом на основу кога се може утврдити њихов идентитет. Изузетно се члану групе може дозволити појединачно напуштање државе, ако је то неопходно из његових приватних разлога или ако тако одреди надлежни орган. Вођа групе мора имати личну путну исправу и не може напустити БиХ без групе. На заједничку путну исправу може путовати од пет до 50 лица.
- (3) Странац који је млађи од 14 година и има личну путну исправу може прелазити границу БиХ у пратњи родитеља, законског заступника или старатеља, односно лица које је опуномоћено да га прати уз потписану и овјерену пуномоћ родитеља, законског заступника или старатеља, или мора имати сагласност родитеља, односно законског заступника или старатеља ако путује без пратње.
- (4) Полицијски службеник Граничне полиције дужан је обратити посебну пажњу приликом контроле странца млађег од 18 година који намјерава прећи државну границу БиХ, као и лица у чијој се пратњи малољетник налази.

Члан 18.

(Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања)

- (1) Превозник може довести странца на гранични прелаз ако странац испуњава услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1) и (2) овог Закона.
- (2) Превозник је дужан да:
 - а) странца коме улазак у БиХ буде одбијен јер не испуњава услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) овог Закона одвезе с граничног прелаза и врати у државу из које је доведен или у државу која је издала путну исправу са којом је допутовао или у било коју другу државу за коју је сигуран да ће бити прихваћен или осигура други начин превоза, и то без одгађања и о свом трошку; и
 - б) подмири трошкове боравка странца из тачке а) овог става у БиХ.
- (3) Обавезе превозника из ст. (1) и (2) овог члана не односе се на странца који долази на територију БиХ директно с територије гдје су му живот или слобода угрожени и који затражи међународну заштиту БиХ.

- (4) Обавезе из става (2) овог члана односе се и на превозника који је довезао странца у транзит:
- а) ако га је превозник, који га је требао превести у државу одредишта, одбио превести или
 - б) ако му је забрањен улазак у државу одредишта.
- (5) Обавезе из става (2) овог члана односе се и на организатора туристичког или сличног путовања у БиХ који се појављује и као организатор превоза.

Члан 19.

(Општи услови за улазак)

- (1) Странац може ући у БиХ ако има важећи пасош или други идентификациони документ који може користити за улазак у БиХ чија је важност дужа најмање три мјесеца од намјераваног датума одласка са територије БиХ и издат је унутар последњих десет година или је издат са роком важења трајно. У оправданим хитним случајевима односно ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози, рок важења путне исправе може бити и краћи.
- (2) Уз основни општи услов из става (1) овог члана, странац за улазак у БиХ мора испуњавати и следеће основне опште услове да:
- а) има важећу визу за улазак, боравак или прелазак преко територије БиХ чији рок важења не истиче на дан уласка у БиХ, ако у БиХ не улази с путном исправом коју је издала држава чији су држављани ослобођени од обавезе прибављања визе према члану 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) овог Закона или
 - б) има дозволу боравака прописану овим Законом.
- (3) Уз основне опште услове прописане ст. (1) и (2) овог члана, за улазак у БиХ странац мора испуњавати и следеће остале опште услове да:
- а) посједује довољно средстава за издржавање за вријеме намјераваног боравака и за излазак из БиХ, укључујући и средства за здравствену заштиту, односно доказ да их може законито прибавити, што се доказује на начин прописан чланом 23. (*Докази о посједовању средстава за издржавање*) овог Закона,
 - б) посједује документе или може пружити информације на основу којих се може разумно закључити о сврси и условима намјераваног боравака у БиХ, ако је то могуће и потребно,
 - ц) има улазну визу сусједне државе у коју путује или преко чије територије наставља путовање, ако му је та виза потребна,

- д) има потврду о вакцинацији ако долази с подручја на којем влада епидемија заразне болести,
 - е) да му није изречена мјера протјеривања, односно да му није забрањен улазак у БиХ, ако период на који му је изречена та мјера, односно период забране још траје,
 - ф) да се не води у евиденцијама код надлежног органа као прекршилац прописа у БиХ или прекршилац међународних прописа или као међународни преступник,
 - г) да не постоје други разлози, осим оних из тач. е) и ф) овог става, из којих би његово присуство на територији БиХ представљало пријетњу безбједности БиХ, јавном поретку, јавном реду и миру, јавном здрављу у БиХ или међународним односима БиХ.
- (4) Странци који су, у складу с чланом 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) овог Закона, ослобођени прибављања визе за улазак на територију БиХ те не морају испуњавати услов прописан ставом (2) овог члана, приликом уласка у БиХ морају испуњавати остале опште услове за улазак прописане ставом (3) овог члана.
- (5) Странци који за улазак у БиХ морају посједовати визу, приликом подношења захтјева за издавање визе, као и приликом уласка у БиХ морају испуњавати остале опште услове за улазак прописане ставом (3) овог члана.
- (6) Када то захтијевају разлози заштите безбједности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира или јавног здравља у БиХ или други разлози који проистичу из међународних обавеза БиХ, уз услове за улазак прописане ст. (1), (2) и (3) овог члана, Савјет министара може прописати додатне услове за улазак странаца у БиХ.

Члан 20.

(Улазак под посебним условима)

Странцу се може одобрити улазак и боравак у БиХ и када не испуњава услове из овог Закона, ако је тако предвиђено међународним уговором чија је БиХ уговорна страна или одлуком Савјета министара, суда или тужилаштва у БиХ.

Члан 21.

(Ослобађање од обавезе прибављања визе)

- (1) Савјет министара, на приједлог МИП-а, одређује државе чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ (у даљњем тексту: државе безвизног режима), као и државе чији држављани могу ући у БиХ с другим документом осим пасоша. Савјет министара је надлежан да, на приједлог МИП-а, ослободи од прибављања визе носиоце посебних врста путних исправа.

- (2) Странци који су, у складу с овим Законом, ослобођени прибављања визе за улазак на територију БиХ имају право на улазак и боравак у земљи (у даљњем тексту: безвизни боравак) укупно у трајању до 90 дана у било којем периоду од 180 дана који подразумева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравка, ако другачије није одређено међународним уговором чија је БиХ уговорна страна.

Члан 22.

(Изузеци од обавезе посједовања визе)

- (1) Странци који имају дозволу привременог или сталног боравка у БиХ, у периоду важења те дозволе, изузети су од обавезе посједовања визе.
- (2) Странци – чланови посаде и кабинско особље авиона у цивилном авиосаобраћају који посједују важећи сертификат члана посаде, а који намјеравају остати на аеродрому или унутар граница оближњег насељеног мјеста, у БиХ могу улазити без визе и на територији БиХ боравити до свог првог слjedeћег редовног лета.
- (3) Ако је потребно да неки члан посаде због обавеза путује у другу државу као путник било којим превозним средством како би се придружио посади авиона, његов сертификат прихвата се као замјена за пасош и визу, те му се омогућава неопходна слобода кретања унутар територије БиХ.
- (4) Важећи сертификат члана посаде признаје се као ваљан документ за утврђивање идентитета и у случају када његов носилац није држављанин државе регистра авиона.
- (5) Савјет министара, на приједлог МИП-а и под условом узајамности, може изузети од обавезе посједовања визе држављане одређених држава који су:
- а) цивилни чланови посаде авиона, уз постојање одговарајуће потврде и биљешке у општој декларацији и плану лета,
 - б) цивилни чланови посаде или пратећа лица авиона који учествују у хаваријско-спасилачким летовима, уз постојање одговарајуће биљешке у општој декларацији и плану лета, или
 - ц) цивилни чланови посаде брода, ако су уписани у попис посаде и особља.

Члан 23.

(Докази о посједовању средстава за издржавање)

- (1) Постојање средстава за издржавање странца из члана 19. *(Општи услови за улазак)* става (3) тачке а) овог Закона доказује се на следећи начин:
- а) посједовањем готовог новца у домаћој или страној конвертибилној валути;

- б) посједовањем средстава безготовинског плаћања прихваћених од банкарског система БиХ или средства које омогућава подизање новца у БиХ, или гаранције банке из БиХ која признаје безготовинска средства плаћања која странац посједује;
 - ц) позивним писмом из члана 32. (*Позивно писмо*) овог Закона;
 - д) посједовањем доказа о уплаћеном смјештају или о организованом путовању; или
 - е) посједовањем других средстава као што су непокретна имовина у БиХ на основу које је могуће осигурати средства за издржавање за вријеме боравка у БиХ, средстава по основу директних страних улагања, производно-техничке сарадње или кооперације и слично.
- (2) Ако странац има доказе о уплаћеном појединачном или колективном путничком здравственом осигурању, подразумијева се да има осигурана средства за здравствену заштиту у смислу члана 19. (*Општи услови за улазак*) става (3) тачке а) овог Закона.
- (3) Сматра се да странац који има радну дозволу у БиХ задовољава услове који се односе на посједовање средстава за издржавање.
- (4) Постојање средстава за излазак странца из БиХ може се доказивати посједовањем важеће путне карте за наставак путовања или за повратак, као и тиме што странац законито посједује превозно средство.

Одјељак Б. Одбијање уласка у БиХ

Члан 24.

(Разлози одбијања уласка)

- (1) Странцу се одбија улазак у БиХ ако не испуњава услове за улазак из члана 19. (*Општи услови за улазак*) нити се на њега примјењује међународни уговор чија је БиХ уговорна страна или одлука из члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог Закона.
- (2) Странцу може бити одбијен улазак у БиХ и поред разлога из става (1) овог члана:
- а) ако приликом покушаја уласка у БиХ предочи кривотворену путну исправу;
 - б) ако приликом покушаја уласка у БиХ предочи кривотворену визу или дозволу боравка;
 - ц) ако је већ провео на територији БиХ 90 дана у било којем периоду од 180 дана који подразумијева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравка, а ради се о држављанину државе безвизног

- режима, осим ако се на њега не примјењује одредба члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог Закона;
- д) ако је већ провео на територији БиХ вријеме дозвољеног боравака прописано међународним уговором чија је БиХ уговорна страна, осим ако није остварио услове за улазак по другом основу;
- е) ако постоје основи сумње да ће обављати послове за које је потребна радна дозвола, а на њега се не примјењују одредбе члана 77. (*Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада*) овог Закона,
- ф) ако му је виза БиХ на уласку поништена или укинута.

Члан 25.

(Поступак и посљедица одбијања уласка)

- (1) Гранична полиција одлучује о одбијању уласка на граници.
- (2) Странцу којем је одбијен улазак у БиХ, јер не испуњава услове за улазак прописане овим Законом, издаје се рјешење о одбијању уласка.
- (3) Рјешење о одбијању уласка садржи разлог одбијања уласка, а издаје се на обрасцу који попуњава надлежни полицијски службеник Граничне полиције. Странац потписује пријем рјешења на обрасцу рјешења и један примјерак задржава за себе. Ако странац одбије потписати пријем рјешења, та се чињеница уноси као напомена на обрасцу рјешења и сматра се да је рјешење уредно достављено.
- (4) Надлежни полицијски службеник Граничне полиције на граничном прелазу упозорава странца којем је одбијен улазак у БиХ да је дужан одмах напустити подручје граничног прелаза и забрањује му улазак на територију БиХ.
- (5) Рјешење о одбијању уласка мора садржавати разлог одбијања уласка, а издаје се на обрасцу и доставља се странцу. Ако странац одбије примити рјешење, та се чињеница уноси као забиљешка и сматра се да је рјешење достављено.
- (6) Рјешење о одбијању уласка извршава се одмах, уношењем отиска штамбиља "ОДБИЈЕН УЛАЗАК", односно друге одговарајуће ознаке у путну исправу странца. Ако странац нема путну исправу у коју би се могао унијети отисак штамбиља, односно друга одговарајућа ознака, та се чињеница уноси као напомена у образац рјешења.
- (7) Против рјешења о одбијању уласка жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (8) Странац којем је одбијен улазак може ући у БиХ након што отклони разлоге због којих му је одбијен улазак.

- (9) Уколико се у жалбеном поступку утврди да је странцу неосновано одбијен улазак у БиХ, та чињеница се уноси у централну базу података о странцима, те се приликом поновног уласка странца у БиХ врши поништење штамбиља о одбијању уласка отиском штамбиља "ПОНИШТЕНО".

Одјељак Ц. Визе

Члан 26.

(Опште одредбе о визама)

- (1) Виза је одобрење за транзит кроз међународни транзитни простор аеродрома или територију БиХ или одобрење за намјеравани боравак на територији БиХ у року одређеном у визи.
- (2) По правилу, странац је дужан визу прибавити прије доласка на гранични прелаз БиХ.
- (3) Виза се може издати странцу који посједује пасош који мора бити важећи најмање три мјесеца након планираног датума одласка из БиХ или у случају неколико посјета након последњег планираног датума одласка из БиХ, има најмање двије празне странице и издат је у претходних 10 година. У оправданим хитним случајевима односно ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози, важност путне исправе може бити и краћа од три мјесеца.
- (4) Посједовање визе не представља безусловно право уласка у БиХ.
- (5) Виза не пружа странцу право на рад у БиХ, ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 27.

(Врсте виза)

Надлежни органи БиХ издају сљедеће визе:

- а) аеродромску транзитну визу (Виза А),
- б) визу за краткорочни боравак (Виза Ц),
- ц) визу за дугорочни боравак (Виза Д).

Члан 28.

(Аеродромска транзитна виза - Виза А)

- (1) Аеродромска транзитна виза (Виза А) омогућава странцу пролазак кроз међународно транзитно подручје аеродрома без стварног уласка у земљу, током заустављања или настављања међународног лета.

- (2) По правилу, странцу који за вријеме непрекинутог путовања не напушта међународно транзитно подручје аеродрома или авион који се налази на аеродрому у БиХ није потребна виза.
- (3) Изузетно, Савјет министара може одлучити да држављани одређених земаља треба да посједују аеродромске транзитне визе.
- (4) Странцу се може на његов захтјев издати аеродромска транзитна виза за одређени број пролазака кроз међународно подручје аеродрома у периоду транзита.

Члан 29.

(Виза за краткорочни боравак - Виза Ц)

- (1) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) омогућава странцу транзит, један или више улазака или боравака у БиХ. Ниједан непрекидан боравак ни укупно трајање више узастопних боравака у БиХ не могу бити дужи од 90 дана у било којем периоду од 180 дана који подразумијева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравака.
- (2) Виза за краткорочни боравак издаје се с роком важења најдуже до једне године.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, уз претходну сагласност Службе, виза за краткорочни боравак може се издати и с роком важења до пет година када странац:
 - а) докаже потребу или оправда намјеру честог односно редовног путовања, посебно због пословног или породичног статуса, као што су пословна лица, државни службеници ангажовани у редовним званичним контактима са институцијама БиХ, представници организација цивилног друштва који путују ради едукативних семинара или конференција, чланови породице држављана БиХ, чланови породице држављана странаца са сталним бораваком у БиХ и поморци и
 - б) докаже свој интегритет и поузданост законите употребе претходно издатих виза за улазак у БиХ, своју економску ситуацију у држави поријекла и искрену намјеру да напусти територију БиХ прије истека рока важења визе за коју је поднио захтјев.
- (4) Виза за краткорочни боравак издаје се за пословна путовања, путовања у сврху образовања, обуке или у сличну сврху, за туристичка или друга путовања у приватне сврхе, за путовања на политичке, научне, културне, спортске, вјерске или друге догађаје, као и за путовања из осталих разлога за која је довољан краткорочни боравак.
- (5) У поступку издавања визе из става (1) овог члана, Служба по захтјеву МИП-а или Граничне полиције врши провјере кроз службене евиденције. Резултати провјера достављају се органу надлежном за издавање визе.

Члан 30.

(Виза за дугорочни боравак - Виза Д)

- (1) Виза за дугорочни боравак (Виза Д) омогућава странцу улазак и боравак у БиХ у периоду од 180 дана у току једне године и омогућава странцу подношење захтјева за одобрење привременог боравка у БиХ.
- (2) Виза за дугорочни боравак издаје се изузетно у ситуацијама када је за сврху боравка у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од 180 дана.
- (3) Виза за дугорочни боравак издаје се с роком важења највише до једне године и издаје се за један или више улазака у БиХ.
- (4) Изузетно од става (3) овог члана, виза за дугорочни боравак може се издати и с роком важења дужим од једне године ако је то у интересу БиХ.
- (5) За издавање визе за дугорочни боравак потребна је претходна сагласност Службе.
- (6) По пријему захтјева за издавање визе за дугорочни боравак, дипломатско-конзуларно представништво БиХ (у даљњем тексту: ДКП БиХ) дужно је прикупити сву потребну документацију и прослиједити је Служби ради давања сагласности из става (5) овог члана.

Члан 31.

(Услови за издавање визе)

- (1) Подносилац захтјева за издавање визе дужан је дати личне податке као и биометријске податке који се од њега траже, друге потребне информације, те навести сврху уласка у БиХ. Захтјев за издавање визе подноси се најраније три мјесеца прије почетка планиране посјете, на прописаном обрасцу, који се мора тачно и потпуно попунити.
- (2) За издавање визе за краткорочни боравак (Виза Ц) подносилац захтјева дужан је, поред доказа о путном здравственом осигурању које покрива трошкове који могу настати у вези са враћањем у државу поријекла из здравствених разлога, хитном медицинском помоћи односно хитним болничким лијечењем или смрти током његова боравка у БиХ, уз захтјев приложити доказ којим оправдава сврху и услове намјераваног боравка у БиХ и то:
 - а) позивно писмо из члана 32. (*Позивно писмо*) овог Закона;
 - б) копију судског или другог службеног позива којим се позива да се одазове у правном поступку који се води у БиХ;
 - ц) копију доказа о уплаћеном туристичком путовању, укључујући смјештај и превоз, или доказ о организованом путовању или уплаћеном смјештају;

д) потврду о пријему на образовање или обуку; или

е) други документ на основу кога се може разумно закључити о сврси и условима намјераваног боравака у БиХ, ако је то могуће и потребно.

(3) Изузетно од става (2) овог члана, од обавезе достављања доказа о путном здравственом осигурању изузети су носиоци дипломатских пасоша, а могу се изузети и професионалне групе, као што су поморци, које већ имају путно здравствено осигурање због своје професионалне дјелатности.

(4) У случају сумње у сврху уласка у БиХ коју је странац навео у захтјеву за издавање визе, службено лице ДКП-а БиХ може захтијевати да странац достави увјерење о посједовању некретнине или увјерење о сталним изворима прихода у држави поријекла или држави полазног одредишта или увјерење о уписаном студију или друге доказе, односно доказ из кога се разумно може закључити да ће странац након законитог боравака напустити БиХ.

(5) Службено лице може захтијевати додатне доказе или појашњење података или информација из захтјева за издавање визе, као и разговор с подносиоцем захтјева.

(6) Услови за издавање визе за краткорочни боравак (Виза Ц) прописани ставом (2) овог члана на одговарајући начин примјењују се и у случајевима издавања визе за дугорочни боравак (Виза Д).

Члан 32.

(Позивно писмо)

(1) Позивно писмо је писмо којим се странац позива да дође у БиХ у одређену сврху у одређеном временском периоду.

(2) Позивно писмо за улазак странца у БиХ може издати држављанин БиХ или странац с одобреним сталним бораваком у БиХ, или домаће или страно правно лице регистровано у БиХ.

(3) Изузетно од става (2) овог члана, позивно писмо у сврху спајања породице или посјете може издати и странац с одобреним привременим бораваком у БиХ као носилац „Плаве карте“, или странац који борави по основу одобреног привременог боравака у БиХ годину дана или дуже и који има основане изгледе за одобрење сталног боравака у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом. Странац са одобреним привременим бораваком до једне године може издати позивно писмо искључиво у сврху посјете.

(4) Позивно писмо издаје се на прописаном обрасцу и садржи изјаву позиваоца да на себе преузима обавезу да осигура смјештај, покрије трошкове лијечења, осигура издржавањс и подмири остале трошкове који могу настати за вријеме боравака странца у БиХ, трошкове стављања под надзор, добровољног напуштања или присилног удаљења, као и све друге трошкове изласка странца из БиХ, ако те обавезе не може подмирити странац.

- (5) Позивно писмо овјерава Служба по мјесту пребивалишта, односно сједишта позиваоца, на основу доказа достављених уз захтјев и након извршених оперативних провјера. Рок важења позивног писма је 180 дана од дана овјере.
- (6) У случају из става (3) овог члана, Служба овјерава позивно писмо и на основу доказа о истинитости сврхе спајања породице.
- (7) Служба може овјерити и групно позивно писмо за најмање пет, а највише 50 лица која путују на заједнички пасош.
- (8) Позивним писмом, у смислу овог Закона, сматра се и службени акт државног, ентитетског или кантоналног органа власти, органа власти Брчко дистрикта БиХ, као и дипломатско-конзуларног представништва стране државе или међународне организације која има дипломатски статус у БиХ.

Члан 33.

(Издавање визе на заједнички пасош)

- (1) Виза на заједнички пасош издаје се као аеродромска транзитна виза (Виза А), или као виза за краткорочни боравак (Виза Ц) групи странаца, која може бројати најмање пет и највише 50 лица и коју предводи лице које посједује свој лични пасош и појединачну визу ако је потребна.
- (2) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се издати на заједнички пасош с роком важења најдуже до 30 дана, ако чланови групе заједно улазе на територију БиХ и бораве и напуштају је као група.
- (3) За свако лице које је наведено у заједничком пасошу издаје се појединачна виза.

Члан 34.

(Надлежност и мјесто издавања визе)

- (1) Визу издаје ДКП БиХ, а може је издати и дипломатско-конзуларно представништво друге државе са којом је БиХ закључила уговор.
- (2) Странац је дужан прибавити визу прије уласка у БиХ, а на позив органа из става (1) овог члана дужан је захтјев за издавање визе поднијети лично.
- (3) Прије издавања визе, ДКП БиХ дужан је у случајевима предвиђеним овим Законом затражити претходну сагласност Службе.
- (4) Против рјешења којим се захтјев за издавање визе одбија може се поднијети жалба МИП-у, путем ДКП-а, у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
- (5) Изузетно од ст. (1) и (2) овог члана, ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози, визу за

краткорочни боравак (Виза Ц) за један улазак до 15 дана или аеродромску транзитну визу (Виза А) може издати на граници Гранична полиција.

(6) Виза из става (5) овог члана може се издати само под условом да странац:

- а) испуњава опште услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1) и (3) овог Закона,
- б) докаже да није био у могућности унапријед поднијети захтјев за визу, и
- ц) предочи документ или више њих којима доказује непредвидив и неодгодив разлог за улазак у БиХ, те гарантује повратак у државу поријекла или уобичајеног мјеста боравка.

(7) Против рјешења којим се захтјев за издавање визе на граници одбија може се поднијети жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.

Члан 35.

(Рок за давање сагласности)

- (1) Кад је предвиђено да прије издавања визе ДКП БиХ мора затражити претходну сагласност Службе, Служба одговара што је прије могуће, а најкасније у року од седам дана од дана пријема захтјева. О свом одговору Служба обавјештава МИП.
- (2) Ако ДКП не прими одговор Службе у року из става (1) овог члана, сматра се да је сагласност дата.

Члан 36.

(Продужење визе)

- (1) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се продужити због више силе, хуманитарних, озбиљних професионалних или личних разлога, а у складу са правилима која важе за издавање визе.
- (2) Захтјев за продужење визе подноси се Служби најкасније пет дана прије истека важења визе и одобрења за боравак одобреног на основу издате визе. Служба доноси одлуку о продужењу визе у року од три дана од дана пријема захтјева.
- (3) Против одлуке којом се захтјев за продужење визе одбија односно одбацује може се поднијети жалба Министарству у року од три дана од дана достављања одлуке. Жалба не одгађа извршење рјешења.

Члан 37.

(Одбијање захтјева за издавање визе и изузетно издавање визе из хуманитарних разлога)

(1) Захтјев странца за издавање визе одбија се:

- а) ако не испуњава услове за издавање визе из члана 31. (*Услови за издавање визе*) овог Закона;
- б) ако не испуњава опште услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1), (3), (5) и (6) овог Закона нити се на њега примјењује међународни уговор чија је БиХ уговорна страна или одлука из члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог Закона;
- ц) ако се странац не одазове позиву ДКП БиХ да захтјев за издавање визе поднесе лично;
- д) ако је странац већ боравио у БиХ 90 дана током периода од 180 дана који претходи сваком дану боравка;
- е) ако рок важења пасоша странца у који се уноси виза истиче за мање од три мјесеца од посљедњег дана намјераваног боравка у БиХ или пасош нема најмање двије празне странице или није издат у претходних 10 година, уважавајући изузетке прописане у члану 26. ставу (3) овог Закона;
- ф) ако одбије дати биометријске податке приликом предаје захтјева; или
- г) ако странац код подношења захтјева за издавање визе на граници не докаже непредвидиве и неодгодиве разлоге за улазак.

(2) Захтјев за издавање визе може се одбити странцу који није платио трошкове надзора и/или трошкове удаљења из БиХ.

(3) Изузетно од става (1) овог члана, виза се може издати из хуманитарних разлога или ако је то у интересу БиХ или је то у складу с прихваћеним међународним обавезама.

Члан 38.

(Поништење и укидање визе)

(1) Виза се поништава ако се накнадно утврди да нису били испуњени услови за њено издавање или ако постоје озбиљни разлози за сумњу да је добијена на превару.

(2) Виза се укида ако се утврди да више не постоје услови за њено издавање.

(3) Визу може поништити или укинути ДКП БиХ, Гранична полиција или Служба.

- (4) Рјешење о поништењу или укидању визе доставља се странцу на прописаном обрасцу.
- (5) Против рјешења из става (4) овога члана странац може поднијети жалбу у року од 15 дана од дана достављања рјешења, путем надлежног ДКП БиХ.
- (6) Уколико је рјешење из става (4) овог члана донијело ДКП БиХ о жалби на рјешење одлучује МИП, а уколико је то рјешење донијела Гранична полиција или Служба о жалби одлучује Министарство. Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (7) Виза се може укинути и на захтјев странца којем је виза издата, у којем случају жалба није допуштена.
- (8) Уколико је виза поништена или укинута, преко наљепнице визе отискује се штампил "ПОНИШТЕНО" или „УКИНУТО“ или други одговарајући знак.
- (9) Орган који је поништио или укинуо визу, дужан је о том обавијестити Министарство и орган који је издао визу.

Члан 39.

(Разлози за поништење или укидање визе)

- (1) Виза се странцу поништава или укида:
 - а) ако има лажну или кривотворену путну исправу;
 - б) ако борави супротно сврси планираног уласка и боравка;
 - ц) ако нема средства за издржавање за вријеме намјераваног боравка или за повратак у државу поријекла или уобичајеног боравка или за транзит у трећу државу или није у могућности законито прибавити та средства;
 - д) ако борави у БиХ дуже од 90 дана у било којем периоду од 180 дана који подразумијева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравка;
 - е) ако има на снази мјеру забране уласка у БиХ;
 - ф) ако представља пријетњу јавном поретку, безбједности или међународним односима БиХ;
 - г) ако не поштује јавни поредак БиХ или предузме активност која нарушава безбједност БиХ или је члан организације која планира или предузме такве активности или организује или је у вези с организовањем неправног уласка, боравка или изласка појединца или групе у или из БиХ, или организује или на било који начин учествује у трговини људима или на било који начин учествује у криминалној активности или постоји међународна потјерница;

- х) ако је прекршио прописе којима се регулише прелазак државне границе, без обзира да ли је повреда прописа настала при уласку или изласку из БиХ;
 - и) ако је дао погрешне податке или прикрио околности важне за издавање визе;
 - ј) ако обавља дјелатност за коју је потребна радна дозвола, а нема радну дозволу у БиХ;
 - к) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се по закону може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
 - л) ако нема ваљано путно здравствено осигурање;
 - м) ако нема намјеру напустити територију БиХ прије истека визе;
 - н) ако поднесе захтјев за укидање визе.
- (2) Основи за утврђивање разлога за поништење или укидање визе који су прописани у ставу (1) овог члана могу бити: докази или сазнања којима располаже Гранична полиција, Служба или ДКП БиХ у складу са својим надлежностима, постојање међународне потјернице, правоснажне судске одлуке или обавјештења или информације надлежних органа и служби безбједности у БиХ.
- (3) Странцу којем је виза укинута или поништена на територији БиХ из разлога прописаних у ставу (1) тач. а), е), ф), г), х), и), ј) и к) овог члана, може се изрећи и мјера протјеривања.
- (4) Странцу којем је виза поништена или укинута на територији БиХ, а није изречена мјера протјеривања, одређује се рок у којем може добровољно напустити БиХ, а који не може бити дужи од осам дана.
- (5) Орган који је укинуо или поништио визу о томе обавјештава орган који је визу издао.

Члан 40.

(Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца)

- (1) Савјет министара, на приједлог Министарства након прибављеног мишљења Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство комуникација и транспорта), доноси подзаконски пропис којим се детаљније уређују обавезе превозника који довози странца на гранични прелаз БиХ.
- (2) Савјет министара, на приједлог Министарства након прибављеног мишљења МИП-а, доноси подзаконски пропис којим се утврђује најмањи износ средстава потребан за издржавање странца у БиХ.

- (3) МИП, након прибављеног мишљења Министарства, доноси подзаконски пропис којим се прописује изглед и садржај обрасца захтјева за издавање визе и наљепнице визе, поступање приликом издавања аеродромске транзитне визе (Виза А) и визе за краткорочни боравак (Виза Ц) у ДКП БиХ, рок важења аеродромске транзитне визе (Виза А), те уређују и друга питања о издавању ових виза.
- (4) МИП, након прибављене сагласности Министарства и Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређује поступак издавања визе за дугорочни боравак (Виза Д) и друга питања о условима за издавање ове визе.
- (5) Савјет министара, на приједлог Министарства након прибављеног мишљења Граничне полиције, доноси подзаконски пропис о граничним прелазима на којима је могуће издавање визе.
- (6) Министарство, након прибављеног мишљења МИП-а, Службе и Граничне полиције доноси подзаконски пропис којим се уређује поступање приликом уласка странаца у БиХ, издавање визе на граници, изглед и садржај обрасца позивног писма и поступање приликом овјере позивног писма, образац рјешења о одбијању уласка и поступање приликом одбијања уласка у БиХ, те друга питања о условима уласка у БиХ.

ПОГЛАВЉЕ III. ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЗА СТРАНЦЕ

Члан 41.

(Врсте путних исправа за странце)

Путне исправе за странце у смислу овог Закона су:

- а) путна исправа за лице без држављанства и
- б) путни лист за странца.

Члан 42.

(Издавање путних исправа за странце)

- (1) Путне исправе за лица без држављанства издају се под условима утврђеним међународним конвенцијама, а путни лист за странца у складу са овим Законом.
- (2) Путне исправе за лица без држављанства и путне листове за странце издаје Служба према боравишту, односно пребивалишту странца.
- (3) Путне исправе за лица без држављанства издају се с роком важења двије године, осим у случају путног листа који се издаје са роком важења до 30 дана и важи само за једно путовање.

- (4) Носиоци путних исправа за странце млађи од 14 година могу путовати у иностранство само у пратњи родитеља или законског заступника или старатеља или опуномоћеника с овјереном пуномоћи оба родитеља или законског заступника или старатеља, или морају имати сагласност родитеља, односно законског заступника или старатеља ако путују без пратње.

Члан 43.

(Путни лист за странца)

- (1) Путни лист за странца је путна исправа која важи за једно путовање и издаје се странцу:
- а) чија је важећа путна исправа изгубљена или уништена и не може се замијенити или је странац на други начин без ње остао, а држава чији је држављанин нема своје дипломатско-конзуларно представништво у БиХ нити њен интерес заступа нека друга држава, с циљем да се том странцу омогући повратак у државу у којој има уобичајено мјесто боравка или у државу која га прихвата;
 - б) коме је одобрена или је била одобрена међународна заштита или привремена заштита или је у поступку стицања таквог статуса, с циљем да му се омогући добровољни повратак у државу поријекла или у државу у којој има уобичајено мјесто боравка или у државу која га прихвата;
 - ц) коме је престало држављанство БиХ, а ради путовања у иностранство;
 - д) који је у иностранству изгубио путну исправу за избјеглице или путну исправу за лице без држављанства коју је издао надлежни орган у БиХ ради повратка у БиХ; или
 - е) који је у поступку присилног удаљења из БиХ ради повратка у државу поријекла или државу уобичајеног боравка или трећу државу која га прихвата.
- (2) Путни лист за странца може се, поред случајева из става (1) овог члана, издати и у другим случајевима, ако за то постоје оправдани разлози.
- (3) Путни лист за странца из става (1) тач. а), б), ц) и е) овог члана издаје надлежна организациона јединица Службе којој је пријављен губитак или уништење путне исправе или њен другачији нестанак, односно на чијем подручју странац борави.
- (4) Путни лист за странца из става (1) тачке д) овог члана издаје ДКП БиХ уз претходну сагласност Министарства уколико се ради о избјеглици, односно Службе уколико се ради о лицу без држављанства.
- (5) У случају из става (1) тачке б) овог члана Служба издаје путни лист за странца по претходној сагласности органа надлежног за послове азила.

Члан 44.

(Неиздавање путних исправа за странце)

- (1) Путна исправа за странца неће се издати странцу:
 - а) против кога се води кривични или прекршајни поступак, осим ако постоји сагласност органа који води поступак;
 - б) који је осуђен на казну затвора или новчану казну или му је изречена мјера одузимања имовинске користи или је дужан надокнадити штету, док казну не издржи, односно док новчану казну не плати, или док не врати имовинску корист, односно док не надокнади штету; или
 - ц) ако то захтијевају разлози заштите јавног поретка, безбједности или јавног здравља БиХ.
- (2) Када Служба утврди постојање неког од разлога из става (1) овог члана, одузеће претходно издату путну исправу за странца на вријеме док такав разлог постоји и о томе обавијестити Министарство.
- (3) У случају из става (2) овог члана, Служба издаје потврду о одузимању путне исправе за странца.
- (4) Изузетно од става (1) тачке б) овог члана, путни лист за странце може се издати странцу који је у поступку присилног удаљења из БиХ ради повратка у државу поријекла или државу уобичајеног боравака или трећу државу која га прихвата.

Члан 45.

(Обавезе странца у вези с путним исправама за странце)

- (1) Странац не смије уступити своју путну исправу за странца другом лицу нити смије користити као своју путну исправу другог лица. У противном, службено лице ће, одмах по сазнању, пријавити кривично дјело у складу са законом о кривичном поступку.
- (2) Странац којем је отказан боравак у складу с овим Законом или је стекао држављанство БиХ дужан је одмах, а најкасније у року од три дана од дана наступања наведених околности, вратити путну исправу за странца мјесно надлежној организационој јединици Службе која је ту путну исправу издала.
- (3) Странац је дужан да губитак, уништење или другачији нестанак путне исправе за странца пријави одмах по сазнању мјесно надлежној организационој јединици Службе или полиције према мјесту боравака, а ако се та чињеница догодила ван БиХ, најближем ДКП-у БиХ.
- (4) Орган којем је пријављена чињеница из става (3) овог члана издаје странцу потврду о пријави губитка, уништења или другачијег нестанка путне исправе за странца. Ако је странац пријавио ту чињеницу полицији, односно ДКП-у БиХ,

полиција односно ДКП БиХ дужни су одмах, а најкасније током истог дана, обавијестити организациону јединицу Службе на чијем подручју странац борави.

- (5) Путна исправа за странца која је изгубљена, уништена или је на другачији начин нестала оглашава се неважећом у "Службеном гласнику БиХ" о трошку странца.

Члан 46.

(Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са путним исправама за странце)

- (1) Министарство, након прибављеног мишљења МЦП-а, МИП-а и Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређује изглед и садржај захтјева за издавање путне исправе за лице без држављанства и захтјева за издавање путног листа за странце.
- (2) МЦП, након прибављеног мишљења Министарства, МИП-а и Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређује облик, изглед и садржај путне исправе за лице без држављанства и путног листа за странце, потребни документи који се прилажу уз захтјев за издавање, поступање приликом издавања и друга техничка питања везана за путну исправу за лице без држављанства и путни лист за странце.

ПОГЛАВЉЕ IV. БОРАВАК СТРАНАЦА У БиХ

Одјељак А. Врсте боравака странаца у БиХ

Члан 47.

(Врсте боравака)

- (1) У смислу овог Закона, под бораваком странца у БиХ сматра се:
- а) визни,
 - б) безвизни,
 - ц) привремени, и
 - д) стални боравак.
- (2) Визни боравак је боравак странца у БиХ у времену које је наведено у визи.
- (3) Безвизни боравак је боравак у БиХ странца који долази из државе безвизног режима у времену из члана 21. *(Ослобађање од обавезе прибављања визе)* става (2) овог Закона.

(4) Привремени боравак је боравак странца у БиХ у времену до једне године, ако дозволом боравка није другачије одређено.

(5) Стални боравак је боравак странца у БиХ у неограниченом времену.

Одјељак Б. Привремени боравак

Члан 48.

(Основ за одобрење привременог боравка)

- (1) Привремени боравак може се одобрити странцу који намјерава боравити или борави у БиХ по основу:
 - а) спајања породице,
 - б) образовања,
 - ц) хуманитарних разлога,
 - д) рада са радном дозволом,
 - е) рада без радне дозволе, или
 - ф) других оправданих разлога.
- (2) Одобрење привременог боравка може се изузетно издати и по основу власништва на непокретној имовини, ако постоји ефективна веза странца са БиХ.
- (3) Привремени боравак одобрава се на период до једне године, осим ако овим законом није другачије прописано.
- (4) Привремени боравак из хуманитарних разлога у случају из члана **58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога)** става (2) тачке а) овог Закона одобрава се на период најдуже до шест мјесеци.
- (5) Продужење привременог боравка може се одобрити на захтјев странца, али само по истом основу по којем му је одобрен привремени боравак чије продужење тражи.

Члан 49.

(Општи услови за одобрење привременог боравка)

- (1) Странцу се може одобрити привремени боравак ако достави:
 - а) доказ којим оправдава постојање основа за одобрење привременог боравка,

- б) пасош с роком важења најмање три мјесеца дужим од периода на који тражи одобрење привременог боравака,
 - ц) доказ да располаже средствима за издржавање, како не би током боравака у БиХ постао корисник социјалне помоћи,
 - д) доказ о одговарајућем смјештају,
 - е) доказ о здравственом осигурању,
 - ф) лекарско увјерење, издато најкасније три мјесеца прије дана подношења захтјева, из кога је видљиво да не болује од болести које представљају пријетњу јавном здрављу у БиХ, изузимајући случајеве када је обољење наступило након одобреног првог привременог боравака у БиХ и
 - г) потврду коју је издао надлежни орган државе поријекла да се против њега не води кривични поступак и да није кажњаван за кривично дјело, која није старија од шест мјесеци од дана подношења захтјева за боравак.
- (2) Сматра се да странац који посједује радну дозволу за рад у БиХ испуњава услове који се односе на посједовање средстава за издржавање и здравствено осигурање.
- (3) Уколико странац подноси захтјев за продужење привременог боравака дужан је доставити доказ да се против њега не води кривични поступак и да није кажњаван за кривично дјело издат од надлежног органа у БиХ, а може се изузети од обавезе прибављања доказа из става (1) тач. ф) и г) овог члана, о чему одлучује Служба.
- (4) Странац дневни мигрант који подноси захтјев за одобрење или продужење привременог боравака по основу образовања, рада са радном дозволом или без радне дозволе изузет је од обавезе прибављања доказа о одговарајућем смјештају из става (1) тачке д) овог члана.

Члан 50.

(Привремени боравак по основу спајања породице)

- (1) Привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити члановима уже породице:
- а) држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ,
 - б) странца с одобреним сталним боравком у БиХ, странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ као носиоцу „Плаве карте“, странца који борави по основу одобреног привременог боравака у БиХ годину дана или дуже и који има основане изгледе за одобрење сталног боравака у БиХ или странца са признатим избјегличким статусом.

(2) Привремени боравак из става (1) овог члана, на захтјев странца који долази у БиХ ради спајања породице, може се одобрити под условом да:

- а) држављанин БиХ, странац с одобреним боравком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има осигуран смјештај за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице и да има стални извор прихода, односно да располаже довољним средствима за издржавање у БиХ лица за која се тражи спајање породице,
- б) држављанин БиХ, странац с одобреним боравком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има осигурано здравствено осигурање за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице, и
- ц) не постоје разлози који искључују одобрење боравка из члана **49. (Општи услови за одобрење привременог боравка)** става (1) тач. б), ф) и г) овог Закона ни разлози из члана **84. (Одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравка)** става (1) тачке г) овог Закона и члана **85. (Одбацивање захтјева за одобрење и продужење привременог боравка и обустава поступка)** овог Закона.

(3) Члановима уже породице, у смислу овог Закона, сматрају се:

- а) брачни односно ванбрачни партнер држављанина БиХ, или странца с одобреним боравком у БиХ, или странца са признатим избјегличким статусом, под условом да је брак, односно ванбрачна заједница правоваљана у БиХ у складу с чланом **6. (Дефиниције)** тач. л) и м) овог Закона;
- б) дјеца до 18 година или пунољетна издржавана дјеца која су на редовном школовању до 26 година или пословно или радно неспособна пунољетна дјеца, која живе у заједничком домаћинству, рођена у браку, ван брака, усвојена или дјеца брачних и ванбрачних партнера, која нису основала властиту породицу, и
- ц) издржавани родитељи.

(4) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ из става (1) тачке а) овог члана, одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.

(5) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице странца из става (1) тачке б) овог члана одобрава се на период у којем је привремени боравак одобрен странцу са којим се спаја породица, а најдуже до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.

(6) Изузетно од ст. (4) и (5) овог члана, пунољетни странац који борави у БиХ непрекидно три године по основу привременог боравка одобреног ради спајања породице може поднијети засебан захтјев за одобрење привременог боравка по

неком другом основу, уколико испуњава услове прописане овим Законом за одобрење привременог боравака по неком другом основу осим спајања породице.

- (7) Члан породице којем је одобрен привремени боравак по основу спајања породице са странцем којем је одобрен привремени боравак као носиоцу Плаве карте има право на рад у БиХ у складу са овим Законом.

Члан 51.

(Боравак у случају престанка брака или ванбрачне заједнице)

- (1) Ако је за вријеме трајања привременог боравака одобреног по основу спајања породице престао брак или ванбрачна заједница, бивши супружник или ванбрачни партнер који је одобрење привременог боравака добио као члан уже породице из члана 50. (*Привремени боравак по основу спајања породице*) може поднијети захтјев за продужење привременог боравака:
- а) ако има право старатељства над малољетним дјететом које има држављанство БиХ;
 - б) у случају смрти супружника или ванбрачног партнера на основу кога је остварен привремени боравак с циљем спајања породице, а докаже да је стекао право на рад у складу с одредбама овог Закона или има осигурана средства за властито издржавање и издржавање чланова породице те здравствено осигурање или ако борави у БиХ ради студирања и приложи доказе о средствима за властито издржавање и издржавање чланова породице и здравственом осигурању; или
 - ц) кад је у току бракоразводна парница у којој се одлучује о старатељству над малољетним дјететом које је држављанин БиХ.
- (2) Изузетно, привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити странцу који није имао одобрен привремени боравак прије смрти супружника или ванбрачног партнера који је био држављанин БиХ, ако је након смрти супружника или ванбрачног партнера преузео старатељство над малољетним дјететом које је држављанин БиХ и има пребивалиште у БиХ.
- (3) Привремени боравак по овом основу одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.

Члан 52.

(Брак из користи)

- (1) Привремени боравак по основу спајања породице неће се одобрити ако је брак склопљен из користи.
- (2) Околности које могу указивати да је брак склопљен из користи су:

- а) брачни другови не одржавају брачну заједницу,
 - б) брачни другови не извршавају обавезе које произлазе из брака,
 - ц) брачни другови нису се упознали прије склапања брака,
 - д) брачни другови не дају досљедне личне податке,
 - е) брачни другови не говоре језик који обоје разумију,
 - ф) за склапање брака дата су материјална средства, осим ако се не ради о средствима која се дају као мираз, а супружници долазе из земаља у којима је давање мираза обичај,
 - г) постоје докази ранијих бракова из користи на страни било кога брачног друга у БиХ или иностранству, или
 - х) други докази који могу указивати да је брак склопљен из користи.
- (3) Одредбе овога члана на одговарајући се начин примјењују и на ванбрачну заједницу.

Члан 53.

(Привремени боравак по основу образовања)

Привремени боравак по основу образовања може се одобрити по основу:

- а) основног и средњошколског образовања,
- б) високошколског образовања,
- ц) неплаћеног приправништва и
- д) волонтерског рада.

Члан 54.

(Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања)

(1) Привремени боравак по основу редовног основног образовања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. *(Општи услови за одобрење привременог боравка)* овога Закона, испуњава и сљедеће услове:

- а) уписан је у основношколску установу,
- б) има сагласност родитеља или законског заступника за планирани боравак у сврху основног образовања у БиХ,
- ц) има старатеља у БиХ, и

- д) достави доказ да је старатељ или образовна установа или организација која проводи програм размјене ученика за њега одговорна за вријеме боравка у БиХ нарочито у погледу смјештаја, средстава за издржавање, образовања, здравственог осигурања и повратка.

(2) Привремени боравак по основу редовног средњошколског образовања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. *(Општи услови за одобрење привременог боравка)* овога Закона, испуњава и сљедеће услове:

- а) уписан је у средњошколску установу,
- б) уколико је малолетан има сагласност родитеља или законског заступника за планирани боравак у сврху средњошколског образовања у БиХ,
- ц) има старатеља у БиХ, и
- д) достави доказ да је старатељ или образовна установа или организација која проводи програм размјене ученика за њега одговорна за вријеме боравка у БиХ нарочито у погледу смјештаја, средстава за издржавање, образовања, здравственог осигурања и повратка.

(3) Уколико странац уписује посљедњу годину средњошколског образовања не може бити старији од 20 година живота.

(4) Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен.

Члан 55.

(Привремени боравак по основу високошколског образовања)

(1) Привремени боравак по основу редовног високошколског образовања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. *(Општи услови за одобрење привременог боравка)* овога Закона, испуњава и сљедеће услове:

- а) да је уписан на високошколску установу у БиХ, или
- б) да долази у оквиру размјене студената, односно мобилности младих.

(2) Привремени боравак по основу редовног високошколског образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.

(3) Након истека рока прописаног за трајање редовног високошколског образовања привремени боравак по овом основу може се продужавати најдуже двије године, уз достављање доказа о обнови године.

Члан 56.

(Привремени боравак неплаћених приправника)

- (1) Привремени боравак неплаћених приправника може се одобрити странцу који је стекао високошколско образовање на територији БиХ или странцу који долази на основу међународних уговора чија је БиХ уговорна страна ради обављања стручне праксе, односно приправничког стажа.
- (2) Привремени боравак из става (1) овог члана може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравака*) овога Закона, има:
 - а) уговор о оспособљавању без накнаде закључен са правним лицем у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж,
 - б) доказ да познаје један од језика који су у службеној употреби у БиХ и
 - ц) доказ да ће правно лице у којем обавља стручну праксу, односно приправнички стаж бити одговорно у погледу средстава за издржавање, здравствене заштите и повратка.
- (3) Привремени боравак неплаћених приправника одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен, искључиво једном, и то на период потребан за стицање професионалних квалификација.
- (4) Обављање стручне праксе, односно приправничког стажа из овога члана не сматра се радом у смислу одредби овога Закона.

Члан 57.

(Привремени боравак волонтера)

- (1) Привремени боравак може се одобрити странцу волонтеру који, уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравака*) овога Закона, испуњава и следеће услове да:
 - а) није млађи од 18 нити старији од 65 година живота,
 - б) има уговор о волонтирању закључен с установом, институцијом, хуманитарном организацијом, удружењем грађана или фондацијом у БиХ у којој обавља волонтирање,
 - ц) приложи пројекат на чијој је реализацији ангажован, односно документ из кога се види шема волонтерског рада, опис послова и задатака, број извршилаца, период волонтирања, надзор и радно вријеме,
 - д) да је организација у којој странац волонтира потписала полицу обавезног осигурања и да преузима одговорност за странца за вријеме волонтирања,

што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка.

- (2) Привремени боравак странцу волонтеру одобрава се на период до једне године, а изузетно се може продужити под истим условима под којима је боравак одобрен, ако трајање пројекта на којем је странац ангажован траје дуже од годину дана.

Члан 58.

(Привремени боравак по основу хуманитарних разлога)

- (1) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога ради лијечења, рехабилитације и боравка у старачком дому може се одобрити странцу који испуњава услове из члана 49. *(Општи услови за одобрење боравка)* овога Закона и достави доказ да је примљен у установу у БиХ на лијечење, рехабилитацију или смјештај у старачки дом.
- (2) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога може се одобрити и странцу који не испуњава услове за одобрење привременог боравка из члана 49. *(Општи услови за одобрење боравка)* овога Закона, у сљедећим случајевима:
- а) ако је жртва трговине људима с циљем:
 - 1) пружања заштите и помоћи у опоравку и повратку у државу поријекла или државу уобичајеног боравка или у државу која га прихвата; или
 - 2) пружања заштите и помоћи ако је њихов боравак неопходан због сарадње са надлежним органима ради истраге у откривању и процесуирању кривичног дјела трговине људима;
 - б) малољетном дјетету странца ако је напуштено или је жртва организованог криминала, или је из других разлога остало без родитељске заштите, старатељства или без пратње;
 - ц) лицу без држављанства;
 - д) по основу других оправданих хуманитарних разлога, које на приједлог Министарства, одређује подзаконским прописом Савјет министара.
- (3) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога може се одобрити и странцу који не испуњава услове за одобрење привременог боравка из члана 49. *(Општи услови за одобрење боравка)* овога Закона, у случају кад странац сарађује с органима власти ради откривања кривичног дјела или починиоца, или је жртва организованог криминала и његово је присуство у БиХ неопходно за провођење судског поступка.
- (4) Странац којем је одобрен привремени боравак по основу хуманитарних разлога на основу става (2) тачке а) овог члана, има право на: адекватан и сигуран смјештај, приступ хитној медицинској заштити, психолошку помоћ,

информисање о правном статусу, правну помоћ у поступку остваривања статусних питања, приступ тржишту рада под условима који се примјењују према странцу, као и приступ професионалној обуци и едукацији. Дијете које има одобрен привремени боравак као жртва трговине људима има приступ образовању.

- (5) Странац којем је одобрен привремени боравак по основу хуманитарних разлога на основу става (2) тачке ц) овог члана, има право на рад под истим условима који се примјењују према странцу, а омогућава му се основно образовање под истим условима као и држављанима БиХ.
- (6) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога одређен прописом Савјета министара из става (2) тачке д) овог члана, не може се ни у којем случају одобрити ако постоје околности из члана 84. (*Одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравка*) става (1) тач. ф) и х) овог Закона.
- (7) Привремени боравак из става (1) и става (2) тач. б), ц) и д) овог члана одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен.
- (8) Привремени боравак из става (2) тачке а) овог члана одобрава се на период најдуже до шест мјесеци и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.
- (9) Странцу којем је одобрен привремени боравак на основу става (2) овог члана, а који не посједује важећи путни документ, издаје се потврда о идентитету.

Члан 59.

(Препорука надлежног органа)

За одобрење и продужење привременог боравка по основу хуманитарних разлога из члана 58. (*Привремени боравак по основу хуманитарних разлога*) става (2) тач. а), б) и д) и става (3) овог Закона, уз остале доказе потребне за оцјену основаности захтјева, неопходна је оцјена органа пред којим се води одговарајући поступак (судски, управни) или препорука другог надлежног органа или налаз специјалисте медицинске струке одговарајуће здравствене установе о потреби лијечења или опоравка или слично.

Члан 60.

(Заштита жртава трговине људима)

- (1) Министарство је одговорно за осигурање посебне заштите и помоћи жртвама трговине људима током њиховог прихвата и боравка у центрима за смјештај жртава трговине људима.
- (2) Странац за кога постоје основи сумње да је жртва трговине људима, од дана смјештаја у центар за смјештај жртава трговине људима, стиче статус

заптивене особе на период од 30 дана, што се сматра периодом опоравка и размишљања, да одлучи да ли ће сарађивати са надлежним органима у БиХ ради истраге у откривању и процесуирању кривичног дјела трговине људима.

Члан 61.

(Привремени боравак по основу власништва на непокретној имовини)

- (1) Привремени боравак по основу власништва на непокретној имовини може се одобрити странцу који је власник непокретне имовине у БиХ који уз испуњење услова из члана 49. (*Општи услови за одобрење боравка*) овога Закона, располаже доказима о власништву и постојању ефективне везе са БиХ.
- (2) Привремени боравак по основу власништва на непокретној имовини одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.

Одјељак Ц. Привремени боравак по основу рада са радном дозволом

Члан 62.

(Радна дозвола)

- (1) Ако странац намјерава боравити у БиХ с циљем плаћеног рада мора, прије уласка у БиХ, имати радну дозволу коју је издао орган надлежан за послове запошљавања странаца у Федерацији Босне и Херцеговине, Републике Српске или Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у складу с одредбама овог и других закона у БиХ којима се регулишу питања рада странаца, осим кад је овим Законом или међународним уговором чија је БиХ уговорна страна одређено да за поједине врсте рада радна дозвола није потребна.
- (2) Обављање активности неопходних за оснивање и регистрацију правног лица, односно пословног субјекта не сматра се радом у смислу става (1) овог члана, те не подлијеже обавези прибављања радне дозволе.
- (3) Орган из става (1) овог члана дужан је примјерак одлуке по захтјеву за издавање радне дозволе доставити Служби одмах приликом достављања одлуке странцу.
- (4) Одредбе овог члана не односе се на странце којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите у БиХ.

Члан 63.

(Издавање радне дозволе)

- (1) Радна дозвола може се издати странцу на захтјев правног или физичког лица које га намјерава запослити (у даљњем тексту: послодавац). Зависно од мјеста пребивалишта, односно сједишта послодавца, радну дозволу издаје орган

надлежан за послове запошљавања странаца у Федерацији Босне и Херцеговине, Републике Српске или Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

- (2) Орган надлежан за послове запошљавања странаца издаје радну дозволу на основу утврђене квоте радних дозвола у складу с чланом 64. (*Квота радних дозвола*) или као радну дозволу која се не рачуна у квоту у складу с чланом 65. (*Радне дозволе које се не рачунају у квоту*) овог Закона, те у складу с прописима којима се уређује издавање радне дозволе.
- (3) Радна дозвола издаје се за одређено радно мјесто односно за одређену врсту послова.
- (4) Радна дозвола се не може издати с роком важења дужим од једне године.

Члан 64.

(Квота радних дозвола)

- (1) Квота радних дозвола је број радних дозвола које се у БиХ могу издати у једној години за странце одређених занимања, односно за странце који обављају одређене дјелатности, а којима је радна дозвола за рад у БиХ потребна и улази у квоту, укључујући и број радних дозвола које се у БиХ могу издати у једној години за сезонске раднике, дефинисане и разврстане по дјелатностима од 90 до 180 дана у години, у складу са измјеном годишњих доба.
- (2) Годишњу квоту радних дозвола утврђује Савјет министара, у складу с миграционом политиком и уз уважавање стања на тржишту рада. Приједлог годишње квоте радних дозвола Савјету министара подноси МЦП. МЦП приједлог израђује на основу изражених потреба органа надлежних за послове запошљавања странаца Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине о броју потребних радних дозвола за странце, према степену и врсти образовања, односно квалификација или стручности, те према врсти сезонских дјелатности. Ти органи своје потребе за радним дозволама подносе МЦП-у путем Агенције за рад и запошљавање БиХ.
- (3) У оквиру годишње квоте радних дозвола, Савјет министара утврђује дјелатности и занимања у којима се допушта запошљавање странаца и број радних дозвола за сваку од дјелатности те утврђује територијалну расподелу радних дозвола према израженим потребама из става (2) овог члана.
- (4) Радне дозволе утврђене годишњом квотом издају се прво за продужење већ издатих радних дозвола, па потом за ново запошљавање.
- (5) Предност при издавању радних дозвола имају странци који већ имају одобрен привремени боравак у БиХ по основу спајања породице са странцем с одобреним привременим боравком у БиХ.

Члан 65.

(Радне дозволе које се не рачунају у квоту)

Радна дозвола може се издати независно од утврђене годишње квоте радних дозвола у сљедећим случајевима:

- а) странцу који има образовање које одговара високом образовању, завршеном постдипломском или докторском студију у БиХ;
- б) странцу чији се рад у БиХ заснива на међународном споразуму;
- ц) странцу који обавља кључне послове у пословном субјекту, а који није изузет од потребе посједовања радне дозволе на основу међународног споразума;
- д) учитељима или наставницима који изводе или помажу у настави у образовним установама због свог специфичног знања;
- е) професионалним спортистима или спортским радницима који на основу ваљано закљученог уговора раде у БиХ;
- ф) странцу који се одрекао држављанства БиХ; или
- г) странцу који је у брачној или ванбрачној заједници са странцем с одобреним сталним боравком у БиХ или је дијете странца с одобреним сталним боравком у БиХ.

Члан 66.

(Захтјев за издавање радне дозволе)

Захтјеву за издавање радне дозволе за странца послодавац је дужан приложити:

- а) податке о странцу с којим намјерава закључити уговор о раду или други одговарајући уговор, а нарочито: име и презиме, укључујући и сва пријашња имена и презимена, имена и презимена родитеља, датум рођења, пол, мјесто пребивалишта и адресу становања у држави поријекла, број, датум и мјесто издавања важећих путних исправа,
- б) податке о радном мјесту или врсти посла те о условима рада,
- ц) извод из релевантног регистра надлежног суда о регистрацији послодавца у БиХ, односно потврду о пребивалишту ако је послодавац физичко лице,
- д) доказ банке код које послодавац има рачун о солвентности послодавца,
- е) доказ о подмиреним пореским обавезама и уплаћеним доприносима за све постојеће запослене, укључујући и странца у случају продужења радне дозволе, и

ф) образложење о оправданости запошљавања странца.

Члан 67.

(Веза између одобрења привременог боравка и радне дозволе)

- (1) Странац не може почети радити у БиХ на основу радне дозволе прије него што му је одобрен привремени боравак, уколико овим Законом није другачије прописано.
- (2) Странац може радити у БиХ само на основу оне радне дозволе на основу које му је одобрен привремени боравак. На основу радне дозволе странац може радити у БиХ само на оном радном мјесту или на оној врсти послова за чије је обављање радна дозвола издата, те на основу које је странцу одобрен привремени боравак у БиХ.
- (3) Привремени боравак по основу радне дозволе одобрава се на период важења радне дозволе уз додатних 30 дана, али не дуже од једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен. У року од 30 дана од дана престанка важења радне дозволе престаје важити и одобрење привременог боравка.
- (4) Странцу неће престати привремени боравак у БиХ одобрен по основу издате радне дозволе ако у току трајања одобреног привременог боравка у БиХ промијени радно мјесто унутар истог правног лица, те у року из става (3) овог члана Служби достави нову радну дозволу.
- (5) Странцу неће престати привремени боравак у БиХ одобрен по основу издате радне дозволе ако у току трајања одобреног привременог боравка у БиХ промјени послодавца, те у року из става (3) овог члана Служби достави нову радну дозволу или доказ о покренутом поступку за издавање нове радне дозволе.
- (6) Странцу који је ушао у БиХ без претходно прибављене радне дозволе, не може се одобрити привремени боравак по основу радне дозволе док тај странац борави у БиХ.

Члан 68.

(Престанак важења радне дозволе)

- (1) Радна дозвола за странца престаје важити:
 - а) истеком рока на који је издата, али у сваком случају истеком једне године од дана издавања;
 - б) из разлога предвиђених прописима који уређују запошљавање странаца; или
 - ц) неодобравањем, престанком или отказом привременог боравка у БиХ.

- (2) Орган надлежан за послове запошљавања странаца дужан је без одлагања обавијестити Службу о случајевима из става (1) тачке б) овог члана.
- (3) Служба је дужна без одлагања обавијестити орган надлежан за послове запошљавања о случајевима из става (1) тачке ц) овог члана.

Члан 69.

(Привремени боравак сезонских радника)

- (1) Привремени боравак странцу сезонском раднику може се одобрити ради обављања послова који зависе о измјени годишњих доба у оквиру уговора о раду на одређено вријеме који су директно склопили странац и послодавац из БиХ.
- (2) Привремени боравак из става (1) овог члана одобрава се на основу радне дозволе коју издају органи надлежни за послове запошљавања странаца у Федерацији Босне и Херцеговине, Републике Српске или Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у оквиру утврђених квота радних дозвола за текућу годину које су у складу са чланом 64. (*Квота радних дозвола*) овог Закона дефинисане и разврстане по дјелатностима од 90 до 180 дана у години дана, у складу са измјеном годишњих доба.
- (3) Надлежне службе којима се послодавац обрати пријавом о потреби за сезонским радом дужне су пријаву одмах прослиједити Агенцији за рад и запошљавање БиХ. Агенција за рад и запошљавање БиХ је обавезна пријаву одмах учинити доступном свим органима надлежним за послове запошљавања у БиХ на период од осам дана. Ако се за сезонски рад, по истеку рока од осам дана, не пријави држављанин БиХ, за те сезонске послове може се ангажовати и странац.
- (4) Привремени боравак одобрава се сезонским радницима на период од 90 дана до 180 дана у периоду од 12 мјесеци. Након истека наведеног периода странац је дужан напустити БиХ.
- (5) Привремени боравак по овом основу може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен, с тим да укупни привремени боравак са продужењем не прелази шест мјесеци у периоду од 12 мјесеци.
- (6) Привремени боравак из става (1) овог члана може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравка*) овог Закона, испуњава и сљедеће услове:
 - а) има радну дозволу;
 - б) има закључен уговор о раду или обавезујућу понуду за посао у статусу сезонског радника у БиХ из којих се виде:
 - 1) мјесто и врста рада,

- 2) вријеме трајања запослења,
 - 3) висина примања,
 - 4) број радних сати (на седмицу или мјесец),
 - 5) износ евентуалног плаћеног одсуства,
 - 6) датум почетка запослења и
 - 7) остали радни услови;
- ц) достави доказ да послодавац преузима одговорност за странца за вријеме боравка у БиХ, што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка, те да се трошкови смјештаја неће аутоматски одбијати од његових примања.
- (7) Прије доношења одлуке, Служба по службеној дужности, посредством Агенције за рад и запошљавање БиХ, провјерава да ли су испуњени услови из става (3) овог члана и да ли је радно мјесто на располагању за одобрење привременог боравка по основу сезонског запошљавања.

Члан 70.

(Обавезе судова, казнено-поправних и образовних установа)

(1) Судови надлежни за регистрацију пословних субјеката дужни су одмах, а најкасније у року од седам дана од дана извршене регистрације пословног субјекта, односно промјене података, доставити Служби потпуну информацију о регистрацији, односно о свакој промјени података о сљедећим категоријама странаца:

- а) власницима удјела, односно дионица у регистрованом правном лицу,
- б) члановима управе, односно прокуристима у регистрованом правном лицу, и
- ц) члановима надзорног одбора регистрованог правног лица.

(2) Судови су дужни одмах по правоснажности доставити Служби пресуде донесене у поступцима према странцима.

(3) Судови су дужни достављати Министарству пресуде које се односе на кривично дјело кријумчарење људи.

(4) Казнено-поправне установе су дужне да организационој јединици Службе доставе податке о странцима који су примљени на издржавање казне затвора у року од три дана од дана пријема странца, као и обавјештење о датуму пуштања странца на слободу и то одмах по сазнању тог датума.

(5) Образовне установе дужне су у року од 30 дана од почетка школске, односно академске године доставити Служби податке о уписаним ученицима, односно студентима странцима.

Одјељак Д. Привремени боравак по основу рада без радне дозволе

Члан 71.

(Привремени боравак по основу рада без радне дозволе)

Привремени боравак по основу рада без радне дозволе може се одобрити у сврху:

- а) висококвалификованог запошљавања,
- б) премјештаја унутар правног лица,
- ц) научног истраживања или
- д) рада без радне дозволе са потврдом о пријави рада.

Члан 72.

(Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања)

(1) Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања може се одобрити странцу:

- а) ако је подношењу захтјева за боравак у сврху висококвалификованог запошљавања претходио конкурс који је објавио послодавац који има намјеру да запосли странца,
- б) ако је послодавац објавио конкурс у најмање три дневна листа која су доступна на цијелој територији БиХ са роком пријаве од 30 дана и истовремено га доставио Агенцији за рад и запошљавање БиХ, која је конкурс учинила доступним свим институцијама за запошљавање у БиХ,
- ц) ако се на објављени конкурс не пријави држављанин БиХ који испуњава услове конкурса,
- д) ако је за оглашено радно мјесто потребна високошколска квалификација и радно искуство у струци од најмање пет година које је стечено након завршеног формалног високог образовања.

(2) Привремени боравак из става (1) овог члана издаје се као дозвола за боравак у БиХ - Плава карта.

(3) Плава карта издаје се с роком важења двије године. Ако је уговор о раду или други одговарајући уговор склопљен на период краћи од двије године, Плава карта се издаје за период трајања тог уговора увећан за додатна три мјесеца, али

рок њеног важења не може бити дужи од двије године. Плава карта може се продужавати под условима који важе за њено издавање.

- (4) Плава карта омогућава странцу улазак и боравак у БиХ у периоду њеног важења.

Члан 73.

(Издавање Плаве карте)

- (1) Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравка*) овог Закона, испуњава и сљедеће услове:
- а) има високошколску квалификацију,
 - б) има радно искуство у струци од најмање пет година које је стечено након завршеног формалног високог образовања и
 - ц) има уговор о раду или други одговарајући уговор за обављање послова висококвалификованог радника, у временском трајању од најмање годину дана с тим што у том уговору мора бити назначена и бруто годишња плата која није мања од 1,5 просјечне бруто годишње плате која се исплаћује у БиХ према службено објављеном податку органа надлежног за статистику БиХ.
- (2) Захтјев за издавање Плаве карте подноси послодавац. Захтјев се подноси Служби. Изван БиХ захтјев се подноси Служби путем ДКП-а БиХ, а на територији БиХ организационој јединици Службе према сједишту послодавца.
- (3) Прије доношења одлуке, Служба по службеној дужности, а путем Агенције за рад и запошљавање БиХ провјерава да ли су испуњени услови из члана 72. (*Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања*) и да ли је мјесто на располагању за издавање Плаве карте.

Члан 74.

(Рад на основу Плаве карте и промјена послодавца)

- (1) Странац којем је издата Плава карта може радити у БиХ само на оним пословима за које му је издата и само код оног послодавца с којим је закључио уговор о раду или други одговарајући уговор.
- (2) У случају престанка уговора о раду или другог одговарајућег уговора или престанка услова на основу којих је издата Плава карта, послодавац и странац дужни су о томе обавијестити Службу, у року од осам дана од дана настанка тих околности.
- (3) Након истека периода од двије године носилац Плаве карте може промијенити послодавца о чему је дужан обавијестити Службу у року од осам дана од дана

промјене и доставити нови уговор о раду или други одговарајући уговор с новим послодавцем. Нова Плава карта се издаје под условима из чл. 72. (*Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања*) и 73. (*Издавање Плаве карте*) овог Закона.

- (4) Изузетно од става (3) овог члана, странац може промијенити послодавца под условима из члана 72. (*Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања*) става (1) овог члана и прије истека периода важења Плаве карте о чему је дужан обавијестити Службу у року од осам дана од дана настале промјене и доставити нови уговор о раду или други одговарајући уговор с новим послодавцем.
- (5) У случају да уговор о раду или други одговарајући уговор престане прије истека периода на који је закључен, Плава карта важи три мјесеца од престанка уговора или краће ако је до њеног истека остало мање од три мјесеца.

Члан 75.

(Привремени боравак у сврху премјештаја унутар правног лица)

- (1) Привремени боравак у сврху премјештаја унутар правног лица може се одобрити странцу који као руководилац, стручњак или приправник долази у БиХ, који уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравка*) овог Закона, достави:
- а) доказ да правно лице домаћин и правно лице с пословним сједиштем у иностранству припадају истом правном лицу или скупини правних лица,
 - б) доказ о запослењу унутар истог правног лица или скупине правних лица у непрекидном трајању од најмање 12 мјесеци непосредно прије дана премјештаја унутар правног лица у случају да се ради о руководиоцу или стручњаку, односно шест мјесеци када се ради о приправнику,
 - ц) уговор о раду,
 - д) потврду послодавца из које се види:
 - 1) вријеме трајања премјештаја,
 - 2) адреса правног лица,
 - 3) да ће странац преузети функцију руководиоца, стручњака или приправника,
 - 4) износ плате и остали услови запослења,
 - 5) да ће се странац по завршетку премјештаја моћи премјестити натраг у правно лице које припада истом правном лицу или групи правних лица у страној држави,

- е) доказ о потребним стручним квалификацијама и искуству,
 - ф) доказ о солвентности правног лица домаћина и
 - г) доказ да правно лице домаћин преузима одговорност за странца за вријеме боравака у БиХ, што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка.
- (2) Плата странца распоређеног радника не смије бити мања од просјечне плате која се исплаћује у БиХ према службено објављеном податку органа надлежног за статистику БиХ.
- (3) Привремени боравак у сврху премјештаја унутар правног лица одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен. Привремени боравак по овом основу може се продужити и укупно трајати најдуже до три године за руководиоце и стручњаке, а за приправнике може се продужити и укупно трајати најдуже до једне године, након чега су дужни напустити БиХ.

Члан 76.

(Привремени боравак у сврху научног истраживања)

- (1) Привремени боравак у сврху научног истраживања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. *(Општи услови за одобрење привременог боравака)* овог Закона, испуњава и следеће услове:
- а) има високо образовање које му омогућава приступ докторандским програмима и одређено искуство и знање које се односи на пројекат истраживања,
 - б) има уговор о гостовању на пројекту с научно-истраживачком организацијом закључен прије подношења захтјева за привремени боравак,
 - ц) да научно-истраживачка организација која је закључила уговор о гостовању преузима одговорност за странца за вријеме истраживања, што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка.
- (2) Привремени боравак по основу научног истраживања одобрава се на период док траје пројекат из става (1) тачке б) овог члана, а најдуже до годину дана и може се продужавати под истим условима под којим је одобрен уколико пројекат траје дуже од годину дана.
- (3) Списак научно-истраживачких организација у БиХ сачињава и ажурира МЦП. Списак је јавно доступан.

Члан 77.

(Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада)

- (1) Странци који у БиХ бораве на основу визног, безвизног или претходно одобреног привременог боравка могу радити у БиХ без радне дозволе, до 90 дана у календарској години ако обављају послове као:
- а) кључна лица у правном лицу која имају виши положај у управи, односно која управљају одјелима, прате и надзиру рад других запосленика, имају овлаштења за пријем и отпуштање радника или су стручњаци који посједују изванредно знање које је битно за рад правног лица, истраживачку опрему, технике или управљање и слично уколико је најмање годину дана био запослен у том правном лицу или је дјеловао као партнер непосредно прије премјештаја у БиХ, ако именовање нема карактер радног односа;
 - б) универзитетски професори које универзитети у БиХ позову за предаваче, научници на научном или стручном усавршавању, научници који су представници међународних организација те научници који учествују у провођењу научноистраживачких пројеката важних за БиХ;
 - ц) умјетници и техничко особље, односно аутори и извођачи оперских, балетских, драмских и других позоришних приредби или концертних, ликовних и других културних приредби или аутори и извођачи у области музичке, музичко-сценске, плесне и балетске умјетности, филмски умјетници, као и пратеће извјештачко, организационо и техничко особље које учествује у културним радионицама, сусретима и колонијама;
 - д) стручњаци у области заштите културне баштине, библиотекарства и архивистике;
 - е) странци које је упутио страни послодавац, а који омогућавају стручно усавршавање и обуку лицима запосленим код физичких или правних лица са сједиштем у БиХ;
 - ф) странци који долазе у БиХ ради свог стручног усавршавања, обуке или праксе у дипломатске мисије или конзуларне канцеларије акредитоване у БиХ, институције у БиХ или у правна лица са сједиштем у БиХ;
 - г) странци који обављају послове везане за испоруку, монтажу и сервис машина или опреме;
 - х) странци који учествују као предавачи на организованим стручним скуповима и семинарима;
 - и) странци који учествују на сајамским или изложбеним приредбама на којима излаже њихов послодавац;
 - ј) странци запослени у циркусима или забавним парковима;

- к) љекари који се по позиву здравствене установе у БиХ ангажују за обављање специјалистичких прегледа и других медицинских услуга;
 - л) странци који у БиХ долазе ради учешћа на спортским приредбама и такмичењима,
 - м) сезонски радници у оквиру уговора о раду на одређено вријеме који су закључили странац и послодавац из БиХ уз испуњење услова из члана 69. ст. (3) и (7) овог Закона.
- (2) Странци који у БиХ бораве на основу визног, безвизног, претходно одобреног привременог борава или привременог борава по основу рада без радне дозволе могу радити у БиХ без радне дозволе ако обављају послове као:
- а) оснивачи привредног друштва, односно предузећа са сједиштем у БиХ, ако привредно друштво или предузеће на сваког странца укључујући и осниваче запошљава минимално пет држављана БиХ, исплаћује бруто плату по сваком запосленом најмање у висини просјечне бруто плате у БиХ и уредно измирује пореске обавезе;
 - б) стручњаци, наставници и предавачи страних културних и образовних институција, који у БиХ обављају свој стручни посао у оквиру пројекта културне и образовне сарадње;
 - ц) цивилни, полицијски и војни службеници других држава који у БиХ долазе да раде на основу уговора о сарадњи с органима БиХ;
 - д) чланови научних међународних мисија, који обављају истраживање у БиХ које је одобрило Савјет министара;
 - е) службеници вјерских заједница регистрованих у БиХ док обављају посао везан искључиво за вјерску службу;
 - ф) страни дописници акредитовани у БиХ или извјештачи страних медија;
 - г) странци који, на основу уговора са Савјетом министара, Министарством одбране БиХ, Министарством правде БиХ или Министарством, обављају послове за потребе одбране, правног система или безбједности државе или се стручно усавршавају у тим областима;
 - х) странци који су ангажовани на пројектима значајним за БиХ ако су као стручњаци или кључна лица значајна за реализацију пројекта или ако су упућени на рад у БиХ на основу уговора склопљеног између страног послодавца и корисника услуга у БиХ по основу међународног тендера на одређено вријеме;
 - и) странац који борави у БиХ по основу разлога који је заснован на међународном уговору чија је БиХ уговорна страна.

- (3) Странци из става (1) овог члана, изузев странаца из става (1) тачке л) овог члана, могу радити у БиХ без радне дозволе, уз претходно прибављену потврду о пријави рада.
- (4) Странци из става (1) овог члана који намјеравају радити у БиХ дуже од 90 дана у календарској години дужни су прибавити радну дозволу и дозволу боравака по основу рада са радном дозволом.
- (5) Странци из става (2) овог члана који борава у БиХ по основу визног, безвизног или претходно одобреног привременог боравака могу радити у БиХ без радне дозволе, уз претходно прибављену потврду о пријави рада.
- (6) Потврду о пријави рада, на захтјев странца, издаје организациона јединица Службе према мјесту обављања послова. Потврда о пријави рада издаје се на обрасцу прописаном подзаконским актом.
- (7) Послодавац може запослити странца на оним пословима за које му је издата потврда о пријави рада и дужан је у сврху контроле током трајања рада посједовати примјерак такве потврде.
- (8) Странци из става (2) овог члана који поднесу захтјев за одобрење привременог боравака по основу рада без радне дозволе из члана 71. (*Привремени боравак по основу рада без радне дозволе*) тачке д) овог Закона, уз услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење боравака*) овог Закона, требају испуњавати и посебне услове, које Министарство прописује подзаконским актом. Странцу којем је одобрен привремени боравак по овом основу не издаје се потврда о пријави рада.

Члан 78.

(Право на рад у БиХ без радне дозволе)

Право на рад у БиХ без обавезе прибављања радне дозволе омогућено је странцима који у БиХ имају:

- а) одобрен стални боравак,
- б) одобрен избјеглички статус, супсидијарну заштиту или привремену заштиту,
- ц) одобрен привремени боравак по основу спајања породице, а ради се о странцу који је у браку или ванбрачној заједници са држављанином БиХ или који има одобрен привремени боравак по основу спајања породице као старатељ малолетног дјетета које има држављанство БиХ, или
- д) одобрен привремени боравак по основу образовања у статусу студента када обављају послове привременог карактера посредством овлашћених посредника без заснивања радног односа у складу са прописима који регулишу обављање таквих послова.

Члан 79.

(Услови за одобрење сталног боравка)

(1) Стални боравак може се одобрити странцу под условом да:

- а) на основу одобрења привременог боравка непрекидно борави на територији БиХ најмање пет година прије подношења захтјева за одобрење сталног боравка,
- б) има важећи пасош,
- ц) располаже довољним и редовним средствима за издржавање,
- д) има осигуран одговарајући смјештај,
- е) има осигурано здравствено осигурање,
- ф) познаје један од језика и писама у службеној употреби у БиХ,
- г) да се против њега не води кривични поступак и да није кажњаван за кривично дјело, што се доказује потврдом коју је издао надлежни орган државе поријекла, а која није старија од шест мјесеци од дана подношења захтјева,
- х) да се против њега не води кривични поступак и да није кажњаван за кривично дјело, што се доказује потврдом коју је издао надлежни орган у БиХ, а која није старија од шест мјесеци од дана подношења захтјева.

(2) Сматра се да је странац непрекидно боравио у БиХ и ако је у периоду од пет година избивао из БиХ виšekратно до 10 мјесеци укупно или једнократно шест мјесеци.

(3) Изузетно од става (2) овог члана сматра се да је странац који борави у БиХ као носилац Плаве карте непрекидно боравио у БиХ и ако је у периоду од пет година избивао из БиХ виšekратно до 18 мјесеци укупно или једнократно 12 мјесеци.

(4) Испит из познавања једног од језика и писама у службеној употреби у БиХ могу проводити високошколске или средњошколске установе или установе за образовање одраслих, које на основу одобрења министарства надлежног за образовање у БиХ изводе програме учења и полагања језика у службеној употреби у БиХ.

(5) Испит из познавања језика не морају полагати: дјеца предшколског узраста, лица која похађају или су завршила основно, средње или високо образовање на једном од језика који су у службеној употреби у БиХ и лица старија од 60 година живота ако нису у радном односу. Трошкове курса за учење језика и полагање испита сноси странац.

Члан 80.

(Боравак који не спада у основе за стални боравак)

- (1) Странцу се неће одобрити стални боравак уколико је у посљедњих пет година у БиХ боравио:
- а) по основу привремене заштите, или је поднио захтјев за одобрење привремене заштите и чека одлуку о свом статусу;
 - б) по основу међународне заштите или је поднио захтјев за азил и чека одлуку о свом статусу;
 - ц) по основу правног статуса предвиђеног Бечком конвенцијом о дипломатским односима из 1961. године, Бечком конвенцијом о конзуларним односима из 1963. године, Конвенцијом из 1969. године о специјалним мисијама или Бечком конвенцијом о представницима држава и њиховим односима с међународним организацијама из Универзалне повеле из 1975. године;
 - д) по основу образовања из члана **55. (Привремени боравак по основу високошколског образовања)**, привременог боравка по основу хуманитарних разлога из члана **58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога)** става (1) и става (2) тач. б), ц) и д) и става (3), сезонског запошљавања из члана **69. (Привремени боравак сезонских радника)**, премјештаја унутар правног лица из члана **75. (Привремени боравак по основу премјештаја унутар правног лица)** и рада без радне дозволе из члана **77. (Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада)**, овог Закона;
 - е) на издржавању казне, односно извршавању друге кривичноправне санкције или друге обавезе утврђене одлуком суда или другог надлежног органа;
 - ф) по основу спајања породице са странцем чији привремени боравак не спада у основе за одобрење сталног боравка у БиХ;
 - г) по основу потврде о останку из члана **110. (Поступање у случају позивања на заштиту)** става (5) овог Закона;
 - х) по основу боравка као дневни мигрант,
 - и) по основу спајања породице из члана **51. (Боравак по основу брака или ванбрачне заједнице)** става (1) тачке ц) овог Закона уколико није одређен за старатеља малолетног дјетета које је држављанин БиХ.
- (2) Изузетно од става (1) тачке д) овог члана, странцу којем је одобран привремени боравак по основу високошколског образовања из члана **55. (Привремени боравак по основу високошколског образовања)** овог Закона, у вријеме потребно за одобрење сталног боравка из члана **79. (Услови за одобрење сталног боравка)** става (1) тачке а) овог Закона, рачуна се половина

времена проведеног по основу одобрења привременог боравака по основу високошколског образовања. Привремени боравак из којег се подноси захтјев за стални боравак не може бити по основу образовања.

- (3) Изузетно од става (1) тачке d) овог члана, станцу којем је одобран привремени боравак по основу рада без радне дозволе као оснивачу привредног друштва из члана 77. *(Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада)* става (2) тачке а) овог Закона, у вријеме потребно за одобрење сталног боравака из члана 79. *(Услови за одобрење сталног боравака)* става (1) тачке а) овог Закона урачунава се тај боравак.

Члан 81.

(Дијете странаца с одобреним бораваком)

- (1) Дјетету чији су родитељи странци који имају одобрен боравак у БиХ, без обзира да ли је рођено на територији или изван територије БиХ, може се одобрити боравак у БиХ за исти период за који је боравак у БиХ одобрен родитељима.
- (2) Захтјев за одобрење боравака за дијете из става (1) овог члана подноси се у року од 180 дана од дана рођења дјетета.

Одјељак Ф. Поступак одобравања боравака

Члан 82.

(Подношење захтјева за одобрење и продужење привременог боравака)

- (1) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака подноси се Служби.
- (2) По правилу, захтјев за одобрење првог привременог боравака странац подноси изван БиХ путем ДКП-а БиХ.
- (3) Захтјев за одобрење првог привременог боравака на територији БиХ странац подноси надлежној организационој јединици Службе само ако је:
- а) у БиХ ушао с визом за дугорочни боравак (Виза Д); или
 - б) држављанин државе безвизног режима.
- (4) Захтјев за одобрење првог привременог боравака подноси се најкасније 15 дана прије истека рока важења визе за дугорочни боравак (Визе Д), односно безвизног боравака.
- (5) Захтјев за продужење привременог боравака подноси се у БиХ надлежној организационој јединици Службе директно, а ван БиХ путем ДКП-а БиХ. Захтјев се подноси најраније 60 дана, а најкасније 15 дана прије истека периода одобреног боравака.
- (6) Захтјев из ст. (1), (2), (3) и (5) овог члана странац подноси лично у

организационој јединици Службе, односно у ДКП-у БиХ, а за пословно неспособног странца захтјев подноси законски заступник.

- (7) Странац који је поднио захтјев за одобрење или продужење привременог боравака на територији БиХ може остати у БиХ до доношења коначне одлуке о његовом захтјеву.
- (8) Уз захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака странац је дужан дати биометријске податке.

Члан 83.

(Одлучивање о захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака)

- (1) О захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака по било којем основу одлучује надлежна организациона јединица Службе у року од 90 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен путем ДКП-а БиХ, а у року од 60 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе.
- (2) Ако је захтјев за одобрење боравака поднесен на територији БиХ, подносиоцу захтјева издаје се потврда о поднесеном захтјеву, која му омогућава боравак у БиХ до доношења коначне одлуке о захтјеву.
- (3) Ако је захтјев уважен, странцу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозвола привременог боравака.
- (4) Изузетно од става (3) овог члана, када је привремени боравак одобрен по основу рада са радном дозволом или Плавом картом, странцу се издаје рјешење о одобреном привременом бораку и дозвола привременог боравака.
- (5) На захтјев странца, а најкасније 60 дана прије истека дозволе привременог боравака из става (3) овог члана, Служба издаје и рјешење о одобреном привременом бораку у року од осам дана од подношења захтјева.
- (6) Против рјешења из ст. (4) и (5) овог члана или одлуке којом је захтјев странца одбијен или одбачен или одлуке којом је поступак обустављен, жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања одлуке.
- (7) У одлуци којом је захтјев за одобрење привременог боравака одбијен или одбачен утврђује се рок у којем странац може добровољно напустити БиХ, а који не може бити дужи од 30 дана од дана достављања коначне одлуке.

Члан 84.

(Одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравака)

- (1) Захтјев странца за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака одбија се ако:
 - а) не испуњава опште услове за одобрење привременог боравака из члана 49.

(Општи услови за одобрење боравака) овога Закона и посебне услове прописане овим Законом за сваки основ привременог боравака;

- б) ако је незаконито ушао у БиХ, изузев ако постоје услови за одобрење боравака из хуманитарних разлога у смислу члана **58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога)** става (2) овог Закона;
 - ц) ако су достављени докази прибављени преваром, кривотворени или противзаконито мијењани;
 - д) ако је дао погрешне податке или прикрио околности важне за одобрење боравака;
 - е) ако му је изречена забрана уласка у БиХ, за вријеме трајања те забране;
 - ф) ако се води у евиденцијама код надлежног органа као прекршилац прописа у БиХ или прекршилац међународних прописа или као међународни преступник;
 - г) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело, а осуда није брисана;
 - х) присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ, или представља пријетњу јавном здрављу, изузимајући случајеве када је обољење наступило након одобреног боравака у БиХ;
 - и) ако је евидентиран у казним или прекршајним евиденцијама органа за спровођење закона као вишеструки повратник, без обзира да ли се ради о судској опомену, условној осуди или новчаној казни;
 - ј) ако му је у БиХ изречена прекршајна казна која није извршена;
 - к) Служба располаже информацијама надлежних органа и служби безбједности у БиХ да странац на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограничном или транснационалном криминалу или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности или другој активности која може угрозити јавну безбједност или јавни поредак БиХ; или
 - л) постоје други разлози утврђени међународним уговором чија је БиХ уговорна страна.
- (2) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака по основу спајања породице, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се ако:
- а) Служба утврди да су брак или ванбрачна заједница или усвојење засновани искључиво из користи уласка односно боравака странца у БиХ; или
 - б) странац са којим се тражи спајање породице нема одобрен боравак у БиХ.

(3) Захтјев за продужење привременог боравака по основу редовног високошколског образовања, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се ако странац не постиже задовољавајући напредак у студију.

(4) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка по основу научног истраживања, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се ако се научно-истраживачка организација не налази на списку научно-истраживачких организација у БиХ из члана 76. (*Привремени боравак у сврху научног истраживања*) става (3) овог Закона.

(5) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка по основу премјештаја унутар друштва, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се:

- а) ако је главна сврха оснивања правног лица домаћина олакшавање уласка лица премјештених унутар друштва;
- б) ако је правно лице домаћин у поступку ликвидације или је ликвидирано или не обавља дјелатност за коју је основано; или
- ц) ако је правно лице домаћин кажњавано због непријављеног рада или незаконитог запошљавања.

(6) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка по основу сезонског запошљавања, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се:

- а) ако је послодавац у поступку ликвидације или је био у том поступку или не обавља дјелатност; или
- б) ако је послодавац кажњаван због непријављеног рада или незаконитог запошљавања.

(7) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка по основу висококвалификованог запошљавања, поред разлога из става (1) овог члана, одбија се ако странац поступи супротно члану 74. (*Рад на основу Плате карте и промјена послодавца*) ст. (3) и (4) овог Закона.

(8) Основи за утврђивање разлога за одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравка из овог члана могу бити докази или сазнања којима располаже Служба у складу са својим надлежностима, постојање међународне потјернице, правоснажне судске одлуке или обавјештења или информације надлежних органа и служби безбједности у БиХ.

(9) Изузетно од става (1) овог члана, Савјета министара може, на приједлог Министарства, уколико је то у интересу БиХ, одобрити странцу привремени боравак у БиХ.

Члан 85.

(Одбацивање захтјева за одобрење и продужење привременог боравка и обустава поступка)

(1) Захтјев странца за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка одбацују се ако:

- а) захтјев за одобрење привременог боравка није поднесен у складу с чланом

82. (Подношење захтјева за одобрење и продужење привременог боравака)
ставом (6) овог Закона;

- б) одбије дати биометријске податке приликом подношења захтјева;
- ц) ако је поднесен супротно роковима из члана **82. (Подношење захтјева за одобрење и продужење привременог боравака)** ст. (4) и (5) овог Закона.

(2) Изузетно од става (1) тачке ц) овог члана, захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака неће се одбацити уколико је захтјев поднесен у року важења визе за дугорочни боравак (Виза Д), безвизног режима или привременог боравака и уколико је странац платио новчану казну за прекршај из члана **135. (Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 16, 21, 67, 77. и 82)** става (6) овог Закона.

(3) Поступак покренут по захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака обуставља се ако странац:

- а) одустане од захтјева,
- б) у року од 30 дана од дана достављања позива не преузме обавјештење из члана **83. (Одлучивање о захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака)** става (3) овог Закона о уваженом захтјеву и дозволу привременог боравака или рјешење о одобреном привременом бораваку по основу рада са радном дозволом и дозволом привременог боравака из члана **83. (Одлучивање о захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака)** става (4) овог Закона и о разлозима непреузимања не обавијести Службу.

Члан 86.

(Подношење захтјева за стални боравак)

- (1) Захтјев за одобрење сталног боравака подноси се у БиХ надлежној организационој јединици Службе, а ван БиХ захтјев се подноси Служби путем ДКП-а БиХ.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана странац подноси лично у организационој јединици Службе, односно у ДКП-у БиХ, а за пословно неспособног странца захтјев подноси законски заступник.
- (3) Уз захтјев за одобрење сталног боравака странац је дужан дати биометријске податке.
- (4) У вријеме подношења захтјева и одлучивања о захтјеву за одобрење сталног боравака странац мора имати одобрен привремени боравак у БиХ.

Члан 87.

(Одлучивање о захтјеву за одобрење сталног боравка)

- (1) О захтјеву за одобрење сталног боравка одлучује надлежна организациона јединица Службе у року од 90 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен путем ДКП-а БиХ, а у року од 60 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе.
- (2) Подносиоцу захтјева издаје се потврда о поднесеном захтјеву за стални боравак.
- (3) Ако је захтјев уважен, странцу се издаје рјешење о одобреном сталном боравку и дозвола сталног боравка.
- (4) У одлуци којом је захтјев за одобрење сталног боравка одбијен односно одбачен, одређује се рок у којем странац може добровољно напустити БиХ, а који не може бити дужи од 30 дана од дана достављања коначне одлуке, уколико нема одобрен боравак по другом основу.
- (5) Против одлуке којом се захтјев за одобрење сталног боравка одбија односно одбацује жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања одлуке.
- (6) Подносилац захтјева за одобрење сталног боравка не може бити протјеран из БиХ док не истекне рок за жалбу, а ако је жалба поднесена до доношења одлуке у поступку по жалби, нити прије истека рока за добровољно напуштање БиХ.

Члан 88.

(Одбијање захтјева за одобрење сталног боравка)

- (1) Захтјев странца за одобрење сталног боравка одбија се ако:
 - а) нису испуњени услови за одобрење сталног боравка из члана 79. (*Услови за одобрење сталног боравка*) овог Закона;
 - б) ако су докази достављени уз захтјев прибављени преваром, кривотворени или противзаконито мијењани;
 - ц) ако је дао погрешне податке или прикрио околности важне за одобрење боравка;
 - д) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело и изречена му је казна затвора, а осуда није брисана;
 - е) присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
 - ф) ако је странац евидентиран у казним или прекршајним евиденцијама органа надлежних за спровођење закона као вишеструки повратник;

г) Служба располаже информацијама надлежних органа и служби безбједности у БиХ да странац на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограничном или транснационалном криминалу или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности или другој активности која може угрозити јавну безбједност или јавни поредак БиХ, или

х) постоје други разлози утврђени међународним правом.

(2) Основи за утврђивање разлога за одбијање захтјева за одобрење сталног боравака из овог члана могу бити докази или сазнања којима располаже Служба у складу са својим надлежностима, постојање међународне потјернице, правоснажне судске одлуке или обавјештења или информације надлежних органа и служби безбједности у БиХ.

Члан 89.

(Одбацивање захтјева за одобрење сталног боравака и обустава поступка)

(1) Захтјев странца за одобрење сталног боравака одбацује се ако:

- а) захтјев није лично поднио странац или законски заступник за пословно неспособног странца у складу са чланом 86. (*Подношење захтјева за стални боравак*) ставом (2) овог Закона,
- б) странац одбије дати биометријске податке приликом подношења захтјева, или
- ц) захтјев није поднесен у складу са чланом 86. (*Подношење захтјева за стални боравак*) ставом (4) овог Закона.

(2) Поступак за одобрење сталног боравака обуставља се ако странац:

- а) одустане од захтјева,
- б) ако у року од 60 дана од дана достављања позива не преузме рјешење из члана 87. (*Одлучивање о захтјеву за одобрење сталног боравака*) става (3) овог Закона о уваженом захтјеву и дозволу сталног боравака и о разлозима непреузимања не обавијести Службу.

Члан 90.

(Измјена захтјева за одобрење сталног боравака)

Странац који не испуњава услове за одобрење сталног боравака из члана 79. (*Услови за одобрење сталног боравака*) овог Закона, прије доношења одлуке у првом степену може измијенити захтјев за стални боравак у захтјев за продужење или одобрење привременог боравака уколико испуњава услове из члана 49. (*Општи услови за одобрење привременог боравака*) овог Закона.

Члан 91.

(Дозвола боравка)

- (1) Дозвола боравка издаје се у облику наљепнице о одобреном боравку и у смислу овог Закона сматра се рјешењем о одобреном боравку, уколико овим Законом није другачије прописано.
- (2) Наљепница дозволе боравка унесена у важећи пасош странца служи као дозвола за прелазак државне границе БиХ у периоду важења.
- (3) Уколико је странац у последњих пет година боравио у БиХ као носилац Плаве карте из члана 72. (*Привремени боравак по основу висококвалификованог запошљавања*) овог Закона у дозволу сталног боравка уноси се напомена да је бивши носилац Плаве карте.
- (4) По стицању техничких услова наљепница дозволе боравка замјењује се боравишном дозволом као посебним документом са биометријским подацима странца, који персонализује и издаје Служба. Персонализација је процес исписа личних података носиоца документа на образац боравишне дозволе.

Члан 92.

(Замјена дозволе боравка)

Уколико странац у току важења дозволе боравка замијени пасош, на његов захтјев издаје се нова дозвола боравка, а измјена правоснажног рјешења, уколико је рјешење донесено у складу са овим Законом, врши се у дијелу који се односи на измијењене податке.

Члан 93.

(Престанак боравка)

(1) Странцу престаје боравак у БиХ:

- а) на лични захтјев;
- б) стицањем држављанства БиХ;
- ц) смрћу;
- д) изрицањем мјере из члана 108. (*Посебни случајеви протјеривања*) овог Закона;
- е) ако има забрану уласка и боравка у БиХ, или
- ф) ако је боравак одобрен по основу спајања породице са странцем чији је боравак престао или је отказан у складу са овим Законом.

- (2) Изузетно од става (1) овог члана, странцу престаје привремени боравак одобрењем сталног боравка у БиХ.
- (3) Надлежни органи код којих се води евиденција о чињеницама из става (1) тач. б) и ц) овог члана дужни су о овим чињеницама одмах обавијестити Службу, а најкасније у року од седам дана од дана настанка ових чињеница.
- (4) На захтјев странца Служба доноси рјешење о престанку боравка из става (1) тачке а) овог члана, против кога се може поднијети жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања.
- (5) Служба, по службеној дужности, доноси рјешење о престанку боравка из става (1) тач. б), д), е) и ф) овог члана, против кога се може поднијети жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

Члан 94.

(Лична карта за странца)

- (1) Странцу коме је одобрен стални боравак надлежни орган у мјесту у којем странац има пребивалиште издаје личну карту за странца.
- (2) Странац је дужан поднијети захтјев за издавање личне карте за странца надлежном органу у року од осам дана од дана пријема одлуке о одређеном јединственом матичном броју (ЈМБ), односно захтјев за замјену личне карте за странце прије истека рока важења.
- (3) Лична карта за странца издаје се с роком важења од пет година, ако другачије није одређено посебним прописом.
- (4) Странац не смије уступити своју личну карту за странца другом лицу, нити смије користити личну карту другог лица као своју. У противном, службено лице ће, одмах по сазнању, пријавити кривично дјело у складу са законом који уређује област кривичног поступка у БиХ.
- (5) Странац коме је отказан стални боравак или му је боравак престао у складу с чланом 93. (*Престанак боравка*) ставом (1) тач. а), б), д), е) и ф) овог Закона дужан је органу из става (1) овог члана одмах, а најкасније у року од три дана од дана паступања наведених околности, вратити личну карту за странца. Орган из става (1) овог члана дужан је одмах по пријему враћене личне карте за странца, а најкасније током истог дана, о томе обавијестити надлежну организациону јединицу Службе.
- (6) Странац је дужан одмах по сазнању пријавити губитак, уништење или другачији нестанак личне карте за странца мјесно надлежној организационој јединици Службе или полицији према мјесту пребивалишта, а ако се та чињеница догодила ван БиХ, најближем ДКП-у БиХ.
- (7) Орган коме је пријављена чињеница из става (6) овог члана издаје странцу потврду о пријави губитка, уништења или другачијег нестанка личне карте за

странца. Уколико је странац пријавио ту чињеницу полицији, односно ДКП-у БиХ, полиција односно ДКП БиХ дужни су истог дана, обавијестити организациону јединицу Службе на чијем подручју странац има пријављено пребивалиште.

- (8) Странац је дужан да личну карту за странца, која је изгубљена, уништена или је на другачији начин нестала, огласи неважећом у „Службеном гласнику БиХ“ о свом трошку.

Члан 95.

(Обавеза ношења личне карте за странце или дозволе боравка)

Странац је дужан носити и на захтјев овлашћеног лица Министарства, Службе, Граничне полиције, полиције или другог надлежног органа кад је други надлежни орган на то законом овлаштен дати на увид личну карту за странца или дозволу боравка у БиХ.

Одјељак Г. Отказ боравка

Члан 96.

(Разлози за отказ боравка)

- (1) Боравак странца у БиХ отказује се ако:

- а) странац не поштује јавни поредак БиХ из члана 10. (*Обавеза поштивања јавног поретка БиХ*) или предузме активност нарушавања безбједности БиХ или је члан организације која предузме такву активност;
- б) странац угрози интересе БиХ тако што на било који начин учествује у кријумчарењу наоружања или војне опреме, радиоактивне или друге опасне материје или опојне дроге, или у недозвољеном превозу или трговини материјалом за производњу наоружања или другог средства за масовно уништење, или у производњи или посједовању опојне дроге ради продаје, или је члан организације која на било који начин учествује у таквој активности;
- ц) организује или је у вези с организовањем незаконитог уласка, боравка или изласка појединца или групе у или из БиХ, или ако организује или на било који начин учествује у трговини људима;
- д) Служба утврди да је склопљен брак из користи или заснована ванбрачна заједница из користи или да је засновано усвојење из користи искључиво ради уласка односно боравка у БиХ;
- е) Служба утврди да странац који је издао позивно писмо није испунио своје обавезе из позивног писма, а поново је издао позивно писмо, или позивна писма издаје у неистиниту сврху или их другачије злоупотребљава;

- ф) ако је странац дао погрешне или лажне податке или прикрио околности важне за издавање одобрења боравка;
 - г) странац одбија да проведе коначну, односно правоснажну одлуку надлежног органа у БиХ;
 - х) странац у БиХ борави противно сврси на основу које је одобрен боравак;
 - и) ако је улазак или боравак странац остварио на основу доказа који су прибављени преваром, кривотворени или противзаконито мијењани;
 - ј) странац у БиХ обавља дјелатност за коју је потребна радна дозвола, а нема радну дозволу у БиХ, или ради на радном мјесту или врсти послова различитима од оних за које има радну дозволу или ако обавља дјелатност без издате потврде о пријави рада или обавља одређену дјелатност без одобрења надлежног органа у БиХ;
 - к) ако је прекршио или покушао прекршити прописе којима се регулише прелазак државне границе БиХ, без обзира да ли је повреда прописа настала при уласку или изласку из БиХ;
 - л) ако су се услови на основу којих је издато одобрење боравка измијенили у таквој мјери да би искључили сваку могућност издавања одобрења;
 - м) ако је странац правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
 - н) присуство странца у БиХ представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
 - о) странац остане без средстава за издржавање;
 - п) странац непрекидно избива из БиХ дуже од 180 дана за вријеме одобреног привременог боравка, без претходног јављања и достављања доказа о оправданости избивања надлежној организационој јединици Службе или се на основу околности недвосмислено може утврдити да нема намјеру повратка у БиХ;
 - р) ако је остао да борави у БиХ након истека важности путне исправе; или
 - с) Служба располаже информацијама надлежних органа и служби безбједности у БиХ да странац на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограничном или транснационалном криминалу или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности или другој активности која може угрозити јавну безбједност или јавни поредак БиХ.
- (2) Ако странац има одобрен стални боравак, он се може отказати из разлога прописаних у ставу (1) тач. а), б), ц), д), ф), и) или н) овог члана. Ако се странцу отказује стални боравак из разлога прописаних ставом (1) тачком н) овог члана,

може му се уз отказ боравка изрећи и мјера протјеривања са забраном уласка у БиХ.

- (3) Ако је странац због разлога из става (1) овог члана лишен слободе или осуђен на безусловну казну затвора, а није му изречена мјера протјеривања, отказ боравка почиње му тећи од тренутка престанка разлога за лишавање слободе или издржане, односно опрштене или застарјеле казне.
- (4) Ако се странцу отказује безвизни или привремени боравак из разлога прописаних ставом (1) тач. а), б), ц), д), ф), х), и), ј), м), н) или р) овог члана, може му се уз отказ боравка изрећи и мјера протјеривања са забраном уласка у БиХ.
- (5) Основи за утврђивање разлога за отказ боравка из овог члана могу бити докази или сазнања којима располаже Служба у складу са својим надлежностима, постојање међународне потјернице, правоснажне судске одлуке или обавјештења или информације надлежних органа и служби безбједности у БиХ.
- (6) У одлуци којом се отказује боравак утврђује се рок у коме странац може добровољно напустити БиХ, а који не може бити дужи од 30 дана од дана достављања коначне одлуке.
- (7) Приликом одређивања рока из става (6) овог члана орган који је издао рјешење мора узети у обзир вријеме у коме је странац у могућности да напусти БиХ.

Члан 97.

(Посебан разлог за отказ сталног боравка)

- (1) Странцу који има одобрен стални боравак у БиХ даљњи боравак отказује се ако:
 - а) ако се утврди да странац дуже од једне године није настањен у БиХ; или
 - б) странац избива из БиХ краће од једне године, али се на основу околности недвосмислено може утврдити да нема намјеру повратка и сталног боравка у БиХ.
- (2) Странцу који има одобрен стални боравак у БиХ као бивши носилац Плаве карте стални боравак отказује се ако се утврди да странац дуже од двије године није настањен у БиХ.

Члан 98.

(Поступак отказа боравка)

- (1) Рјешење о отказу боравка доноси Служба по службеној дужности или на образложени приједлог друге организационе јединице или управне организације у саставу Министарства, безбједносне агенције, полиције или другог органа.

- (2) Подносилац приједлога из става (1) овог члана мора уз приједлог доставити и све податке и документацију релевантну за доношење одлуке о отказу боравка.
- (3) Против рјешења из става (1) овог члана жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
- (4) Жалба одгађа извршење рјешења.
- (5) До дана напуштања територије БиХ, странцу се уз потврду привремено одузимају све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ, осим ако пристане добровољно напустити БиХ.

Члан 99.

(Извршење рјешења о отказу боравка)

- (1) Након што рјешење о отказу боравка постане коначно, дозволу боравка поништава надлежна организациона јединица Службе. У пасош странца уноси се рок до кога странац може добровољно напустити БиХ.
- (2) Након што рјешење о отказу безвизног боравка постане коначно, отказ боравка уписује се у пасош странца као и рок до кога странац може добровољно напустити БиХ. Ако странац нема пасош, сачињава се службена забиљешка.
- (3) Гранична полиција дужна је чињеницу да је странац напустио територију БиХ одмах евидентирати у Централну базу податка о странцима или о томе на други начин обавијестити Службу.

Одјељак X. Пријава боравка странца

Члан 100.

(Боравиште и пребивалиште странца)

- (1) Боравиште странца је мјесто у којем странац борави по основу визе, безвизног боравка или привременог боравка.
- (2) Пребивалиште странца је мјесто у којем се странац с одобреним сталним боравком у БиХ настанио с намјером да у њему стално живи.

Члан 101.

(Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странца)

- (1) Странац којем је одобрен привремени боравак дужан је пријавити и одјавити боравиште, као и промјену адресе становања, а странац којем је одобрен стални боравак и пребивалиште.
- (2) Пријаве и одјаве из става (1) овог члана подносе се надлежним организационим јединицама Службе или полицији.

- (3) Када је пријава или одјава из става (1) овог члана или из члана **103. (Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)** става (1) овог Закона поднесена полицији, полиција је дужна копију пријаве доставити надлежној организационој јединици Службе у року од 24 сата од пријема пријаве.

Члан 102.

(Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца)

- (1) Странац коме је одобрен стални боравак дужан је пријавити своје пребивалиште и промјену адресе становања у мјесту пребивалишта у року од осам дана од дана пријема одлуке о одобрењу сталног боравка, односно од дана доласка у мјесто пребивалишта, односно од дана промјене адресе становања.
- (2) Странац коме је одобрен привремени боравак дужан је пријавити своје боравиште и промјену адресе становања у року од 48 сати од дана пријема дозволе боравка, односно од дана доласка у мјесто боравка, односно од дана промјене адресе становања, осим кад је овим Законом прописан дужи рок за одређене категорије странаца.
- (3) Странац из ст. (1) и (2) овог члана који добровољно напушта БиХ без намјере повратка, дужан је одјавити своје пребивалиште, односно боравиште.

Члан 103.

(Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)

- (1) Правна и физичка лица која пружају услуге смјештаја дужна су надлежној организационој јединици Службе или полиције пријавити боравиште странца најкасније у року од 12 сати од тренутка пружања услуге смјештаја странцу.
- (2) Правна и физичка лица из става (1) овог члана дужна су водити евиденцију о странцима (у даљњем тексту: књига странаца) којима пружају услугу смјештаја. Та лица обавезна су чувати књиге странаца најмање три године од дана закључења књиге и овлашћеном службеном лицу Службе или полиције дати на увид књигу странаца. Књига странаца овјерава се у надлежној организационој јединици Службе или у полицији по мјесту пребивалишта, односно пословног сједишта даваоца услуге смјештаја странцима.
- (3) Странац који не користи услуге смјештаја правних и физичких лица из става (1) овог члана или физичко лице код кога је странац у посјети, дужно је надлежној организационој јединици Службе или полиције пријавити боравак странца у БиХ у року од 48 сати од уласка странца у БиХ, ако ће странац у БиХ боравити дуже од три дана.

Члан 104.

(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)

(1) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис којим се прописују докази који се достављају уз захтјев за одобрење боравка, детаљније уређује изглед и садржај захтјева за издавање дозволе боравка, изглед и садржај потврде о поднесеном захтјеву за боравак, поступање код одобрења боравка и издавања дозволе боравка, облик, изглед и садржај дозволе боравка, облик, изглед, садржај, рок важења, поступање код издавања потврде о идентитету, изглед и садржај потврде о пријави рада, поступање код издавања потврде о пријави рада, облик, изглед и садржај личне карте за странца и поступање код издавања личне карте за странца, поступање код отказа боравка, код пријава и одјава боравишта и пребивалишта, изглед, садржај књиге странаца и поступање код овјере књиге странаца, као и друга питања значајна за боравак и кретање странаца у БиХ.

(2) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређују правила и стандарди у поступању, као и друга питања у вези с прихватом жртава трговине људима, њиховог опоравка и повратка.

(3) Савјет министара, на приједлог МЦП-а, доноси подзаконски пропис којим се утврђује годишња квота радних дозвола, најкасније до 31. октобра текуће године за сљедећу годину.

(4) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, по стицању техничких услова, доноси подзаконски пропис којим се уређује изглед и садржај захтјева за издавање дозволе боравка, поступање код одобрења боравка и издавања дозволе боравка, облик, изглед и садржај дозволе боравка са биометријским подацима странца.

(5) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, по стицању техничких услова, доноси одлуку којом ће се наљепница о одобрењу боравка замијенити боравишном дозволом као посебним документом са биометријским подацима странца.

(6) Уколико се покаже потребним МЦП може, након прибављеног мишљења Министарства, донијети подзаконски пропис којим се уређује израда и ажурирање списка научно-истраживачких организација у БиХ и начин његове доступности.

ПОГЛАВЉЕ V. УДАЉЕЊЕ СТРАНЦА ИЗ БиХ

Одјељак А. Протјеривање

Члан 105.

(Мјера протјеривања)

(1) Протјеривање је мјера којом се странцу налаже излазак из БиХ и забрањује улазак и боравак у БиХ у одређеном временском периоду који не може бити краћи од једне ни дужи од пет година.

- (2) Изузетно од става (1) овог члана, период забране уласка и боравка у БиХ може бити дужи од пет година када то захтијевају разлози заштите безбједности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира.
- (3) Период забране уласка и боравка из става (1) овог члана може, на захтјев странца, бити скраћен или забрана уласка укинута у случају када су испуњени следећи услови:
- а) када је странцу мјера протјеривања изречена први пут и
 - б) када је странац добровољно напустио БиХ и сносио све трошкове везане за процедуру повратка у државу уобичајеног мјеста боравка.
- (4) Период забране уласка и боравка из ст. (1) и (2) може се продужити ако:
- а) ако је странац претходно већ био протјеран из БиХ;
 - б) ако је странац ушао у БиХ током трајања забране уласка; или
 - ц) странац у тренутку престанка забране уласка у БиХ још увијек представља пријетњу јавном поретку или безбједности или међународним односима БиХ.
- (5) Период забране уласка рачуна се од дана напуштања БиХ.
- (6) Рјешење о протјеривању странца из БиХ, са забраном уласка и боравка у БиХ, доноси Служба по службеној дужности или на образложени приједлог друге организационе јединице Министарства, органа за спровођење закона или другог органа.
- (7) Против рјешења Службе о протјеривању и рјешења о продужењу периода забране уласка, жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења. Ако је рјешење о протјеривању донесено из разлога прописаног у члану 106. (*Разлози за изрицање мјере протјеривања*) ставу (1) тачки к) овог Закона, рок за жалбу је 24 сата од достављања рјешења.
- (8) Жалба одгађа извршење рјешења.
- (9) Министарство доноси рјешење по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.
- (10) Странцу се до окончања поступка, уз потврду, привремено одузимају путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ, осим ако пристане добровољно напустити БиХ прије окончања поступка.
- (11) Забрањено је колективно протјеривање странаца. Мјера протјеривања може се изрећи само у појединачном случају.
- (12) Ако се у поступку утврђивања идентитета утврди да је стварни идентитет странца другачији од навода о идентитету које је странац дао у поступку

доношења рјешења о протјеривању, Служба по службеној дужности мијења рјешење о протјеривању у дијелу који се односи на идентитет странца. Против овог рјешења жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.

- (13) Одлуку о захтјеву за скраћење или укидање периода забране уласка из става (3) овог члана доноси Служба на захтјев странца. Против ове одлуке жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања.
- (14) Уколико је присуство странца у БиХ неопходно ради вођења истражног или судског поступка, странцу се може одобрити улазак и боравак у БиХ за вријеме трајања забране уласка и боравка уз одобрење Службе.

Члан 106.

(Разлози за изрицање мјере протјеривања)

- (1) Странцу може бити изречена мјера протјеривања из БиХ:
- а) ако је у БиХ ушао незаконито;
 - б) ако је остао у БиХ након истека рока важења визе или дозволе боравка или након истека важења безвизног боравка, или ако му је захтјев за одобрење боравка одбијен, а није напустио БиХ у року одређеном за добровољно напуштање;
 - ц) ако је покушао прекршити или прекршио прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ;
 - д) ако је виза поништена или укинута, а странац у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу с овим Законом;
 - е) ако му је отказан боравак, а у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу с овим Законом;
 - ф) ако је у БиХ остао након престанка важења избјегличког статуса, супсидијарне заштите или привремене заштите или након што је захтјев за азил одбијен извршном одлуком, а није остварио право на боравак у складу с овим Законом;
 - г) ако је одлука о одузимању или отпусту из држављанства БиХ или поништењу уписа у књигу држављана постала правоснажна, а није остварио право на боравак у складу с овим Законом;
 - х) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело с обиљежјем трговине опојном дрогом, оружјем, људима, кријумчарења људи, тероризма, прања новца, или било кога облика организованог, прекограничног или транснционалног криминала;

- и) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
 - ј) ако присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
 - к) ако је прихваћен по основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, а нема одобрен боравак у БиХ;
 - л) ако је остао да борави у БиХ након истека важности путне исправе;
 - м) ако је регистрован као вишеструки починилац прекршаја на територији БиХ, или
 - н) ако се његов идентитет не може утврдити и не може доказати законитост свог боравка у БиХ.
- (2) Приликом одлучивања да ли ће странцу изрећи мјеру протјеривања из БиХ, као и приликом доношења одлуке о дужини трајања забране уласка, Служба је дужна с нарочитом пажњом оцијенити све доказе и утврдити све околности и чињенице битне за доношење одлуке, као и степен интегрисаности у БиХ, а у складу с принципима закона који уређује област управног поступка БиХ.
- (3) У случају останка странца у БиХ дуже од периода важења путне исправе, визе, безвизног или одобреног боравка или из хуманитарних разлога, Служба може умјесто изрицања мјере протјеривања, издати налог за добровољно напуштање територије БиХ.
- (4) Налог из става (3) овог члана издаје се у сврху преласка државне границе, уз претходно прибављену изјаву странца којом потврђује намјеру добровољног напуштања БиХ и доказима којима странац потврђује изјаву.
- (5) У налогу из става (3) овог члана наводи се рок за добровољно напуштање БиХ који не може бити краћи од седам нити дужи од 30 дана. Изузетно, ако постоје озбиљни разлози хуманитарне природе, рок за добровољно напуштање БиХ може бити дужи од 30 дана.
- (6) Налог за добровољно напуштање територије БиХ из става (3) овог члана неће се издати странцу уколико постоји опасност од бијега или странац представља опасност за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ.
- (7) Странцу који у року одређеном у налогу за добровољно напуштање територије БиХ из става (5) овог члана, не напусти БиХ доноси се рјешење о протјеривању у складу са чланом 105. (*Мјера протјеривања*) овог Закона.
- (8) Против налога из става (3) овог члана није дозвољена жалба, али се може побијати у жалби на рјешење о протјеривању које се доноси у складу са ставом (7) овог члана.

Члан 107.

(Добровољно извршење рјешења о протјеривању)

- (1) Рјешењем о протјеривању може се одредити рок за добровољно извршење рјешења који не може бити краћи од седам нити дужи од 30 дана.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, ако постоје нарочито оправдани разлози, рок за добровољно извршење рјешења може се продужити, према посебним околностима сваког појединог случаја као што су дужина боравка, дјеца која похађају школу и постојање породичних и друштвених веза.
- (3) Рок за добровољно извршење рјешења из става (1) овог члана не мора бити одређен или може бити краћи од седам дана уколико постоји опасност од бијега или странац представља опасност за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ.
- (4) Странац којем је изречена мјера протјеривања дужан се при напуштању БиХ пријавити службеном лицу Граничне полиције.
- (5) Гранична полиција дужна је чињеницу напуштања БиХ унијети у пасош странца отискивањем излазног штамбиља. Ако странац нема пасош, о тој се чињеници сачињава службена забиљешка, а странцу се издаје потврда да је напустио БиХ.
- (6) Гранична полиција дужна је чињеницу да је странац напустио БиХ одмах евидентирати у Централну базу податка о странцима или о томе на други начин обавијестити Службу и Министарство.
- (7) У случају да странац добровољно не напусти БиХ у року за добровољно извршење рјешења, коначно рјешење о протјеривању извршава Служба предузимањем мјера за присилно удаљење странца из БиХ, по потреби уз сарадњу других организационих јединица Министарства, Граничне полиције или полиције. Друге организационе јединице Министарства, Гранична полиција и полиција дужни су Служби пружити помоћ на њен захтјев.

Члан 108.

(Посебни случајеви протјеривања)

- (1) Савјет министара може изузетно, на образложени приједлог Министарства, Службе, друге организационе јединице Министарства или полиције, рјешавајући у појединачном случају, донијети одлуку о протјеривању странца из БиХ с трајном забраном уласка у БиХ, ако оцијени да је протјеривање нужно у интересу јавног поретка или се заснива на разлозима безбједности БиХ, у складу с чланом 1. ставом 2. Протокола број 7 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода измијењеног Протоколом број 11.
- (2) Одлука из става (1) овог члана не може се извршити супротно одредбама члана 109. *(Принцип забране враћања)* става (2) овог Закона.

Члан 109.

(Принцип забране враћања)

- (1) Странац неће бити присилно удаљен или враћен у земљу гдје би му живот или слобода били угрожени због његове расе, вјере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког мишљења. Странац неће бити присилно удаљен или враћен у земљу у којој није заштићен од слања на такву територију.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, странац који се из оправданих разлога сматра опасним за безбједност БиХ или је правоснажно осуђен за тешко кривично дјело и представља опасност за БиХ, може се присилно удаљити или вратити у другу државу, изузев уколико би тиме био изложен стварном ризику да буде подвргнут смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. Странац неће бити присилно удаљен или враћен у земљу у којој није заштићен од слања на такву територију.

Члан 110.

(Поступање у случају позивања на заштиту)

- (1) Када се странац позове на разлоге из члана 109. (*Принцип забране враћања*) овог Закона, орган пред којим је изјава дата упућује странца Служби у складу са законом који уређује област азила у БиХ, ради исказивања намјере подношења захтјева за азил.
- (2) Служба издаје странцу потврду о исказаној намјери подношења захтјева за азил и одређује правац кретања и рок који је потребан да би странац лично поднио захтјев за азил Министарству у сједишту. Та потврда сматра се правом на останак за рок одређен потврдом.
- (3) Служба без одгађања доставља органу надлежном за послове азила примјерак потврде о исказаној намјери подношења захтјева за азил са документацијом која је прописана законом који уређује област азила у БиХ.
- (4) Рјешење о протјеривању може се извршити тек кад негативна одлука по захтјеву за азил постане извршна.
- (5) Странцу чији је захтјев за азил правоснажно одбијен или му је укинут додијељени избјеглички статус, односно статус супсидијарне заштите, а за кога се у поступку утврди да не може бити удаљен из разлога прописаних принципом забране враћања из члана 109. (*Принцип забране враћања*) става (2) овог Закона, Служба на захтјев странца, а на основу препоруке органа надлежног за послове азила, издаје потврду о останку којом се странцу дозвољава останак у БиХ док се не осигурају услови за повратак и служи му као идентификациони документ.

- (6) Потврда из става (5) овог члана издаје се на период најдуже до једне године и може се продужавати на захтјев странца под условима под којима је издата и уз препоруку органа надлежног за послове азила.
- (7) Против потврде из ст. (5) и (6) овог члана није дозвољена жалба нити се може покренути управни спор.
- (8) Странцу из става (5) овог члана за кога је утврђено да представља пријетњу за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ, Служба може одредити стављање под надзор у складу са овим Законом.
- (9) Служба у сарадњи са Министарством, другим министарствима и Савјетом министара, предузима све неопходне радње у складу са законом, осталим прописима БиХ и међународним правом у вези с рјешавањем коначног статуса странца из става (5) овог члана.
- (10) Потврда из ст. (5) и (6) овог члана престаје да важи осигурањем услова за повратак.

Члан 111.

(Искључење примјене санкција за незаконит улазак у БиХ)

Према подносиоцу захтјева за азил који долази директно с територије гдје му је био угрожен живот или слобода, не примјењују се санкције због незаконитог уласка или присуства у БиХ, под условом да се без одгађања пријави надлежном органу и искиже намјеру подношења захтјева за азил и изложи ваљане разлоге за незаконит улазак или присуство у БиХ.

Одјељак Ц. Присилно удаљење странца из БиХ

Члан 112.

(Закључак о дозволи извршења рјешења о протјеривању)

- (1) Странац се може присилно удаљити из БиХ.
- (2) Служба извршава присилно удаљење странца из БиХ по службеној дужности, на основу закључка о дозволи извршења.
- (3) Кад рјешење о протјеривању постане извршно, Служба доноси закључак о дозволи извршења без одгађања, а најкасније у року од седам дана од дана када су осигурани услови за присилно удаљење странца из БиХ.
- (4) Закључком о дозволи извршења утврђује се да је рјешење о протјеривању постало извршно и одређује начин и вријеме извршења, те држава у коју се странац враћа.
- (5) Против закључка о дозволи извршења жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања закључка.

(6) Жалба не одгађа започето извршење.

(7) На захтјев Службе, полиција и други органи за провођење закона у БиХ дужни су Служби пружити помоћ у извршењу закључка о дозволи извршења.

Члан 113.

(Неизвршавање присилног удаљења)

(1) Ако је против странца покренут судски поступак, рјешење о протјеривању не може се извршити прије него што се предмет правоснажно оконча.

(2) Ако је странац правоснажно осуђен на казну затвора, рјешење о протјеривању не може се извршити прије него што странац издржи казну затвора, осим ако му је изречена условна осуда или је казна застарјела, или је на условном отпусту.

(3) Иако постоје услови за присилно удаљење странца прописани овим Законом, присилно удаљење се не мора извршити уколико је то у интересу провођења судског поступка, поготово ако се у поступку појављује као жртва трговине људима, или другог облика организованог, прекограничног, или транснационалног криминала и сарађује с органима власти у погледу откривања кривичног дјела или починиоца.

(4) Присилном удаљењу странца из БиХ неће се приступити ако странац одлучи напустити БиХ у року одређеном за добровољно напуштање, самостално или уз помоћ међународних владиних или невладиних организација, и за то пружи одговарајућу гаранцију.

(5) Уколико постоје оправдани разлози, Служба може одобрити одгађање извршења мјере протјеривања због:

- а) немогућности превоза лица због нарочито тешког физичког или менталног стања у којем се лице налази;
- б) техничких разлога, као што су недостатак одговарајућег превозног средства или због недостатка идентификационих података или других тешкоћа које онемогућавају удаљење странца на хуман начин;
- ц) недостатка гаранције да ће малољетник без пратње имати осигуран пријем од члана породице, законског старатеља или другог овлашћеног лица у земљи у коју се враћа; или
- д) из других оправданих разлога које у сваком појединачном случају цијени Служба.

(6) Странцу из става (5) овог члана Служба издаје потврду којом се одобрава одгађање извршења рјешења о протјеривању.

- (7) Одгађање извршења мјере протјеривања престаје важити чим престану постојати разлози због којих је одгађање одобрено.

Члан 114.

(Држава враћања)

- (1) Ако извршење одлуке не подлијеже ограничењима из члана 109. (**Принцип забране враћања**) овог Закона, странац који се присилно удаљује упућује се у државу поријекла, односно уобичајеног боравка или у државу из које је дошао у БиХ или у државу која га прихвата.
- (2) Странцу се саопштава у коју државу се упућује.

Члан 115.

(Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор)

- (1) Странац је дужан платити трошкове свог враћања до мјеста у које се упућује.
- (2) Уколико се утврди да странац нема потребна финансијска средства за плаћање трошкова враћања до мјеста у које се упућује, трошкове враћања плаћају:
- а) лице које је издало позивно писмо у сврху уласка странца у БиХ,
 - б) физичко или правно лице које је странца запослило иако није имао одговарајућу радну дозволу,
 - ц) физичко или правно лице које је странца запослило по издатој радној дозволи,
 - д) банка која је дала гаранцију на средства безготовинског плаћања,
 - е) туристичка организација или удружење које је издало ваучер, односно организатор туристичког или сличног путовања,
 - ф) физичко или правно лице које је странцу помогло или покушало помоћи да незаконито пређе границу, транзитије или борави у БиХ,
 - г) превозник који је странца довезао у БиХ,
 - х) БиХ.
- (3) Ради осигурања удаљења странца из БиХ, а у складу с чланом 118. (**Одређивање надзора**) овог Закона, до напуштања БиХ странац се може ставити под надзор. Све трошкове везане за реализацију надзора сноси странац који се ставља под надзор. Ако се утврди да странац нема потребна финансијска средства за плаћање трошкова стављања под надзор, те трошкове сnose субјекти из става (2) овог члана.

- (4) Носиоца трошкова из ст. (1) и (3) овог члана и износ трошкова рјешењем утврђује Служба по службеној дужности. Против рјешења Службе жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења.
- (5) Новчана средства која су привремено одузета од странца користе се за подмирење трошкова из ст. (1) и (3) овог члана, те се депонују у Служби до правоснажности рјешења из става (4) овог члана.
- (6) Уколико ни странац из става (1) ни субјекти из става (2) тач. а) до г) овог члана не могу платити трошкове враћања и стављања странца под надзор, ти се трошкови подмирују на терет буџета БиХ ангажовањем средстава за посебне намјене. Тако се може поступити и кад је то потребно због економичности поступка удаљења странца из земље.
- (7) У случају из става (6) овог члана, Служба потражује исплату трошкова из ст. (1) и (3) овог члана од субјеката из става (2) тач. а) до г) овог члана у одговарајућем поступку.

Члан 116.

(Подзаконски прописи о техничким питањима удаљења странца)

- (1) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређује поступање код удаљења странца из БиХ, изглед и садржај потврде којом се одобрава одгађање извршења мјере протјеривања, поступање код скраћења, укидања и продужења периода забране уласка и боравка, изглед и садржај потврде о останку из члана 110. (*Поступање у случају позивања на заштиту*) става (5) овог Закона, те друга питања у вези с удаљењем странаца.
- (2) Савјет министара по приједлогу Службе упућеном преко Министарства, након прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ, доноси подзаконски пропис којим се детаљније уређује начин и поступање за покриће трошкова враћања и трошкова стављања под надзор.

ПОГЛАВЉЕ VI. ПРИХВАТ СТРАНАЦА И НАДЗОР

Одјељак А. Специјализоване установе за прихват странаца

Члан 117.

(Организација установа)

- (1) Ради провођења овог Закона оснивају се имиграциони центри, центри за смјештај жртава трговине људима, као и друге установе специјализоване за прихват странаца.

- (2) Имиграциони центри су специјализоване установе за прихват и смјештај странаца који су стављени под надзор. Имиграциони центри успостављају се као организационе јединице Службе изван њеног сједишта.
- (3) Специјализоване установе за прихват странаца морају испуњавати захтјеве који произлазе из Устава Босне и Херцеговине и међународних стандарда за поступање с корисницима специјализованих установа.
- (4) Надзор над радом специјализованих установа за прихват странаца врши Министарство.

Одјељак Б. Стављање странца под надзор

Члан 118.

(Одређивање надзора)

- (1) Надзор над странцем, до његовог напуштања БиХ, врши се:
 - а) ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто уз обавезу јављања организационој јединици Службе или полицији односно блажом мјером надзора; или
 - б) смјештањем у специјализовану установу за прихват странаца односно имиграциони центар.
- (2) Странцу се може одредити стављање под надзор ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто уз обавезу јављања организационој јединици Службе или полицији:
 - а) ради осигурања извршења рјешења о протјеривању, у случају да му је отказан боравак у БиХ или у другом случају кад му је изречена мјера протјеривања;
 - б) ради осигурања да ће напустити земљу кад му је захтјев за одобрење борава одбијен, а није напустио БиХ;
 - ц) ради осигурања удаљења странца из земље;
 - д) кад Служба одобри одгађање извршења мјере протјеривања;
 - е) ако постоје основи сумње да би слободно и неограничено кретање странца могло угрозити јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност или међународне односе БиХ или представљати пријетњу јавном здрављу у БиХ, односно ако је утврђено да представља пријетњу за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ;
 - ф) кад постоји сумња у истинитост навода странца о његовом идентитету или се иначе идентитет странца не може утврдити ни у року од шест сати од довођења у службене просторије;
 - г) кад је странац прихваћен на основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит;

х) у другим случајевима прописаним овим Законом.

(3) Странцу се одређује стављање под надзор смјештањем у имиграциони центар:

- а) ако постоје основи сумње да би након доношења рјешења о протјеривању слободно и неограничено кретање странца могло угрозити јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност или међународне односе БиХ или представљати пријетњу јавном здрављу у БиХ, односно ако је утврђено да представља пријетњу за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ;
- б) ради осигурања извршења рјешења о протјеривању или у другом случају кад му је изречена мјера протјеривања, ако постоје основи сумње да ће странац побјећи или на други начин онемогућити извршење одлука; или
- ц) кад постоји сумња у истинитост навода странца о његовом идентитету, а изречена му је мјера протјеривања.

(4) Ако је странцу који изрази намјеру подношења захтјева за азил или који поднесе захтјев за азил, већ одређено стављање под надзор смјештањем у имиграциони центар, чињеница позивања на азил не утиче на одређивање ни на извршење надзора.

Члан 119.

(Период одређивања и продужење надзора)

- (1) Странац остаје под надзором до тренутка добровољног напуштања или присилног удаљења из БиХ или толико дуго колико је потребно за извршење сврхе надзора, односно док се разлози који су били основ за стављање странца под надзор битно не измијене, али најдуже до рока одређеног рјешењем о стављању под надзор, односно рјешењем о продужењу надзора.
- (2) Странцу се рјешењем одређује надзор ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто уз обавезу јављања организационој јединици Службе или полицији до тренутка добровољног напуштања или присилног удаљења из БиХ, односно док се разлози који су били основ за стављање странца под надзор битно не измијене.
- (3) Странцу се рјешењем одређује надзор смјештањем у имиграциони центар на период најдуже до 90 дана.
- (4) По истеку рока из става (3) овог члана, а ако и даље постоје разлози из члана 118. (**Одређивање надзора**) става (3) овог Закона из којих је странцу одређен надзор, странцу се може продужити надзор сваки пут највише до 90 дана, тако да укупно трајање надзора у имиграционом центру не може трајати дуже од 180 дана.
- (5) Изузетно од става (4) овог члана, у случају недостатка сарадње странца у поступку удаљења или кашњења у прибављању потребних докумената из државе у коју се странац враћа, трајање надзора може се продужити и на период дужи од 180 дана.

- (6) Укупно трајање надзора у имиграционом центру не може бити дуже од 18 мјесеци у континуитету.
- (7) Уколико странца није могуће удаљити из БиХ у року из става (6) овог члана, странцу се може одредити надзор ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто уз обавезу јављања организационој јединици Службе или полицији.
- (8) Рјешење о одређивању надзора из ст. (2), (3) и (7) овог члана, рјешење о продужењу надзора из става (4) овог члана и рјешење о изузетном продужењу надзора из ст. (5) и (6) овог члана доноси Служба. Рјешење о продужењу надзора и рјешење о изузетном продужењу надзора доносе се 15 дана прије истека претходно одређеног надзора.
- (9) Служба може донијети рјешење о укидању рјешења о смјештању странца у имиграциони центар и одредити надзор ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто уз обавезу јављања организационој јединици Службе или полицији, ако се и овом мјером може постићи сврха надзора.
- (10) Служба може донијети рјешење о укидању рјешења о ограничењу кретања на одређено подручје или мјесто и одредити надзор смјештањем странца у имиграциони центар, уколико странац не поштује обавезе из рјешења из члана **120. (Рјешење о стављању странца под надзор и правни лијекови)** става (2) овог Закона, или се обезбиједе услови за удаљење странца из БиХ, ако се овом мјером може постићи сврха надзора.
- (11) За вријеме трајања надзора Служба предузима све неопходне мјере да се трајање надзора сведе на најкраће могуће вријеме.
- (12) Странцу се, уз потврду, привремено одузимају све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ, осим ако пристане добровољно напустити БиХ.
- (13) Ограничење кретања одређено у складу са законом који уређује област азила у БиХ не урачунава се у укупно трајање надзора из става (6) овог члана.

Члан 120.

(Рјешење о стављању странца под надзор и правни лијекови)

- (1) Надзор из члана **118. (Одређивање надзора)** става (1) овог Закона одређује се рјешењем о стављању странца под надзор које доноси Служба и уручује га странцу истовремено са извршењем рјешења.
- (2) Рјешење из члана **118. (Одређивање надзора)** става (2) овог Закона садржи: одлуку о ограничењу кретања странца на одређено подручје или мјесто са адресом становања, правни основ, обавезу јављања организационој јединици Службе или полиције и друге појединости битне за остваривање сврхе надзора.
- (3) Рјешење из члана **118. (Одређивање надзора)** става (3) овог Закона садржи: одлуку о стављању странца под надзор смјештањем у имиграциони центар,

правни основ, дан, сат и вријеме смјештања, рок трајања надзора и друге појединости битне за остваривање сврхе надзора.

- (4) Против рјешења о стављању странца под надзор ограничењем кретања на одређено подручје или мјесто из става (2) овог члана и рјешења из члана 119. *(Период одређивања и продужење надзора)* ст. (7) и (9) овог Закона жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (5) Против рјешења о стављању странца под надзор у имиграциони центар из става (3) овог члана, против рјешења о продужењу надзора, рјешења о изузетном продужењу надзора по овом основу и рјешења из члана 119. *(Период одређивања и продужење надзора)* става (10) овог Закона жалба се може поднијети Министарству у року од три дана од дана достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (6) Ако Министарство у року од три дана од достављања жалбе против рјешења из става (5) овог члана не укине рјешење о стављању странца под надзор у имиграциони центар, односно не укине рјешење о продужењу или изузетном продужењу надзора у имиграционом центру или по жалби у том року уопште не одлучи, странац може покренути управни спор тужбом пред Судом Босне и Херцеговине.
- (7) Тужба се подноси Суду Босне и Херцеговине у року од три дана од истека рока из става (6) овог члана, а Суд Босне и Херцеговине је дужан ове предмете сматрати хитним, саслушати странца и донијети одлуку по тужби у року од три дана од дана подношења тужбе. Тужба не одгађа извршење рјешења.

Члан 121.

(Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са стављањем странца под надзор)

- (1) Савјет министара, на приједлог Министарства, доноси подзаконске прописе којим се уређују стандарди функционисања имиграционог центра, центра за смјештај жртава трговине људима, односно друге установе специјализоване за прихват странаца, који се односе на санитарно-хигијенске и друге услове смјештаја, процедуру прихвата и смјештаја корисника, прехрану корисника, медицинску помоћ, комуницирање са лицима изван центра и правним заступником, начин управљања, услове финансирања, начин осигурања посебних услова за кориснике, као и друга питања значајна за рад одређене врсте специјализоване установе.
- (2) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, подзаконским прописима уређује поступање код стављања странца под надзор.

ПОГЛАВЉЕ VII. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ: О УЗИМАЊУ БИОМЕТРИЈСКИХ ПОДАТАКА, МАЛОЉЕТНИЦИМА, ИМУНИТЕТИМА, СТРАНИМ УНИФОРМАМА И СЛУЖБЕНИМ ЕВИДЕНЦИЈАМА

Члан 122.

(Обавеза давања биометријских података)

- (1) Странац је обавезан дати биометријске податке приликом:
 - а) подношења захтјева за визу,
 - б) подношења захтјева за боравак и
 - ц) утврђивања идентитета или изрицања мјере протјеривања или стављања под надзор или у поступку издавања потврде о останку.
- (2) Странац који подноси захтјев за визу дужан је ДКП-у БиХ односно Граничној полицији дати потпис, те биометријске податке који садрже фотографију и отиске 10 прстију. Отисци прстију се не узимају од:
 - а) дјеце која су млађа од 12 година живота,
 - б) челника државе и владе и чланова националне владе у пратњи брачног друга, чланова њихових службених делегација ако су их БиХ или међународне организације позвале у службену сврху, или
 - ц) владара или других високих чланова краљевске породице, ако су их БиХ или међународне организације позвале у службену сврху.
- (3) Странац који подноси захтјев за боравак дужан је ДКП-у БиХ односно организационој јединици Службе дати потпис, те биометријске податке који садрже фотографију и отиске два прста. Отисци прстију се не узимају од дјеце која су млађа од шест година живота, а потпис од дјеце која су млађа од 12 година живота.
- (4) Странац којем се утврђује идентитет или којем је изречена мјера протјеривања из БиХ или мјера стављења под надзор или је у поступку издавања потврде о останку дужан је организационој јединици Службе дати потпис, те биометријске податке који садрже: фотографију, отиске 10 прстију и дланова. Отисци прстију се не узимају од дјеце која су млађа од 14 година живота.
- (5) Изузетно од ст. (2), (3) и (4) овог члана, отисци прстију се не узимају од лица код којих је узимање отисака прстију физички немогуће. Уколико је могуће узимање мање од 10 отисака прстију, у складу са ст. (2) и (4) овог члана, узима се највећи могући број отисака прстију.
- (6) Биометријски подаци похрањују се у Централну базу података о странцима.

- (7) Савјет министара, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МИП-а, Службе и Граничне полиције, након стварања техничких услова, доноси Одлуку којом се одређује почетак примјене обавезе давања биометријских података из овог члана.

Члан 123.

(Заштита права малољетних и осталих странаца)

- (1) Ниједном одредбом овог Закона не спречава се остваривање и заштита права странца пред било којим надлежним органом у БиХ.
- (2) Надлежни органи у БиХ дужни су да се према малољетним странцима односе с посебном пажњом и уважавањем и да с њима поступају у складу с Конвенцијом о правима дјетета и прописима у БиХ који се односе на бригу о малољетним лицима и њихову заштиту.
- (3) Породице са малољетницима задржавају се у имиграционом центру само као посљедња мјера и на најкраће могуће вријеме.
- (4) Малољетног странца који је незаконито ушао у БиХ и који није у пратњи родитеља или законског заступника, односно опуномоћеника или је остао без пратње тих лица по уласку у БиХ, а кога Служба не може одмах вратити у земљу из које је стигао нити га предати представницима земље чији је држављанин, Служба привремено смјешта у одјел установе специјализован за малољетнике, о чему обавјештава надлежни центар за социјални рад који, у складу са законом, одмах именује привременог старатеља. Малољетници без пратње задржавају се у имиграционом центру изузетно, само као посљедња мјера и на најкраће могуће вријеме.
- (5) Малољетни странац из става (3) овог члана не смије бити враћен у земљу уобичајеног мјеста боравка или у земљу која га је спремна прихватити док се не осигура прихват од родитеља или законског заступника, односно опуномоћеника или од представника надлежног органа у земљи повратка. Малољетник без пратње се ни под којим условима не смије вратити на начин којим би се кршила Европска конвенција о људским правима и основним слободама и овај Закон.

Члан 124.

(Боравак по основу вршења дипломатске службе у БиХ)

- (1) Одредбе овог Закона, са изузетком *Поглавља V. Удаљење странца из БиХ, (Одјељак Б. Заштита странаца)*, не примјењују се на лица која по међународном праву, односно на основу међународног уговора уживају дипломатски статус у БиХ.
- (2) Странци из става (1) овог члана, који у БиХ привремено бораве по основу службовања у дипломатско-конзуларним представништвима или мисијама

међународних организација са дипломатским статусом у БиХ као и чланови њихових породица, свој боравак у БиХ регулишу путем МИП-а.

- (3) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, одредбе овог Закона могу се, уз претходну сагласност МИП-а, примијенити и у случају лица која по међународном праву уживају дипломатски статус у БиХ, ако односне одредбе нису у супротности с преузетим међународним обавезама и принципом узајамности.
- (4) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, одредбе овог Закона могу се уз претходну сагласност МИП-а, примијенити и на чланове породице лица које ужива дипломатски статус у БиХ.
- (5) У случају нејасноћа у погледу уживања дипломатског статуса у БиХ, обима привилегија и имунитета или принципа узајамности, тумачење даје МИП.

Члан 125.

(Искључење примјене одредби о раду странца)

Одредбе чл. 62. до 79. *Поглавља IV (Боравак странаца у БиХ), Одјељак Ц. (Привремени боравак по основу рада са радном дозволом) и Одјељка Д. (Привремени боравак по основу рада без радне дозволе)* овог Закона, не примјењују се на странца који:

- а) је члан дипломатско-конзуларног представништва или мисије међународне организације са дипломатским статусом у БиХ и којем је МИП издао посебну идентификациону исказницу по основу службовања у дипломатско-конзуларним представништвима или мисијама међународних организација са дипломатским статусом у БиХ;
- б) има привилегије и имунитете на основу међународног уговора;
- ц) у БиХ обавља послове на основу међународног споразума о струкотехничкој помоћи који БиХ закључи с другом државом, међународном организацијом или ЕУ, или који проводи пројекат у складу с таквим међународним споразумом и
- д) који је члан породице и домаћинства чланова дипломатских мисија, конзуларних представништава или међународних организација којима је омогућен плаћени рад на основу међународног уговора чија је БиХ уговорна страна, ако се таквим уговором подразумијева искључење примјене одредаба о раду странца.

Члан 126.

(Кретање у страној униформи)

- (1) За вријеме боровка у БиХ странац се може кретати у страној војној униформи у случају ако:

- а) ако у БиХ борави у својству војног представника као члан дипломатске мисије, односно конзуларног уреда стране државе или друге стране мисије која у БиХ има дипломатски статус, до окончања његовог службеног мандата у тој мисији;
 - б) борави у БиХ у службеној посјети као члан стране војне мисије или стране војне делегације;
 - ц) ако је на школовању у војној школи или је на војној обуци;
 - д) прелази преко територије БиХ као члан стране војне мисије или стране војне делегације с дипломатском или службеном путном исправом; или
 - е) учествује у војној вјежби или обуци.
- (2) Странац може у БиХ носити страну полицијску или царинску униформу у случају ако:
- а) борави у БиХ као члан мисије која у БиХ има дипломатски статус, до окончања његовог службеног мандата у тој мисији;
 - б) борави у службеној посјети као члан делегације страног полицијског или царинског органа;
 - ц) обавља службу на заједничкој контроли преласка државне граице на дијелу граничног прелаза који припада БиХ;
 - д) ако је на школовању у полицијској школи или је на полицијској, односно сличној обуци;
 - е) прелази преко територије БиХ као члан стране полицијске или стране царинске делегације с дипломатском или службеном путном исправом, или
 - ф) током извођења заједничких операција у БиХ обавља активност на територији БиХ у складу са међународним уговором или споразумом са међународним организацијама чија је БиХ уговорна страна.
- (3) Министар одбране БиХ, уз претходну сагласност министра безбједности БиХ, може одобрити ношење стране војне униформе и у другим случајевима који нису предвиђени ставом (1) овог члана.
- (4) Министар безбједности БиХ може одобрити ношење стране полицијске или царинске униформе и у другим случајевима који нису предвиђени ставом (2) овог члана.
- (5) Улазак странца у БиХ у униформи остварује се у складу са законом који уређује област граничне контроле БиХ.

Члан 127.

(Изузетак од примјене одређених одредби овог закона)

Поглавља II, III, IV, V, VI, осим чл. 100. (*Боравиште и пребивалиште странца*), 101. (*Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странца*), 102. (*Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца*) и 109. (*Принцип забране враћања*) овог Закона, не примјењују се на подносиоца захтјева за међународну заштиту док се не одлучи о његовом захтјеву у складу са овим Законом.

Члан 128.

(Службене евиденције)

(1) Према овом Закону, службена евиденција води се о:

- а) странцима којима је Служба забранила излазак из БиХ,
- б) странцима којима је утврђиван идентитет,
- ц) међународним превозницима који су прекршили одредбе овог Закона,
- д) странцима којима је одбијен улазак,
- е) странцима који су поднијели захтјев за визу и странцима којима је издата виза,
- ф) правним и физичким лицима која су издала позивна писма за улазак странаца у БиХ,
- г) странцима којима је виза укинута,
- х) странцима којима је виза поништена,
- и) странцима којима је виза поништена и изречена мјера протјеривања,
- ј) путним исправама за странце издатим у складу с овим Законом,
- к) пријављеним несталим путним исправама странаца,
- л) издатим личним документима странцима,
- м) странцима који су поднијели захтјев за боравак, који имају стални или привремени боравак или потврду о останку,
- н) потврдама о пријави рада странаца,
- о) пријавама боравака, одјавама боравака и промјени адресе боравака,

- п) странцима којима је престао боравак,
 - р) странцима којима је отказан боравак,
 - с) странцима којима је отказан боравак и изречена мјера протјеривања,
 - т) странцима којима је издат налог за напуштање,
 - у) странцима којима је изречена мјера протјеривања,
 - в) странцима којима је одобрено одгађање извршења мјере протјеривања,
 - з) странцима којима је период забране уласка и боравка продужен,
 - аа) странцима којима је период забране уласка и боравка скраћен или укинут,
 - бб) странцима који су добровољно напустили БиХ,
 - цц) странцима који су присилно удаљени из БиХ,
 - дд) извршеним мјерама које се тичу странаца,
 - ее) странцима којима је одређено стављање под надзор, односно који су стављени под надзор,
 - фф) странцима који су поднијели жалбе против рјешења Службе, Граничне полиције или ДКП БиХ и о странцима који су покренули управни спор,
 - гг) одлукама у другостепеном поступку и одлукама у управном спору,
 - хх) странцима који су исказали намјеру подношења захтјева за азил и
 - ии) странцима којима је издата потврда о останку.
- (2) У службене евиденције из става (1) тач. б), е), и), м), с), у), ее) и ии) овог члана уносе се и биометријски подаци.
- (3) Осим службених евиденција из става (1) овог члана, надлежни орган може водити и друге евиденције с циљем ефикасности рада или обраде, ако оне не укључују личне податке.
- (4) Службену евиденцију води орган који је, према овом Закону, надлежан за поступање у одређеној ствари.

Члан 129.

(Централна база података о странцима)

- (1) У Министарству се успоставља и води Централна база података о странцима ради евидентирања и праћења улазака, боравака и излазака странаца из БиХ.

- (2) Централна база података о странцима садржава службене евиденције из члана 128. (*Службене евиденције*) овог Закона и службене евиденције прописане законом који уређује област азила у БиХ. Орган из члана 128. (*Службене евиденције*) става (3) овог Закона, који води службену евиденцију, податке из евиденције уноси у Централну базу података о странцима одмах по свакој промјени, а најкасније током истог дана.
- (3) Централна база података о странцима садржи и податке о имену и презимену лица, средњем имену, полу, датуму рођења, држављанству, врсти, типу, броју и року важења путне исправе, мјесту, времену и смјеру преласка границе, податке о визи, боравишној дозволи или другом документу који замјењује визу, као и друге податке који су узети путем електронских читача путних исправа на граничним прелазима, које води Гранична полиција.
- (4) Приступ подацима из централне базе података о странцима имају Министарство, МИП, Гранична полиција, Служба, Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ и полиција, када је то у функцији обављања задатака из њихове надлежности.
- (5) На оправдан захтјев, приступ подацима из централне базе података о странцима могу имати и други органи у БиХ, када је то у функцији обављања задатака из њихове надлежности.
- (6) На оправдан захтјев, надлежни орган код кога је смјештена Централна база података о странцима може одобрити приступ бази и неком другом органу када је то у функцији обављања задатака из надлежности тог органа, а у складу са законом који уређује заштиту личних података у БиХ.
- (7) На сваку обраду, приступ и кориштење података из овог Закона примјењују се одредбе и принципи закона који уређује област заштите личних података у БиХ.

Члан 130.

(Збирка података о путним исправама)

Гранична полиција успоставља и води збирку података о узорцима образаца важећих путних исправа и кривотворених путних исправа, која је доступна Министарству, МИП-у и Служби.

Члан 131.

(Подзаконски прописи о биометријским подацима, евиденцијама, бази података, збирци података о путним исправама и привилегијама и имунитетима)

- (1) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис којим се уређује поступање код узимања, похрањивања, кориштења, приступа, преноса, те механизми заштите и рокови чувања биометријских података.

(2) Министарство, након прибављеног мишљења МИП-а, Службе и Граничне полиције, доноси подзаконски пропис којим се прописују правила о вођењу, кориштењу и приступу Централној бази података о странцима и појединим евиденцијама.

(3) Савјет министара, на приједлог МИП-а, доноси листу страних путних исправа и других докумената које признаје БиХ и са којима странци могу прећи државну границу БиХ.

(4) МИП, након прибављеног мишљења Министарства, доноси подзаконски пропис којим се уређује поступање у случајевима из члана 124. *(Боравак по основу вршења дипломатске службе у БиХ)* овог Закона.

Члан 132.

(Надзор над провођењем овог Закона)

Надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона врши Министарство.

ПОГЛАВЉЕ VIII. КАЗНЕНЕ (ПРЕКРШАЈНЕ) ОДРЕДБЕ

Члан 133.

(Прекршајно кажњавање повреде одредби чл. 7, 13, 45, 81, 94, 95. и 102)

(1) Новчаном казном у износу од 50 КМ до 500 КМ казниће се за прекршај странац ако:

- а) противно члану 7. *(Вишеструко држављанство странца или држављанина БиХ на територији БиХ)* овог Закона се служи или покуша изаћи с путном исправом с којом није ушао у БиХ;
- б) противно члану 13. *(Обавеза ношења и предочавања доказа о идентитету)* ставу (1) овог Закона, нема код себе документ којим доказује или потврђује свој идентитет или законитост уласка или боравка, или ако га одбије дати на увид овлашћеном лицу Службе, полиције или другог надлежног органа кад је други надлежни орган на то законом овлашћен;
- ц) противно члану 45. *(Обавезе странца у вези с путним исправама за странце)* ставу (2) овог Закона, Служби не врати путну исправу за странце или ако не пријави губитак, уништење или другачији нестанак путне исправе за странца у складу с чланом 45. *(Обавезе странца у вези с путним исправама за странце)* ставом (3) овог Закона;
- д) противно члану 81. *(Дијете странаца с одобреним боравком)* ставу (2) овог Закона захтјев за одобрење боравка за дијете из члана 81. *(Дијете странаца с одобреним боравком)* става (1) овог Закона не поднесе у року од 180 дана од дана рођења дјетета, иако за такво пропуштање нису постојале оправдане околности;

- е) противно члану **94. (Лична карта за странца)** ставу (2) овог Закона надлежном органу не поднесе захтјев за издавање личне карте за странца или га не поднесе у прописаном року или ако не пријави губитак, уништење или другачији нестанак личне карте за странца у складу с чланом **94. (Лична карта за странца)** ставом (6) овог Закона;
 - ф) противно члану **95. (Обавеза ношења личне карте за странце или дозволе боравка)** овог Закона, не носи или на захтјев овлаштеног лица не да на увид личну карту за странца или дозволу боравка у БиХ;
 - г) противно члану **102. (Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца)** овог Закона, не пријави пребивалиште или боравиште или промјену адресе становања у мјесту пребивалишта или то не учини у прописаном року, или ако не одјави пребивалиште, односно боравиште прије напуштања БиХ у складу са чланом **102. (Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца)** ставом (3) овог Закона.
- (2) Правна и физичка лица која су превозници или која пружају услуге смјештаја или организације путовања казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ ако задрже или покушају задржати путну исправу или идентификациони документ странца противно члану **13. (Обавеза ношења и предочавања доказа о идентитету)** ставу (2) овог Закона.
- (3) За прекршај из става (2) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ.
- (4) У случају из става (1) тачке б) овог члана путна исправа се одузима.

Члан 134.

(Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 103)

- (1) Новчаном казном у износу од 200 КМ до 800 КМ казниће се за прекршај физичко лице које пружа услуге смјештаја странцима ако:
- а) противно члану **103. (Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)** ставу (1) овог Закона, не поднесе пријаву о боравку странца или је не поднесе у прописаном року;
 - б) противно члану **103. (Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)** ставу (2) овог Закона, не води или неуредно води евиденцију странаца којима пружа услуге смјештаја или не чува књиге странаца у прописаном року;
 - ц) противно члану **103. (Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)** ставу (2) овог Закона, овлашћеном службеном лицу Службе или полиције не омогући увид у књигу странаца.

- (2) Правно лице које пружа услуге смјештаја странцима казниће се за прекршаје из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 500 КМ до 2500 КМ.
- (3) За прекршаје из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200 КМ до 800 КМ.
- (4) Физичко лице код кога је странац у посјети дуже од три дана, а не пријави његов боравак у складу са чланом 103. (*Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца*) ставом (3) овог Закона, казниће се новчаном казном од 100 КМ до 500 КМ.
- (5) Странац који не користи услуге смјештаја правног или физичког лица из члана 103. (*Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца*) става (3) овог Закона нити је у посјети код физичког лица, а није извршио пријаву боравишта, казниће се новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ.

Члан 135.

(Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 16, 21, 67, 77. и 82)

- (1) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1500 КМ казниће се за прекршај странац ако:
 - а) противно члану 16. (*Незаконит прелазак државне границе БиХ*) овог Закона, незаконито пређе или покуша прећи државну границу БиХ или уђе у БиХ за вријеме трајања забране уласка;
 - б) противно члану 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) ставу (2) овог Закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи или у дозволи привременог боравка, односно ако у року одређеном овим Законом или рјешењем надлежног органа не напусти БиХ;
 - ц) противно члану 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) ставу (2) овог Закона, уђе у БиХ са пограничном пропусницом или дозволом за једнократни прелазак државне границе и борави дуже од времена прописаног међународним уговором или се затекне изван подручја за које му је издата погранична пропусница или дозвола за једнократни прелазак државне границе;
 - д) противно члану 77. (*Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада*) ст. (3) и (5) овог Закона нема потврду о пријави рада или обавља послове различите од оних који су наведени у потврди о пријави рада.
- (2) Службено лице Службе или полицијски службеник Граничне полиције, када утврди прекршај из става (1) тачке б) овог члана, може издати прекршајни налог и наплатити новчану казну у износу од 100 КМ за сваки дан дужег боравка, ако странац није прекорачио вријеме боравка за више од три дана и у могућности је оправдати разлоге кашњења, не предузимајући друге мјере по овом Закону.

- (3) Правно и физичко лице које запошљава странца који је изузет од прибављања радне дозволе, казниће се новчаном казном од 500 КМ до 2000 КМ уколико противно члану **77. (Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада)** ставу (7) овог Закона не посједује примјерак потврде о пријави рада странца.
- (4) Новчаном казном у износу од 200 КМ до 500 КМ казниће се за прекршај странац ако ради без радне дозволе или дозволе привременог боравка или обавља послове различите од оних наведених у радној дозволи, противно члану **67. (Веза између одобрења привременог боравка и радне дозволе)** ст. (1) и (2) овог Закона.
- (5) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1000 КМ казниће се за прекршај правно и физичко лице које супротно члану **67. (Веза између одобрења привременог боравка и радне дозволе)** ст. (1) и (2) овог Закона запошљава странца без радне дозволе и дозволе привременог боравка у БиХ.
- (6) Новчаном казном у износу од 100 КМ до 300 КМ казниће се за прекршај странац ако у року из члана **82. (Подношење захтјева за одобрење и продужење привременог боравка)** ст. (4) и (5) овог Закона не поднесе захтјев за одобрење или продужење привременог боравка у БиХ.

Члан 136.

(Прекршајно кажњавање повреде одредби чл. 23. и 32)

- (1) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1500 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:
- а) противно члану **23. (Докази о посједовању средстава за издржавање)** ставу (1) тачки д) овог Закона пружи нетачне податке у вези са издавањем доказа о уплаћеном смјештају или о организованом путовању;
 - б) противно члану **32. (Позивно писмо)** овог Закона пружи нетачне податке у вези са издавањем позивног писма.
- (2) Правно лице казниће се новчаном казном за прекршаје из става (1) овог члана у износу од 1000 КМ до 5000 КМ. Истом казном казниће се правно лице које пружи нетачне податке у вези са издавањем гаранције на средства безготовинског плаћања из члана **23. (Докази о посједовању средстава за издржавање)** става (1) тачке б) овог Закона.
- (3) За прекршаје из ст. (1) и (2) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 300 КМ до 1500 КМ.

Члан 137.

(Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 115)

- (1) Новчаном казном у износу од 3000 КМ до 8000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које не изврши обавезу плаћања трошкова за путовање, односно одлазак странца у мјесто у које се упућује или трошкова стављања странца под надзор у БиХ, а у складу с чланом 115. (*Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор*) и коначним рјешењем Министарства из члана 115. (*Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор*) става (4) овог Закона.
- (2) Правно лице казниће се за прекршај из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 5000 КМ до 12 000 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 3000 КМ до 8000 КМ.

Члан 138.

(Прекршајно кажњавање повреде одредбе члана 18)

- (1) Новчаном казном у износу од 6000 КМ до 10 000 КМ казниће се превозник у ваздушном саобраћају за сваког превезеног странца кога доведе на гранични прелаз БиХ, а који не испуњава услове за улазак прописане чланом 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1) и (2) овог Закона. Највиши износ новчане казне по једном превозу не може бити виши од 200 000 КМ без обзира на број превезених лица.
- (2) Новчаном казном у износу од 6000 КМ до 10 000 КМ, за сваког превезеног странца казниће се физичко или правно лице које као превозник у ваздушном, копненом и воденом саобраћају или као организатор туристичког или сличног путовања који није на свој трошак одвезао с граничног прелаза из БиХ странца који не испуњава услове из члана 19. (*Општи услови за улазак*) овог Закона и није преузео трошкове повратка странца прописане чланом 18. (*Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања*) ставом (2) овог Закона.

Члан 139.

(Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности)

- (1) Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности може се изрећи за прекршаје из члана 133. (*Прекршајно кажњавање повреде одредби чл. 7, 13, 45, 81, 94. и 102*) става (2), 134. (*Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 103*), 136. (*Прекршајно кажњавање повреде одредби чл. 23. и 32*), 137. (*Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 115*) и 138. (*Прекршајно кажњавање повреде одредбе члана 18*) овог Закона.

- (2) Прекршајним налогом може се изрећи заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности у трајању од шест мјесеци.

ПОГЛАВЉЕ IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 140.

(Предмети који нису окончани)

- (1) Сви предмети који до ступања на снагу овог Закона нису правоснажно окончани, завршавају се по одредбама прописа који су били на снази у вријеме покретања поступка.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, у предметима у којима до ступања на снагу овог Закона није донесено првостепено рјешење, поступак се наставља по овом Закону.

Члан 141.

(Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара по овом Закону)

- (1) Савјет министара, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења Министарства комуникација и транспорта БиХ, доноси подзаконски пропис по члану **40. (Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца)** ставу (1) овог Закона, којим се уређују обавезе превозника који довози странца на гранични прелаз БиХ, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.
- (2) Савјет министара, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МИП-а, доноси подзаконски пропис по члану **40. (Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца)** ставу (2), којим се утврђује најмањи износ средстава потребан за издржавање странца, сваке године до 31. децембра за следећу годину, ако тај износ већ није одређен подзаконским прописом.
- (3) Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења Граничне полиције, доноси подзаконски пропис по члану **40. (Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца)** ставу (5) овог Закона, о граничним прелазима на којима је могуће издавање визе, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.
- (4) Савјет министара по приједлогу Службе, који је упућен преко Министарства, након прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ, доноси подзаконски пропис по члану **116. (Подзаконски прописи о техничким питањима удаљења странца)** ставу (2) овог Закона, којим се уређује начин и поступање код покрића трошкова враћања и трошкова стављања под надзор, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.
- (5) Савјет министара, на приједлог Министарства, доноси подзаконске прописе по члану **121. (Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са стављањем странца под надзор)** ставу (1) овог Закона, којим се уређују стандарди функционисања имиграционог центра, центра за смјештај жртава трговине људима,

односно друге установе специјализоване за прихват странаца, који се односе на санитарно-хигијенске и друге услове смјештаја, процедуру прихвата и смјештаја корисника, прехрану корисника, медицинску помоћ, комуницирање са лицима изван центра и правним заступником, начин управљања, услове финансирања, начин осигурања посебних услова за кориснике, као и друга питања значајна за рад одређене врсте специјализоване установе.

(6) Увијек када се покаже потребно, Савјет министара по члану **58. (Привремени боравак из хуманитарних разлога)** ставу (2) тачки д), на приједлог Министарства, подзаконским прописом одређује друге оправдане разлоге хуманитарне природе, осим оних наведених у члану **58. (Привремени боравак из хуманитарних разлога)** ставу (2) тач. а), б) и ц) овог Закона, због којих се странцу који не испуњава услове за одобрење боравка прописане овим Законом може одобрити привремени боравак из хуманитарних разлога.

(7) Увијек када се покаже потребно, Савјет министара може:

а) по члану **19. (Општи услови за улазак)** ставу (6) овог Закона, прописати додатне услове за улазак странаца у БиХ када то захтијевају разлози заштите безбједности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира или јавног здравља у БиХ или други разлози који проистичу из међународних обавеза БиХ;

б) по члану **21. (Ослобађање од обавезе прибављања визе)** ставу (1) овог Закона, на приједлог МИП-а, одредити државе чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ, као и државе чији држављани могу ући у БиХ с другим документом осим пасоша;

ц) по члану **21. (Ослобађање од обавезе прибављања визе)** ставу (1) овог Закона, на приједлог МИП-а, ослободити од прибављања визе носиоце посебних врста путних исправа;

д) по члану **22. (Изузеци од обавезе посједовања визе)** ставу (5) овог Закона, на приједлог МИП-а, изузети од обавезе посједовања визе држављане одређених држава под прописаним условима,

е) по члану **28. (Аеродромска транзитна виза - Виза А)** ставу (3), изузетно одлучити да држављани одређених држава треба да посједују аеродромске транзитне визе.

(8) Савјет министара може увијек по члану **20. (Улазак под посебним условима)** овог Закона донијети одлуку о одобравању уласка и боравка у БиХ странцу и кад не испуњава услове из члана **19. (Општи услови за улазак)** овог Закона.

(9) Савјет министара, на приједлог МИП-а, доноси подзаконски пропис по члану **104. (Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)** ставу (3) овог Закона, којим се утврђује годишња квота радних дозвола, најкасније до 31. октобра текуће године за сљедећу годину.

(10) Савјет министара, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МИП-а, Службе и Граничне полиције, након стварања техничких услова, доноси

Одлуку којом ће се, одредити почетак примјене члана **122. (Обавеза давања биометријских података)** овог Закона.

(11) Савјет министара, на приједлог МИП-а, по члану **131. (Подзаконски прописи о биометријским подацима, евиденцијама, бази података, збирци података о путним исправама и привилегијама и имунитетима)** ставу (3) овог Закона, утврђује листу страних путних исправа и других докумената које признаје БиХ и са којима странци могу прећи државну границу БиХ, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.

Члан 142.

(Рокови за доношење подзаконских прописа Министарства према овом Закону)

(1) Министарство у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона:

а) након прибављеног мишљења МИП-а, Службе и Граничне полиције доноси подзаконски пропис по члану **40. (Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца)** ставу (6) овог Закона, којим се уређује поступање приликом уласка странаца у БиХ, издавање визе на граници, изглед и садржај обрасца позивног писма и поступање приликом овјере позивног писма, образац рјешења о одбијању уласка и поступање приликом одбијања уласка у БиХ, те друга питања о условима уласка у БиХ;

б) након прибављеног мишљења МЦП-а и Службе, доноси подзаконски пропис по члану **104. (Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)** ставу (1) овог Закона, којим се уређује облик, садржај, рок важења, поступање као и друга питања код издавања потврде о идентитету;

ц) након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис по члану **104. (Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)** ставу (1) овог Закона, којим се прописују докази који се достављају уз захтјев за одобрење боравка, детаљније уређује изглед и садржај захтјева за издавање дозволе боравка, изглед и садржај потврде о поднесеном захтјеву за боравак, поступање код одобрења боравка и издавања дозволе боравка, облик, изглед и садржај дозволе боравка, изглед и садржај потврде о пријави рада, поступање код издавања потврде о пријави рада, облик, изглед и садржај личне карте за странца и поступање код издавања личне карте за странца, поступање код отказа боравка, код пријава и одјава боравишта и пребивалишта, изглед и садржај књиге странаца и поступање код овјере књиге странаца, као и друга питања значајна за боравак и кретање странаца у БиХ;

д) након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис по члану **116. (Подзаконски прописи о техничким питањима удаљења странаца)** ставу (1) овог Закона, којим се уређује поступање код удаљења странаца из БиХ, изглед и садржај потврде којом се одобрава одгађање мјере протјеривања, поступање код скраћења, укидања и продужења периода забране уласка и боравка у БиХ, изглед и садржај потврде о останку из члана **110. (Поступање у случају позивања на заштиту)** става (5) овог Закона, те друга питања у вези с удаљењем странаца;

е) након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис по члану 121. *(Подзаконски прописи о техничким питањима стављања странца под надзор)* ставу (2) овог Закона којим се уређује поступање код стављања странца под надзор; и

ф) након прибављеног мишљења Службе, доноси подзаконски пропис по члану 131. *(Подзаконски прописи о биометријским подацима, евиденцијама, бази података, збирци података о путним исправама и привилегијама и имунитетима)* ставу (1) овог Закона, којим се уређује поступање код узимања, похрањивања, кориштења, приступа, преноса, те механизме заштите и рокове чувања биометријских података.

(2) Министарство у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона:

а) након прибављеног мишљења МЦП-а, МИП-а и Службе, доноси подзаконски пропис из члана 46. *(Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са путним исправама за странце)* става (1) овог Закона, којим се детаљније уређује изглед и садржај захтјева за издавање путне исправе за лице без држављанства и захтјева за издавање путног листа за странце;

б) доноси подзаконске прописе по члану 104. *(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)* ставу (2) овог Закона, којим се детаљније уређују правила и стандарди у поступању, као и друга питања у вези с прихватом жртава трговине људима, њиховог опоравка и повратка; и

ц) доноси подзаконски пропис по члану 131. *(Подзаконски прописи о биометријским подацима, евиденцијама, бази података, збирци података о путним исправама и привилегијама и имунитетима)* ставу (2) овог Закона, којим се прописују правила о вођењу, кориштењу и приступу Централној бази података о странцима и појединим евиденцијама.

(3) Министарство, након прибављеног мишљења Службе, по стицању техничких услова, доноси подзаконски пропис по члану 104. *(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)* ставу (4) овог Закона, којим се уређује изглед и садржај захтјева за издавање дозволе боравка, поступање код одобрења боравка и издавања дозволе боравка, облик, изглед и садржај дозволе боравка са биометријским подацима странца.

(4) Министарство, на приједлог Службе, а по стицању техничких услова, доноси одлуку:

а) којом се одређује почетак примјене члана 79. *(Услови за одобрење сталног боравка)* става (1) тачке ф) овог Закона;

б) којом се наљепница о одобрењу боравка замјењује боравишном дозволом као посебним документом са биометријским подацима странца по члану 104. *(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца)* ставу (5) овог Закона.

Члан 143.

(Рокови за доношење подзаконских прописа МИП-а према овом Закону)

(1) МИП, након прибављеног мишљења Министарства, доноси подзаконски пропис по члану 40. (*Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца*) ставу (3) овог Закона, којим се уређује изглед и садржај обрасца захтјева за издавање визе и наљепнице визе, поступање приликом издавања аеродромске транзитне визе (Виза А) и визе за краткорочни боравак (Виза Ц) у ДКП-у БиХ, рок важења аеродромске транзитне визе (Виза А), те уређују и друга питања о условима за издавање ових виза, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона.

(2) МИП, након прибављеног мишљења Министарства и Службе, доноси подзаконски пропис по члану 40. (*Подзаконски прописи о техничким питањима у вези с уласком странаца*) ставу (4) овог Закона, којим се уређује поступање код издавања визе за дугорочни боравак (Виза Д), те уређују и друга питања о условима за издавање ове визе.

(3) МИП, када се то покаже потребним, након прибављеног мишљења Министарства, доноси подзаконски пропис по члану 131. (*Подзаконски прописи о биометријским подацима, евиденцијама, бази података, збирци података о путним исправама и привилегијама и имунитетима*) ставу (4) овог Закона, којим се уређује поступање у случајевима странаца који у БиХ привремено бораве по основу службовања у дипломатско-конзуларним представништвима или мисијама које имају дипломатски статус, односно лица која по међународном праву, односно на основу међународног уговора уживају привилегије и имунитете из члана 124. (*Боравак по основу вршења дипломатске службе у БиХ*) овог Закона.

Члан 144.

(Рок за доношење осталих подзаконских прописа)

(1) МЦП, након прибављеног мишљења Министарства, МИП-а и Службе, доноси подзаконски пропис по члану 46. (*Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са путним исправама за странце*) ставу (2) овог Закона, којим се уређује облик, изглед и садржај путне исправе за лице без држављанства и путног листа за странце, потребни документи који се прилажу уз захтјев за издавање, поступање приликом издавања и друга техничка питања у вези са путним исправама за лице без држављанства и путни лист за странце, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.

(2) Уколико се покаже потребним МЦП може, након прибављеног мишљења Министарства, донијети подзаконски пропис којим се уређује израда и ажурирање списка научно-истраживачких организација у БиХ и начин његове доступности.

Члан 145.

(Престанак важења пријашњих прописа)

(1) Даном ступања на снагу овог Закона престаје да важи Закон о кретању и боравку странаца и азилу ("Службени гласник БиХ", бр. 36/08 и 87/12) изузев Поглавља VII Међународна и привремена заштита (азил) које остаје на снази до ступања на снагу закона који уређује област азила.

(2) Подзаконски прописи донесени на основу Закона из става (1) овог члана примјењују се до доношења нових подзаконских прописа по овом Закону, ако нису у супротности с овим Законом.

Члан 146.

(Ступање на снагу овог Закона)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број

_____ 2015. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima sadržan je, prije svega, u sljedećim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine:

- U članu II stav 1. kojim je propisano da će Bosna i Hercegovina osigurati najveći nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda i u stavu 2. ovog člana koji predviđa da se prava i slobode, predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Kako se prema Zakonu o strancima (u upravnom postupku) odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaca, nedvojbeno je da su navedene odredbe ustavni osnov za donošenje ovog Zakona.
- U članu III stav 1. tačka f) predviđena je nadležnost institucija Bosne i Hercegovine u politici i regulativi za useljavanje, izbjeglice i azil. Iz toga slijedi da je Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje zakona kojim se uređuju pravila o ulasku, izlasku, boravku i kretanju stranaca u BiH, te druga pitanja vezana za kretanje i boravak stranaca u BiH.
- U članu IV tačka 4. kojim je predviđeno da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluke Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti Skupštine po Ustavu BiH.

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13) u članu 14. stavu (1) alineja 8. propisano je da Ministarstvo sigurnosti BiH kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH.

Kako je odredbom člana 17. **Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) propisano da Vijeće ministara BiH u ostvarivanju svojih prava i dužnosti donosi odluke, zaključke i rješenja, usvaja nacрте i prijedloge zakona, analize, informacije, strategijska dokumenta, programe, sporazume, protokole i druga akta Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo Zakon o strancima, radi njegovog usvajanja.

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima utvrđen je i **Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godina**, koja je usvojena od strane Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 10. sjednici održanoj 12.06.2012.godine. U cilju 1. ovog strateškog dokumenta, u aktivnostima pod rednim brojem 1.1.8. i 1.1.9. utvrđena je obaveza usvajanja Zakona o strancima, a za izradu navedenog zakona je, kroz aktivnost 1.1.7. ovog strateškog dokumenta, zaduženo Ministarstvo sigurnosti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Jedan od dva dugoročno postavljena strateška cilja po kojem se razvija oblast imigracija u BiH je „Razviti kvalitetan sistem u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou, sa standardima Evropske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju BiH u Evropsku uniju“. U realizaciji navedenog strateškog cilja kontinuirano se razvija i pravni okvir u oblasti imigracija, koji je veoma dinamičan i zahtijeva stalno

prilagođavanje zakonodavstva BiH u oblasti imigracija sa pravnom stečevinom Evropske unije, odnosno EU *acquis* u ovoj oblasti. Stalnim razvojem pravne stečevine Evropske unije pojavila se potreba i stalnog mijenjanja zakonodavstva BiH u oblasti imigracija. Prvi propis kojim su na nivou BiH regulirana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99), zatim Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 29/03, 4/04 i 53/07) i Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) zakon koji je na snazi, a donesen je 2008. godine te značajno izmijenjen i dopunjen u 2012. godini. Kao što se vidi oblast imigracije je veoma dinamična i stalni cilj u dijelu pravnog okvira je usklađivanje važećeg zakonodavstva u oblasti imigracije sa EU *acquis* u ovoj oblasti, kao i rješavanje određenih pitanja koja su se pojavila kao sporna u procesima primjene Zakona.

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, BiH se obavezala da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU *acquis*.

Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) u vrijeme donošenja 2008 godine, kao i 2012. godine kad su usvojene značajne izmjene i dopune ovog zakona, je usklađivan sa EU *acquis*-a i bio je u dovoljnoj mjeri usklađen sa pravnom stečevinom Evropske unije. Stalnim razvojem EU *acquis*-a pojavila se i potreba izrade novog Zakona o strancima kako bi se pravna legislativa u oblasti imigracija dodatno uskladila sa odredbama pravne tečevine EU kao što su:

- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) br.767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Daljnje jačanje upravljanja azilom migracijama u Bosni i Hercegovini“ koji finansira Vlada Holandije. U realizaciji navedenog projekta urađena je uporedna analiza odredbi važećeg zakona sa sljedećim direktivama i uredbama Vijeća EU:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. marta 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva;
- Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 767/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. jula 2008. o Viznom informacijskom sistemu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) broj 767/2008 i (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća (*amandmani na Zakon o šengenskim granicama, Zakona o vizama itd*);

- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju boravka izdatom državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a sarađuju s nadležnim organima;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada.

Navedena analiza je rezultirala preporukama za izmjenu određenih članova postojećeg zakona, kako bi se isti uskladio sa navedenim direktivama EZ.

Također, u navedenoj analizi precizirano je da odredbe važećeg zakona nisu usklađene sa sljedećim direktivama EU:

- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;

Međutim, analiza se nije bavila pitanjem kako postojeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu uskladiti sa navedenim direktivama već je samo konstatovala da direktive treba dodatno i sveobuhvatno analizirati i da je potrebno iste ugraditi u zakonodavstvo BiH koje reguliše oblast imigracija.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u Bosni i Hercegovini“ koji podržava Vlada Švicarske. U realizaciji navedenog projekta, pored niza aktivnosti, analizirana je i imigraciona politika i zakonodavstvo BiH u oblasti zapošljavanja stranaca po osnovu plaćenog rada. Kao rezultat navedene analize, u kojoj su pored stranih stručnjaka učestvovali i profesionalci iz oblasti imigracione politike i oblasti zapošljavanja stranaca u BiH, te analize dobrih praksi EU zemalja u ovoj oblasti, definisane su preporuke i smjernice za djelovanje u imigracionom zakonodavstvu BiH. U skladu sa navedenim potrebno je u Zakon o strancima prenijeti sljedeće EU direktive:

- Direktivu Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktivu Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktivu 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktivu 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještanja unutar društva.

Također, kontinuirano se, kroz analize eksperata ili analize praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja, prati nivo i način usklađenosti zakonodavstva u oblasti imigracija BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije. Tako su eksperti Evropske komisije koji su vršili analizu imigracionog zakonodavstva u BiH uočili da odredba u imigracionom zakonodavstvu BiH o maksimalnom trajanju ograničenja kretanja u Imigracionom centru još uvijek nije usklađena sa relevantnim *acquis-em* u ovoj oblasti, što je navedeno u izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014. godinu.

Iako je Zakon, u vrijeme donošenja, bio u dovoljnoj mjeri usklađen s pravnom stečevinom Evropske unije u oblasti imigracija, pokazalo se nakon samo dvije godine da je potrebno izvršiti značajno usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja.

Pored potrebe za usklađivanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu u dijelu imigracija sa EU *acquis*, izrada novog Zakona je potrebna da bi se riješili neki nedostaci koji su uočeni u odredbama važećeg zakona tokom njegove primjene. Važećim zakonom, kroz devet od 10 poglavlja, propisuju se: uvjeti i postupak ulaska stranaca u BiH, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljšavanje stranaca iz zemlje, prihvata stranaca i stavljanje stranca pod nadzor, uzimanje biometrijskih podataka u postupcima po zahtjevu za vizu, boravišnu dozvolu ili u propisanim postupcima koje nadležni organ poduzima po službenoj dužnosti, nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini. Zakonom se također propisuju prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovog Zakona.

Iako je važećim zakonom riješen značajan broj problema koji su se prije pojavljivali u implementaciji zakona u ovoj oblasti, analizom primjene važećeg zakona uočen je određen broj problema u primjeni zakonskih odredbi iz razloga što su iste nedorečene, manji broj odredbi je i u međusobnoj suprotnosti, a neke upravne oblasti nisu definisane kao što je postupak ukidanja viza. Važeći zakon propisuje uslove i postupak za skraćenje, odnosno poništenje vize, novim zakonom potrebno je ovu oblast izmijeniti i propisati postupak poništenja, odnosno ukidanja vize, nadležne organe za provođenje postupka, kao i rokove i pravne lijekove. Važeći zakon propisuje da se stranac u određenim postupcima po službenoj dužnosti dužan podvrgnuti fotografiranju, davanju otisaka prstiju i/ili papilarnih linija i registrovanju fizičkih karakteristika. Međutim, kad se implementira navedena zakonska odredba dolazi se u situaciju da su neke zakonske odredbe nedorečene ili su u međusobnoj suprotnosti. Novim zakonom je riješen navedeni problem, precizno je definisano u kojim postupcima se uzimaju biometrijski podaci i za sve te postupke postoje propisane baze podataka na način da se biometrijski podaci uzimaju i pohranjuju u sklopu postupaka uz koje se i uzimaju. Također, važeći zakon se nejasno odredio prema pravima lica koja se pojavljuju kao žrtve trgovine ljudima, a koje ne žele da svjedoče.

Razlozi za donošenje novog Zakona o strancima su:

- usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva EU zakonodavstva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja,
- rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Odredbe Nacrta Zakona o strancima svrstane su u devet poglavlja. Kako je pregled sadržaja Nacrta Zakona sastavni dio obrazloženja, u cilju objašnjenja odabrane politike, kroz poglavlja prezentujemo oblasti reguliranja, ključne vrijednosti koje su zadržane, a akcenat stavljamo na ključne vrijednosti koje su uvedene u odredbama Nacrta Zakona.

Poglavlje I (Opće odredbe) precizira pitanja koja se uređuju ovim zakonom, definiše nadležne organe, pojašnjava terminologiju i daje opšte odredbe, dakle odredbe koje se odnose na sve strance koji ulaze ili borave u BiH. U članu 2. definisana je upotreba roda, a u članu 6. definisani su novi pojmovi iz direktiva koje se tek sad prenose u Nacrt Zakona. Postupanje sa strancem i državljaninom BiH koji ima višestruko državljanstvo propisano je članom 7., članom 8. sloboda kretanja, a zabrana diskriminacije stranca propisana je članom 9., dok se članom 10. stranci obavezuju na poštivanje javnog poretka, zakona i propisa, te odluka organa vlasti u BiH. Obaveze nadležnih organa u postupku u pogledu realizacije prava stranca da u svim fazama postupka budu obavješteni o pravima i obavezama koje proizilaze iz ovog zakona propisane su članom 12., dok su odredbe koje definišu obaveze vezane za identitet stranca propisane članovima 13. i 14.

Poglavlje II (Ulazak stranaca u BiH) sastoji se od tri odjeljka. U Odjeljku A. propisuje se ulazak u BiH, te se u članu 15. propisuje postupak kod ulaska stranaca u BiH, u članu 16. se definiše šta se smatra nezakonitim ulaskom u BiH, a u članu 17. propisuje se ulazak stranaca koji imaju zajedničku putnu ispravu i posebna pažnja prema maloljetnicima, dok su u članu 18. propisane obaveze prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja. U članu 19. propisuju se opći uslovi za ulazak, a u članu 20. ulazak pod posebnim uslovima, dok je u članu 21. propisan ulazak iz država sa kojima BiH ima uspostavljen bezvizni režim. U članu 22. propisani su izuzeci od obaveze posjedovanja vize za ulazak i boravak u BiH, a u članu 23. propisan je način na koji stranac dokazuje da posjeduje sredstva za izdržavanje za vrijeme svog boravka u BiH. Odjeljak B. odnosi se na odbijanje ulaska u BiH, te su u članu 24. propisani razlozi zbog kojih se strancu odbija ulazak u BiH, a u članu 25. propisan je postupak i posljedice odbijanja ulaska u BiH. Odjeljak C. sadrži odredbe o vizama, te su u članu 26. date opće odredbe o vizama, a u članu 27. vrste viza koje izdaju nadležni organi BiH. U članu 28. propisuje se aerodromska tranzitna viza - Viza A, u članu 29. viza za kratkoročni boravak - Viza C, a u članu 30. viza za dugoročni boravak - Viza D. U članu 31. propisani su uslovi za izdavanje vize, a u članu 32. propisuje se ko može izdati pozivno pismo i postupanje nadležnog organa kod ovjere pozivnog pisma. U članu 33. propisano je izdavanje vize na zajednički pasoš, u članu 34. nadležnost i mjesto izdavanja vize, u članu 35. propisan je rok za davanje saglasnosti Službe za poslove sa strancima kod izdavanja viza. U članu 36. propisano je postupanje kod produženja vize, u članu 37. propisano je kada se odbija zahtjev za izdavanje vize kao i razlozi za izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga. U članu 38. i 39. propisani su uslovi, postupak i razlozi kod poništenja i ukidanja vize, a u članu 40. propisano je koje podzakonske akte je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje podzakonskih akata.

Poglavlje III (Putne isprave za strance) u članu 41. i 42. propisuje vrste putnih isprava za strance i izdavanje putnih isprava za strance, u članu 43. definiše u kojim slučajevima se strancu izdaje putni list za strance, u članu 44. propisuje u kojim slučajevima se strancu neće izdati putna isprava za strance, u članu 45. propisane su obaveze stranaca u vezi sa putnim ispravama za strance, a u članu 46. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje IV (Boravak stranaca u BiH) sastoji se od osam odjeljaka. U Odjeljku A. propisane su vrste boravaka stranaca u BiH, te je u članu 47. propisano da se pod boravkom stranca u BiH smatra vizni, bezvizni, privremeni i stalni boravak, te je propisana dužina trajanja boravka.

Odjeljak B. odnosi se na privremeni boravak. U članu 48. propisano je po kojim osnovama se strancu može odobriti privremeni boravak u BiH, a u članu 49. propisani su opći uslovi za odobrenje privremenog boravka u BiH. U članu 50. definisano je odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja porodice, u članu 51. boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice, a u članu 52. propisano je postupanje u slučaju da se radi o braku koji je zaključen iz koristi, odnosno radi ostvarenja ulaska odnosno boravka u BiH. U članu 53.

propisano je da se privremeni boravak može odobriti po osnovu obrazovanja i to osnovnog, srednjoškolskog i visokoškolskog, te po osnovu neplaćenog pripravništva i volonterskog rada. U članu 54. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, a u članu 55. po osnovu visokoškolskog obrazovanja. U članu 56. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka neplaćenim pripravnicima, a u članu 57. uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka volunteerima. U članu 58. propisano je kada i pod kojim uslovima se privremeni boravak može odobriti po osnovu humanitarnih razloga, dok je u članu 59. definisano kada je potrebna preporuka nadležnog organa za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga. U članu 61. propisani su uslovi za odobrenje privremenog boravka po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini u BiH.

Odjeljak C. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada sa radnom dozvolom, pa je tako u članu 62. definisano kada stranac mora imati radnu dozvolu za obavljanje djelatnosti ili drugih poslova u BiH, dok je u članu 63. propisano ko podnosi zahtjev i koji organi su nadležni za izdavanje radne dozvole. U članu 64. propisano je šta su kvote radnih dozvola, zatim da godišnju kvotu radnih dozvola donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH, te kako se iskazuju potrebe za radnim dozvolama. U članu 65. propisano je u kojim slučajevima se radne dozvole ne uračunavaju u kvotu radnih dozvola. U članu 66. propisano je koje dokaze je poslodavac dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje radne dozvole. U članu 67. propisana je veza između radne dozvole i odobrenja privremenog boravka dok je u članu 68. propisano kada radna dozvola prestaje da važi. U članu 69. definisan je privremeni boravak sezonskih radnika. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 70. propisane su obaveze sudova nadležnih za registraciju poslovnih subjekata, zatim kazneno-popravnih ustanova po pitanju stranaca koji su primljeni na izdržavanje kazne, te obrazovnih ustanova u vezi upisa stranih učenika odnosno studenata.

Odjeljak D. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, te je u članu 71. propisano da se privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole može odobriti u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja, premještanja unutar pravnog lica, naučnog istraživanja ili rada bez radne dozvole sa potvrdom o prijavi rada. Član 72., 73. i 74. odnose se na visokokvalifikovano zapošljavanje odnosno na postupak i uslove za izdavanje Plave karte. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 75. definisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka u svrhu premještanja unutar pravnog lica. Ovo je također novi osnov za odobrenje privremenog boravka u odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu. U članu 76. propisan je privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja. U članu 77. definisan je boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada. Ovaj osnov u važećem Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu definisan je u članu 84. koji je dosta nedorečen tako da je postojala potreba da se ovaj član jasnije definiše. U članu 78. propisano je kada stranci mogu raditi u BiH bez obaveze pribavljanja radne dozvole.

Odjeljak E. odnosi se na stalni boravak, te se u članu 79. propisuju uslovi za odobrenje stalnog boravka, a u članu 80. osnovi privremenog boravka koji se ne uračunavaju u stalni boravak. U članu 81. propisano je postupanje kada je u pitanju odobrenje boravka djetetu stranca čiji roditelji imaju odobren boravak u BiH.

Odjeljak F. odnosi se na postupak odobravanja boravka, te je u članu 82. propisan način podnošenja zahtjeva za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, rokovi za podnošenje zahtjeva kao i obaveza davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva. U članu 83. propisano je postupanje Službe za poslove sa strancima kada odlučuje o zahtjevu za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, a u članu 84. propisani su razlozi iz kojih se može odbiti zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, dok su u članu 85. propisani razlozi iz kojih se odbacuje zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka odnosno iz kojih se postupak po ovom zahtjevu obustavlja.

Član 86., 87., 88. i 89. odnose se na podnošenje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, obavezu davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva, postupanje Službe za poslove sa strancima po zahtjevu za odobrenje stalnog boravka, razlozi za odbijanje i razlozi za odbacivanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, te razlozi za obustavu postupka. U članu 90. propisan je postupak u slučaju izmjene zahtjeva za odobrenje stalnog boravka. U članu 91. definiše se dozvola boravka, a u članu 92. zamjena dozvole boravka u slučaju zamjene pasoša u toku važenja dozvole boravka. U članu 93. propisani su razlozi iz kojih strancu prestaje boravak u BiH. Član 94. odnosi se na ličnu kartu za strance, a član 95. propisuje obavezu stranaca da nose i na zahtjev ovlaštenog lica daju na uvid ličnu kartu za stranca ili dozvolu boravka.

Odjeljak G. odnosi se na otkaz boravka u BiH, pa su u članu 96. propisani razlozi za otkaz boravka, a u članu 97. posebni razlozi za otkaz stalnog boravka. Član 98. odnosi se na postupak otkaza boravka, a član 99. na izvršenje rješenja o otkazu boravka.

Odjeljak H. odnosi se na prijavu boravka stranaca, te se u članu 100. definiše boravište i prebivalište stranca, u članu 101. obaveza prijave i odjave boravišta i prebivališta, a u članu 102. rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta, dok se u članu 104. definiše koja su ostala lica obavezna da prijave boravak stranaca u BiH, te obaveza vođenja knjige stranaca. U članu 104. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje V (Udaljenje stranaca iz BiH) sastoji se od tri odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na protjerivanje stranaca iz BiH, te se u članu 105. definiše mjera protjerivanja, period na koji se ta mjera može izreći, pod kojim uslovima se može produžiti, ukinuti ili skratiti, organi nadležni za postupanje, rokovi za žalbu i za rješavanje žalbe, dok se u članu 106. propisuju razlozi iz kojih se strancu može izreći mjera protjerivanja kao i razlozi iz kojih se može izdati nalog za napuštanje BiH. U članu 107. propisano je postupanje kod dobrovoljnog izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 108. posebni slučajevi kada Vijeće ministara BiH može donijeti odluku o protjerivanu stranca iz BiH.

Odjeljak B. odnosi se na zaštitu stranaca, te je u članu 109. definisan princip „zabrane vraćanja“, a u članu 110. postupanje u slučaju da se stranac pozove na ovaj princip, dok je u članu 111. propisano isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH u slučaju da se radi o strancu na kojeg se primjenjuje princip „zabrane vraćanja“.

Odjeljak C. odnosi se na prisilno udaljenje stranaca iz BiH, pa se u članu 112. propisuje donošenje zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 113. propisano je kada se rješenje o protjerivanju neće izvršiti i kada se izvršenje ovog rješenja može odgoditi. U članu 114. definisano je u koju državu se stranac vraća, dok je u članu 115. propisano ko snosi troškove vraćanja stranca kao i troškove boravka stranaca u imigracionom centru. U članu 116. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VI (Prihvat stranaca i nadzor) sastoji se od dva odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na specijalizovane ustanove za prihvat stranaca, te se tako u članu 117. definiše osnivanje specijalizovanih ustanova za strance i nadzor nad njihovim radom.

Odjeljak B. odnosi se na stavljanje stranaca pod nadzor, te se u članu 118. definišu vrste nadzora i razlozi iz kojih se stranac može staviti pod nadzor, a u članu 119. se definiše period na koji se može odrediti stavljanje stranca pod nadzor. U stavu (6) člana 119. nacrtu Zakona o strancima predložena je odredba „Ukupno trajanje nadzora u Imigracionom centru ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu.“ Predložena odredba stav (6) ovog člana usklađena sa Direktivom 2008/115EZ kao i Izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014.

godinu u kojim je navedeno: "Odredba o maksimalnom trajanju pritvora u imigracionom centru još uvijek nije usklađena sa *acquisem*."

U članu 120. propisuje se donošenje rješenja u slučaju stavljanja stranca pod nadzor kao i rokovi za podnošenje žalbe i pokretanje upravnog spora kod Suda BiH. U članu 121. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VII (Ostale odredbe: o uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama) u članu 122. propisuje obavezu stranaca da daju biometrijske podatke, postupke u kojim se ti podaci daju kao i vrstu biometrijskih podataka koji se uzimaju. U članu 123. propisana je zaštita prava maloljetnika i drugih stranaca, a u članu 124. propisane su privilegije i imuniteti koje stranci uživaju prema međunarodnom pravu. U članu 125. propisano je isključenje pojedinih odredbi Zakona za određene kategorije stranaca, u članu 126. propisano je u kojim slučajevima se stranac može kretati u stranoj uniformi u BiH, dok je u članu 127. propisano da se određena poglavlja i odredbe Zakona ne odnose na podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U članu 128. propisane su evidencije koje se vode prema ovom Zakonu, u članu 129. propisano je uspostavljanje Centralne baze podataka o strancima, a u članu 130. propisana je obaveza uspostave zbirke podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i krivotvorenih putnih sprava. U članu 131. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata. U članu 132. propisano je da nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo sigurnosti u sjedištu.

Poglavlje VIII (Kaznene – prekršajne odredbe) sadrži odredbe o prekršajnom kažnjavanju u slučaju nepoštivanja odredbi ovog Zakona. U članu 133. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102. U članu 134. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 103. U članu 135. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 16., 21., 67., 77. i 82. U članu 136. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 23. i 32. U članu 137. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 115. U članu 138. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 18. U članu 139. propisane su zaštitne mjere zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u slučaju određenih prekršaja.

Poglavlje IX (Prelazne i završne odredbe) u članu 140. propisuje postupanje u slučaju predmeta koji nisu okončani i koji se u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona zateknu u radu. U članu 141. propisani su rokovi u kojima Vijeće ministara BiH treba donijeti podzakonske propise po ovom Zakonu, u članu 142. rokovi u kojima Ministarstvo sigurnosti treba donijeti podzakonske propise, u članu 143. rokovi u kojima Ministarstvo vanjskih poslova treba donijeti podzakonske propise, a u članu 144. rokovi za donošenje ostalih podzakonskih propisa. U članu 145. propisan je prestanak važenja prijašnjih propisa, dok je u članu 146. propisano stupanje na snagu ovog Zakona.

Kako je ovo veoma kompleksan Zakon i odredbe ovog zakona ukazuju na odredbe devet drugih zakona, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja. Ukoliko bi se pozivanje na druge zakone propisalo na način zatvorenog pozivanja, odnosno pozivanjem na naziv propisa, označavanjem u zagradi pod navodnicima broj i godinu objave službenog glasnika u kojem je objavljen zakon na koji se poziva sa svim izmjenama i dopunama, ovaj Zakon bi bio doveden u pravnu nesigurnost. Bilo koja izmjena od navedenih devet zakona, da bi se primjenila po ovom Zakonu tražila bi izmjenu odredbi ovog Zakona. Uzimajući u obzir da Zakon rješava statusna pitanja stranaca u BiH i zahtjeva direktnu primjenu zakona na koje se vrši pozivanje u ovom Zakonu, odnosno zahtjeva pravnu sigurnost u primjeni svih zakona u ovoj oblasti, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja navođenjem

generičkog pojma za određenu vrstu propisa i područja koje se istim reguliše. Otvoreno pozivanje u odredbama ovog Zakona je urađeno u skladu sačlanom 39. stav (2) tačka b) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“ br.11/05, 58/14 i 60/14).

III USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

U postupku izrade Nacrta Zakona konsultovane su i u potrebnoj mjeri primjenjene odredbe Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sa pratećim Protokolima, Konvencije o pravima djeteta, Konvencije o statusu lica bez državljanstva, Konvencije o statusu izbjeglica, Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, Protokola za sprječavanje, zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog kriminala, te Konvencije Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima. Nacrt stoga sadrži zaštitne odredbe koje zahtijevaju i obavezuju organe u postupanju da postupaju sa najvećom pažnjom u svim slučajevima kad se radi o poštivanju ljudskih prava, kao i prava djeteta kad se radi o strancima maloljetnim licima, poštivanju prava stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima, kao i posebnu pažnju u postupanju sa strancem ako stranac izrazi strah od progona ili drugih oblika ponižavajućih postupanja.

U izradi Nacrta Zakona, pored navedenih konvencija i protokola analizirane su i u dovoljnoj mjeri ugrađene odredbe uredbi i direktiva Vijeća Evropske unije i to:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i i Vijeća od 25. novembra 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak;
- Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Europskog Parlamenta i vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;

- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 14. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
- Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sistema (VIS) u skladu sa Zakonom o schengenskim granicama;
- Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
- Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
- Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima; i
- Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);

U oblasti uzimanja biometrijskih podataka odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama uredbi koje definišu ovu oblast i to:

- Uredba Vijeća broj 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o uspostavi „EURODACA“ za usporedbu otisaka prstiju radi efikasne primjene Dablinske konvencije,
- Uredba (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
- Uredba Vijeća (EK) broj 380/2008 od 18. aprila 2008. godine kojom se dopunjava Uredba (EK) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenog formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja.

U oblasti zaštite stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama Direktive 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju

boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima.

U cilju pravilnog prenosa odredbi međunarodnog prava, kao i uredbi i direktiva Evropskog zakonodavstva iz oblasti imigracija u Nacrt ovog zakona korišteno je:

- analize usklađenosti BiH zakonodavstva u oblasti imigracija koje su rađene vlastitim pravnim kapacitetima Ministarstva sigurnosti,
- Izvještaji Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2013. i 2014. godinu,
- presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetima protiv BiH u oblasti imigracija,
- mišljenja Evropskog suda u Luksemburgu (Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Evropskog suda u Luksemburgu),
- presude Suda BiH u oblasti primjene Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,
- uporedna analiza usklađenosti odredbi važećeg Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim direktivama i uredbama Vijeća EU koju su radili EU eksperti po projektu „Daljnje jačanje upravljanja azilom i migracijama u Bosni i Hercegovini“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti finansira Vlada Holandije,
- razmjena iskustava i pozitivnih prasi kroz studijske posjete u Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Češke i Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Hrvatske, koje su finansirane po projektu „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske,
- edukacije iz oblasti međunarodnog i evropskog zakonodavstva, kao i edukacije u oblasti procesnog zakonodavstva gdje su predavači bili eksperti EU i domaći eksperti iz akademske zajednice, a obuke su realizirane, također, po projektu „Pordeška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske.

IV PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Za provedbu Zakona zadužene su institucije:

- Ministarstvo vanjskih poslova je zaduženo za provođenje odredbi kojim se propisuje oblast viza. Vizu izdaje DKP BiH i DKP BiH može odbiti zahtjev za izdavanje vize, poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje. Po žalbama na odluke DKP BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo vanjskih poslova.
- Granična policija BiH nadležna je za kontrolu prelaska granice BiH, kao i odbijanje ulaska strancima pri čemu je nadležna i za donošenje rješenja o odbijanju ulaska u BiH kad stranac ne ispunjava zakonom propisane uslove za ulazak u BiH. U izuzetnim slučajevima propisanim Zakonom Granična policija BiH može izdati vizu na granici ili poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje o poništenju ili ukidanju vize.
- Služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, uspostavljena je 01.10.2006. godine. Služba je preuzela Odjeljenja za strance iz kantonalnih MUP-ova, centara javne bezbjednosti MUP-a Republike Srpske i Policije Brčko Distrikta. Služba ima 16. terenskih centara kao organizacione jedinice van sjedišta Službe, koji obavljaju poslove vezane za kretanje i boravak stranaca u BiH. U segmentu imigracija Služba donosi sve odluke u prvom stepenu.

- Po žalbama na odluke Službe i Granične policije BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo u sjedištu kao drugostepeni organ. U Ministarstvu sigurnosti uspostavljen je i u funkciji Sektor za imigraciju, kao organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za pitanja imigracija.
- Pri Službi uspostavljen je Imigracioni centar kapaciteta 80 mjesta koji se koristi za smještaj stranaca u postupcima nadzora, pod uslovima propisanim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odnosno ovim zakonom. Izgradnja centra finansirana je iz sredstava Evropske komisije i ima visoke standarde za ustanovu navedene namjene.
- Postupak prema strancima žrtvama trgovine ljudima regulisan je kroz više odredbi, a obaveze Ministarstva, prema ovom zakonu, je da prihvati, smjesti i zbrine strance žrtve trgovine ljudima do repatrijacije. Ministarstvo sigurnosti nema centar za smještaj stranaca žrtava trgovine ljudima, pa je smještaj i zbrinjavanje stranaca žrtava trgovine ljudima riješen u saradnji sa nevladinim sektorom. Ministarstvo sigurnosti ima potpisan Protokol o saradnji u prihvatu i smještaju stranaca žrtava trgovine ljudima sa dvije nevladine organizacije i Protokol o pružanju besplatne pravne pomoći sa udruženjem „Vaša prava BiH“. U saradnji sa nevladinim sektorom, posredstvom protokola koji jasno definišu prava i obaveze ugovornih strana, obezbjeđena je adekvatna zaštita stranaca žrtava trgovine ljudima.
- Ministarstvo civilnih poslova izrađuje i podnosi prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara BiH. Ministarstvo civilnih poslova sačinjava i ažurira spisak naučno – istraživačkih organizacija u BiH i isti čini javno dostupnim (postavljanjem na web-stranicu MCP-a) što je potrebno za odobrenje privremenog boravka u svrhu naučnog istraživanja. Ovim zakonom prvi put je propisana obaveza u vezi navedenog spiska i ista je u skladu sa nadležnostima Ministarstva civilnih poslova koje su propisane Okvirnim zakonom o osnovama naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje Bosne i Hercegovine.
- Agencija za rad i zapošljavanje BiH učestvuje u izradi prijedloga godišnje kvote radnih dozvola prema Ministarstvu civilnih poslova, kao i u aktivnostima propisanim ovim Nacrtom zakona u postupcima pri odobravanju boravka u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja ili sezonskim radnicima.
- Propisani su prekršaji za radnje i postupanja protivno određenim odredbama Nacrta Zakona i uveden je prekršaj za prevoznika koji na granicu BiH doveze stranog državljanina koji ne ispunjava uslove za ulazak u BiH što je u skladu sa EU regulativom.
- Nadzor nad provedbom ovog zakona je u nadležnosti Ministarstva sigurnosti u sjedištu.

Uspostavljeni kapaciteti institucija omogućavaju provedbu ovog zakona, a odredbe zakona obezbjeđuju način osiguranja poštivanja propisa, kroz kaznene odredbe i kroz odredbe o nadzoru nad provođenjem ovog zakona.

V OBRAZLOŽENJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA I FINANSIJSKI UČINCI ZAKONA

Finansijska sredstva potrebna za primjenu ovog zakona potrebno je obezbjeđiti za redovne aktivnosti koje su već u fazi primjene u važećem zakonu i koje će se nastaviti i po odredbama Nacrta Zakona i za dodatne aktivnosti, kao što su uvođenje biometrije za strane državljane u

oblasti viza, boravišnih dozvola i međunarodne zaštite, te za osposobljavanje kadra i dalju izgradnju institucija za provedbu zakona.

Finansijska sredstva u vidu redovnih aktivnosti potrebna su za:

- funkcionisanje Imigracionog centra,
- smještaj žrtava trgovine ljudima, što podrazumjeva podršku NVO-ima koji po osnovu potpisanog protokola ove usluge obavljaju u ime Ministarstva sigurnosti,
- obezbjeđenje besplatne pravne pomoći u postupcima vezanim za statusna pitanja za strance žrtve trgovine ljudima i za strance smještene u Imigracionom centru.
- Izvršenje rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dobrovoljno napustiti BiH.

Sredstva za ove namjene osigurana su u budžetu Institucija BiH za 2015. godinu pri Ministarstvu sigurnosti i Službi za poslove sa strancima, tako da ne predstavljaju novu budžetsku stavku.

Oblast biometrije finansira se kroz projekte u vidu donacija. U članu 122. Nacrta Zakona o strancima propisano je da će Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uslova, donijeti Odluku kojom se određuje početak primjene davanja biometrijskih podataka.

U skladu sa navedenim za provedbu ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE ZAKONA

Nacrt zakon radila je Komisija za izradu Zakona o strancima koju je imenovao Ministar sigurnosti i u čijem sastavu su bili predstavnici Ministarstva sigurnosti iz Sektora za imigraciju i Sektora za azil, Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima, Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za evropske integracije. Na sve sastanke Komisije su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a. U toku izrade nacrta Zakona Ministarstvo sigurnosti je iz projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH- Faza 2“ koji je podržala Vlada Švicarske obezbjedilo edukaciju iz oblasti EU regulative za sve članove Komisije, a kroz dvije studijske posjete i upoznavanje sa najboljim praksama EU u oblasti imigracija. Stečena znanja i iskustva članovi Komisije su koristili u izradi Zakona. Kroz projekat „Dalje jačanje upravljanja azilom i migracijama u BiH“ koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova Holandije, Ministarstvo sigurnosti je obezbijedilo eksperte koji su ponudili svoje stručno mišljenje o usklađenosti Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim EU Acquis-ima.

Pri izradi nacrta Zakona provedene su opsežne konsultacije, kako sa državnim organima, tako i sa međunarodnim organizacijama koje u svom mandatu imaju oblast koja je predmet Nacrta Zakona, te sa nevladinim sektorom koji je pravno uključen u oblast koju rješava Nacrt Zakona. Oblik komuniciranja je bio direktno dostavljanje prednacrt Zakona učesnicima u konsultacijama, kao i postavljanje prednacrt Zakona na veb stranicu Ministarstva i ostavljanje dovoljnog vremenskog roka, od 30 dana, za dostavljanje primjedbi i sugestija, analiza dostavljenih primjedbi, te organizovanje Okruglog stola sa ciljem iznošenja direktnih stavova po definiranim temama.

Ministarstvo sigurnosti je provelo sljedeće konsultacije;

- Prednacrt Zakona dostavljen je državnim organima: Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu prometa i komunikacija, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Sudu BiH, Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima, Direkciji za evropske integracije, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH,

Agenciji za zaštitu ličnih podataka, Uredu zastupnika Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao i međunarodnim organizacijama: Delegaciji EU u BiH i Specijalnom predstavniku EU u BiH, Uredu visokog predstavnika u BiH (OHR-u), Međunarodnoj organizaciji za migracije (IOM-u), Međunarodnom programu pomoći u kriminalističkoj obuci Američkog ministarstva pravosuđa (ICITAP-u), Visokom komesarijatu Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR-u), Internacionalnom centru za razvoj migracione politike (ICMPD-u), te nevladinoj organizaciji „Vaša prava BiH“ na mišljenje i poziv da se dostave primjedbe na ponuđeni tekst prednacrt zakona.

- Komisija je izvršila analizu svih dostavljenih primjedbi i doradila prednacrt zakona.
- U cilju provođenja direktnih konsultacija Komisija je održala Okrugli sto sa svim predstavnicima državnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije kojim je prednacrt zakona dostavljen na mišljenje i ponudila doradenu verziju prednacrt zakona uporedo sa svim dostavljenim primjedbama.
- U cilju efikasnog rada i uspješnih konsultacija Komisija je Okrugli sto vodila na način da je analiza i rasprava usmjerena na odredbe prednacrt Zakona, koje su na osnovu prethodno dostavljenih prijedloga nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije, prepoznate kao sporne.
- Komisija je otvorila sve sporne članove prednacrt zakona koje su tražili predstavnici nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije i na kraju Okruglog stola usvojeni su zaključci.
- Na osnovu zaključaka sa Okruglog stola i saznanja koje su članovi Komisije dobili u razmjeni iskustava na definisanje teme sa ekspertima Republike Češke i Republike Hrvatske, Komisija je definirala konačan tekst Nacrta Zakona.

Na Nacrt ovog zakona, u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, traženo je mišljenje Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije, a u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH koji je usvojen na 57. sjednici održanoj 17.07.2013. godine traženo je mišljenje Agencije za ravnopravnost spolova BiH.

Ministarstvo civilnih poslova i Agencija za ravnopravnost spolova BiH nisu imali primjedbi na predloženi tekst nacrt Zakona o strancima.

Direkcija za evropske integracije je konstatovala da je nacrt Zakona o strancima djelimično usklađen sa propisima Evropske unije.

Primjedbe na predloženi tekst Nacrta Zakona o strancima dostavili su: Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo pravde.

Primjedbe Ureda za zakonodavstvo odnosile su se na usklađivanje teksta nacrt Zakona sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, te su iste prihvaćene i ugrađene u tekst nacrt Zakona.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je dalo primjedbu da se nacrtom Zakona o strancima i nacrtom Zakona o azilu različito definiše pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i da su različiti nadležni organi koji odlučuju o zahtjevu, te su predložili da se ove odredbe usklade ili dodatno obrazlože. Navedena primjedba nije prihvaćena jer se radi o dva različita prava, dva različita postupka koji provode različiti organi po različitim zakonima, kao i o različitom statusu koji dobijaju lica koja traže spajanje porodice sa izbjeglicom sa priznatim statusom. Ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o strancima može, ukoliko ispunji u ovom nacrtu Zakona propisane odredbe, dobiti status privremenog boravka u BiH, a ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o azilu može, ukoliko

ispuni propisane odredbe u Nacrtu Zakona o azilu, dobiti status izbjeglice u BiH. Zbog navedenog ova oblast je i regulisana u dva zakona i to u nacrtu Zakona o azilu i nacrtu Zakona o strancima. Odredbe Nacrta Zakona o strancima u ovom dijelu su usklađivane sa Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice.

Primjedbe Ministarstva vanjskih poslova djelimično su usvojene. Nije usvojena primjedba na član 38. stav (1) jer je suprotna Uredbi (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), dok je primjedba na član 124. djelimično usvojena, odnosno nije prihvaćen prijedlog da se u članu 124. briše stav (1) jer se radi o „Poglavlju V. Udaljenje stranca iz BiH, (Odjeljak B. Zaštita stranaca) kojim je definisan i „Princip zabrane vraćanja“ koji se kao univerzalni princip primjenjuje na sva lica i koji je zaštićen Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i Konvencijom protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja.

Ministarstvo pravde dostavilo je mišljenje sa određenim brojem primjedbi koje su razmotrene, analizirane i donesen je stav kako slijedi:

- primjedba na član 34. stav (7) nije prihvaćena jer skraćenje roka za podnošenje žalbe nema značaja za stranca kojem je odbijen ulazak budući da žalba ne odgađa izvršenje rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje vize na granici, odnosno stranac kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici ne može ući u BiH. Pravo na žalbu u slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize na granici predviđeno je članom 35. stavom (6) Uredbe (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) s kojom je vršeno usklađivanje ovog Zakona. Odredbu člana 34. stava (7) nacrtu Zakona treba vezati za član 25. stav (8) nacrtu Zakona o strancima kojim je propisano da stranac kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak. Dakle, stranac kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici pa samim tim i ulazak u BiH, može ući u BiH čim otkloni razloge zbog kojih je izdavanje vize odbijeno, odnosno ne mora čekati da njegova žalba bude riješena. Ukoliko je žalba izjavljena, ona će se rješavati u redovnom postupku po žalbi. Također, skraćanjem roka za žalbu (na osam dana umjesto 15 dana) morao bi se skratiti i rok za rješavanje žalbe (umjesto 30 dana kako je to propisano članom 235. Zakona o upravnom postupku na kraći rok) što bi onemogućilo ili otežalo rješavanje žalbe u zakonom propisanim rokovima jer drugostepeni organ zaprimljenu žalbu mora proslijediti u sjedište Granične policije BiH koja žalbu prosljeđuje organizacionoj jedinici koja je odbila zahtjev za izdavanje vize na granici koja treba da dostavi izjašnjenje na žalbu u smislu člana 222. Zakona o upravnom postupku, kompletira spis i ponovo ga vrati Graničnoj policiji BiH u sjedištu koja zatim spis dostavlja drugostepenom organu na rješavanje;
- primjedba na član 40. se odnosi na pojašnjenje izraza „pribavljenog mišljenja“. Navedeni izraz se ne može mijenjati jer on u suštini i znači kako je normiran. Predlagač je dužan pribaviti mišljenje, a mišljenje može prihvatiti, odbiti s tim da mora obrazložiti razloge odbijanja (kao što se radi i sa mišljenjima iz člana 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine). Navedeni član Zakona obavezuje predlagača da pribavi navedena mišljenja i ovakva norma nije nepoznata u BiH zakonodavstvu. Bitno je naglasiti da kod izrade podzakonskih akata, zavisno od materije koja je predmet podzakonskog akta, u radnim grupama učestvuju predstavnici Služba za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Ministarstva vanjskih poslova, te po potrebi i predstavnici drugih institucija, a mišljenje na nacrt podzakonskih propisa traži se radi poboljšanja kvaliteta teksta propisa koji se donosi;

- primjedba na član 52. Nacrta Zakona je prihvaćena tako što su u članu 83. u stavu (1) poslije riječi „boravka“ dodate riječi „po bilo kojem osnovu“;
- nije prihvatljiva primjedba na član 58. stav (2) tačka a) alineja 1) i 2) u vezi sa stavom (3) istog člana iz razloga što se radi o različitim kategorijama stranaca koji na osnovu odobrenog privremenog boravka ostvaruju različita prava. Odredba stava (2) tačke a) alineje 1) i 2) odnosi se samo na strance žrtve trgovine ljudima što nije slučaj sa odredbom iz stava (3) istog člana koja se odnosi na strance koji nisu žrtve trgovine ljudima (odnosi se na strance koji sarađuje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinio, ili koji su žrtve organizovanog kriminala i njihovo je prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka). Stranci iz člana 58. stav (2) tačka a) kojima je odbren privremeni boravak uživaju prava propisana stavom (4) člana 58. ovog Zakona što nije slučaj sa strancima kojima je privremeni boravak odobren prema stavu (3) ovog člana;
- primjedba koja se odnosi na član 93. stav (1) tač. b) i c) nije prihvatljiva jer se član 93. nalazi u poglavlju IV. koji nosi naziv „Boravak stranaca u BiH“ i svi drugi članovi u ovom poglavlju su propisani na isti način. Tačkom b) propisano je da strancu prestaje boravak sticanjem državljanstva BiH, jer sticanjem državljanstva to lice prestaje biti stranac u BiH i na to lice se više ne primjenjuju odredbe Zakona o strancima, ali to lice nastavlja boraviti u BiH kao državljanin BiH pa se samim tim na njega primjenjuju propisi koji se primjenjuju na državljane BiH. Donošenje rješenja o prestanku boravka je uvedeno kao odgovor na uočeni problem u primjeni važećeg zakona kada se osobe kojima se oduzme državljanstvo BiH pozivaju na odobrenje boravka koje su imale prije sticanja državljanstva BiH. Tačkom c) propisano je da strancu prestaje boravak njegovom smrću, u kojem slučaju nije predviđeno donošenje upravnog akta, dakle boravak prestaje po sili zakona;
- primjedba koja se odnosi na član 98. stav (5) nije prihvatljiva iz razloga što je navedenom odredbom jasno propisana obaveza oduzimanja svih putnih isprava za prelazak granice strancu kojem je otkazan boravak u BiH, osim u slučaju pristanka na dobrovoljno napuštanje. Strancu koji pristane dobrovoljno napustiti BiH ne oduzimaju se putne isprave, a dokazi kojim stranac dokazuje da će dobrovoljno napustiti BiH mogu biti predmetom podzakonskog akta;
- primjedba na član 145. je prihvaćena te je iza riječi „(azil)“dodat tekst: „koje ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona koji uređuje oblast azila.“.

Ministarstvo finansija i trezora nije dostavilo konačno mišljenje na nacrt Zakona o strancima.

VII RASPORED EVENTUALNOG PONOVOG PREISPITIVANJA UVEDENOG PROPISA

Nacrt Zakona je oblast imigracija uskladio sa EU Aquis, oblast viza sa Šengenskim sporazumom, u mjeri u kojoj je trenutno usklađivanje u BiH moguće.

Međutim, uzevši u obzir kako je imigracijsko zakonodavstvo podložno kontinuiranim izmjenama i polazeći od iskustava dugih zemalja koje su postale članice EU, realno je očekivati izmjenu ponuđenih zakonskih odredbi u periodu od tri godine godine, odnosno u skladu sa daljim razvojem i donošenjem EU Aquis u pojedinim oblastima viza i imigracija.

Broj: 01-02-1-277/15
Sarajevo, 04.06.2015. godine
(ZB)

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o strancima

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o strancima** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Razvojem zakonodavstva Evropske unije nametnula se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12), posebno u dijelu koji se odnosi na imigraciju, a potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, Bosna i Hercegovina obavezala se da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU acquis.

Dakle, razlozi za donošenje novog zakona su usklađivanje imigracionog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva, tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva, kao i rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Imajući u vidu naprijed navedeno pripremljen je kao poseban zakon, Nacrta Zakona o strancima.

Tekst zakona pripremila je Komisija za izradu zakona o strancima koju je imenovao ministar sigurnosti, sastavljenu od predstavnika institucija Bosne i Hercegovine, a na sastanke su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a.

Predmetnim zakonom propisuju se uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat

stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona, kao i druga pitanja koja se odnose na boravak stranaca.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o strancima, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

Opće sugestije:

- u pojedinim odredbama, kod navođenja više tačaka ili stavova, umjesto pune riječi „tačke“ ili „stavovi“ pisati skraćeno „tač.“ ili „st.“;
- prema članu 42. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14 i 60/14), glagoli se u propisu upotrebljavaju u sadašnjem vremenu, te je potrebno u određenim članovima uraditi korekcije u tom smislu (primjer: član 131. gdje se navodi Vijeće ministara će donijeti ili Ministarstvo će donijeti);

U pogledu pojedinačnih sugestija dajemo sljedeće:

- u članu 3. kojim se utvrđuju nadležni organi koji provode postupak i donose odluke, potrebno je za iste prvo navesti pune nazive, pa poslije toga skraćene nazive;
- takođe, u članu 3. stavu (1) tačka h) navodi se Agencija za rad i zapošljavanje, pa sugerišemo da se uradi puni pravilni naziv kao i skraćeni naziv, te da se skraćeni naziv koristi dalje u tekstu;
- u članu 8. stavu (4) propisano je da Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine provodi sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti Bosne i Hercegovine, a u članu 129. stav (4) propisano je ko ima pristup podacima iz centralne baze podataka o strancima, među kojima se navodi i Obavještajno-sigurnosna agencija, tako da i Obavještajno-sigurnosna agencija provodi određene postupke, te u tom smislu predlažemo da se preispita, da li se i Obavještajno-sigurnosna agencija može podvesti pod član 3. stav (1);
- u članu 11. stavom (2) propisano je da stranci mogu osnivati udruženja prema posebnim propisima, pa smatramo da je ovakva odredba nejasna i da je treba više precizirati;
- predlažemo da u članu 21. odredbu stava (2) jasnije definirate, pogoto što se odnosi na određene rokove, a ista se takođe navodi i u daljem tekstu ovog zakona;
- u članu 40. navesti puni naziv Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, pa zatim uraditi skraćivanje, te skraćeni naziv koristiti dalje u tekstu zakona;
- u članu 62., kao i u nekoliko narednih članova navode se nazivi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa ukazujemo da je njihove nazive potrebno ujednačiti u svim članovima gdje se pominju;
- u članu 116. stav (2) koji se odnosi na davanje ovlaštenja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za donošenje podzakonskog akta, ukazujemo da nije

preporučljivo preciziranje riječima „ako se pokaže potrebnim“, već se tačno precizira da Vijeće ministara, ili neki drugi organ ili institucija donosi pozakonski akt;

- u članu 117. stav (3) naziv Ustava Bosne i Hercegovine navesti punim imenom;
- u članu 124. u stavu (5) drugu rečenicu jasnije precizirati, tj. na drugi način formulirati navedenu obavezu;
- u članu 141. u nekoliko stavova se navodi formulacija „Uvijek kada se pokaže potrebnim“, te ukazujemo da se i na ovu formulaciju odnosi sugestija data za član 116. stav (2);
- takođe, ukazujemo da se u svim članovima, ukoliko je to potrebno primijeni prethodna sugestija;
- u članu 142. stav (1) propisano je da će Ministarstvo sigurnosti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija po članu 40. stav (1) predložiti Vijeću ministara podzakonski propis ..., pa predlažemo da se isto preispita u smislu, da li Vijeće ministara donosi podzakonski propis, ili daje saglasnost ili nešto drugo, dakle potrebno je tačno precizirati;
- u članu 145. stav (1) riječi: „prestaje važiti“ zamijeniti riječima: „prestaje da važi“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu nacrtu zakona pribave mišljenja: Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije.

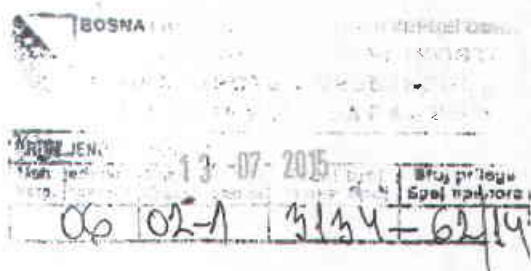
DIREKTOR
Dragutin Podinić

Broj: 09-02-4-5488/15
Sarajevo, 19.06.2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

Trg BiH br. 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje; dostavlja se

Veza vaš akt, broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine razmotrilo je Nacrt Zakona o strancima (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), te na temelju članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), u pogledu sankcija, organizacije i funkcioniranja, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlažemo da u članku 34. stavak (7) preispitate rokove za žalbu koji su propisani obzirom da je ostavljen rok od 15 dana za žalbu na odluku Granične policije za izdavanje vize na granici. Mišljenja smo da ukoliko se radi o hitnim i neodložnim razlozima zbog kojih se i podnosi zahtjev na samoj granici a ne putem DKP, onda rok od 15 dana nije primjeren za odlučivanje po žalbi na odluku o toj vizi.

Predlažemo da u članku 40. preispitate odredbe kojima se određeni podzakonski akti daju u nadležnost ministarstvima a neki Vijeću ministara. Jednako tako, treba definirati jasno šta znači pribaviti mišljenje u smislu da je propisano da će „Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja Granične policije” ili „MVP će nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva”. Mišljenja smo da je nužno definirati šta se podrazumijeva pod pribavljanjem mišljenja, da li je mišljenje obvezujuće i šta ukoliko je mišljenje negativno. Ukoliko je intencija bila da se podzakonski akti rade u suradnji jednog ministarstva sa drugim onda je to potrebno jasno propisati jer iz ovako koncipirane odredbe nije jasno koja je uloga organa od kojeg se mišljenje traži.

Predlažemo da se u članku 52. precizira koji organ je nadležan da utvrdi da je brak iz koristi i u kojoj proceduri, radi jasne i pravilne primjene Zakona.

Mišljenja smo da su članak 58. stavak (2) točka a) alineja 1) i 2) na isti način reguliraju materiju koja je regulirana stavkom (3) istog članka.

Predlažemo da preformulirate članak 93. stavak (1) toč. b) i c) jer boravak u BiH ne prestaje stjecanjem državljanstva BiH, jer i takva osoba ima pravo boravka na teritoriju BiH, ali mu u skladu sa Zakonom prestaje pravo na boravak u smislu ovog Zakona. Jednako tako, ako se pravo u ova dva slučaja gubi po sili zakona, onda se postavlja pitanje zašto je stavkom (4) istog članka ostavljeno pravo žalbe na rješenje kojim se utvrđuje prestanak prava.

Mišljenja smo da je potrebo preformulirati stavak (5) članka 98. na način da norma bude jasna. Ukoliko postoji potreba da se strancu kojem je otkazan boravak, oduzmu sve putne isprave potrebne za prelazak granice osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH, onda je potrebno jasno propisati u kojim slučajevima se oduzimaju putne isprave, bez da se ostavlja mogućnost tumačenju. Sadašnja formulacija norme ostavlja mogućnost tumačenja obzirom da iz iste proizilazi da je za oduzimanje dokumenata uvijek da stranac ne želi izaći samostalno.

Uvidom u odredbe dostavljenog teksta Nacrta zakona konstatirano je:

- da Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII: Ostale odredbe: O uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama (čl. 122-132.) i
- da članak 145. Nacrta zakona, pod nazivom „Prestanak važenja prijašnjih propisa“ sadrži odredbu kojom je propisano da stupanjem na snagu Nacrta zakona prestaje da važi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) izuzev poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil).

Uvidom u odredbe preuzetog Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), čl. 105.-138. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, konstatirano je da se pojedine odredbe navedenog poglavlja pozivaju na odredbe članka Zakona, koji se stavlja van snage, pa se osnovano postavlja pitanje provodivosti predloženog Nacrta zakona u praksi.

Imajući u vidu razloge za donošenje Nacrta zakona, te da donošenje istog predstavlja dugoročno postavljeni strateški cilj u kojem se razvija oblast imigracija u Bosni i Hercegovini i kvalitetan sustav u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou sa standardima Europske Unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koje će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku Uniju, ukazujemo na potrebu da se još jednom preispita odredba članka 145. Nacrta zakona, koja se odnosi na prestanak važenja prijašnjih propisa.

Naprijed navedeno predlažemo iz razloga, kako bi se izbjegle kontradiktorne odredbe u propisu, a sam propis učinio konkretnim, sveobuhvatnim i primjenjivim u praksi, posebno imajući u vidu da predloženi Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII. sasvim drugačijeg naziva i sadržaja u odnosu na preuzeto Poglavlje VII. Zakona koji se stavlja van snage.

Jednako tako, u kontekstu odredbi kojim se stavlja van snage Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu osim Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), predlažemo da se umjesto ostavljanja na snazi samo Poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu zakona, te odredbe ugrade u predloženi tekst Nacrta zakona. Predloženo bi učinilo jasnijim predloženi Nacrt zakona, pristupačniji običnim građanima i osobama na koje se odnosi te ga na taj način učinilo primjenjivim, a istovremeno bi se i osigurala pravna sigurnost, kao jedan od temeljnih principa pravnog poretka Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

MINISTAR
Josip Grubeša

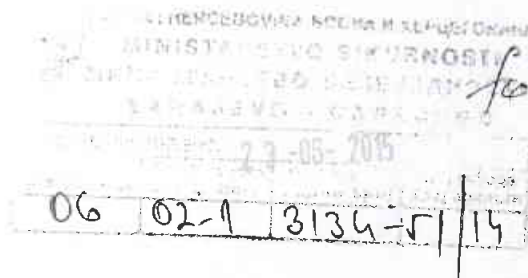
Dostaviti:

- naslovu;
- a/a.

Broj: 06-02-1-1410/15/APP
Sarajevo, 12. 6. 2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/p g. Dragan Mektić, ministar

06
172 OF
f

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se.-

VEZA: Vaš akt broj: 06-02-1-3134/14-20 od 4. 12. 2014. godine i akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. 5. 2014. godine

Aktima veze Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavili ste na mišljenje Nacrt zakona o strancima, te u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/03), a u pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava svaku aktivnost usmjerenu na usklađivanje kako postojećih pozitivno-pravnih propisa tako i izmjene i dopune istih koji su u skladu sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koja čini sastavni dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine, budući da je ista inkorporirana u Ustav BiH i ima prioritet u primjeni nad ostalim pozitivno-pravnim propisima (tzv. načelo supermacije).

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, poštujući načelo nediskriminacije propisano članom 14. i Protokolom 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i implementirajući Zakon o zabrani diskriminacije, u potpunosti podržava svaku aktivnost usmjerenu na promociju, zaštitu ljudskih prava i sveobuhvatniju implementaciju odredbi sadržanih u evropskim ugovorima i direktivama u cilju spriječavanja i otklanjanja svakog vida povrede ili kršenja prava zagarantovanih u istim u cilju primjene načela jednakosti stranaka u postupku. (nediskriminacije).

Imajući u vidu naprijed navedeno podsjećamo da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine snažno opredijeljeno za harmonizaciju zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije i preuzimanje već identificiranih zakonskih rješenja, kao primjera dobre prakse, u zemljama Evropske unije i regiona u cilju što skorijeg uključenja Bosne i Hercegovine u evropske integracione procese.

Mišljenja smo da odredbe navedenog Nacrta zakona nisu u suprotnosti sa članom 14. i članom 1. Protokola 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kojim je definirano „Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbjeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status“, kao i ostalim međunarodnim ugovorima (konvencije, povelje, paktovi Vijeća Evrope i OUN-a) koje je Bosna i Hercegovina potpisala, ratifikovala ili preuzela sukcesijom.

Također ističemo da je pomenuti nacrt zakona usklađen i sa članovima 3. i 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, poštujući princip zabrane vraćanja, "non-refoulement" član 91. Zakona o kretanju, boravku stranaca i azilu kojim se definira da stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen ("refoulement") na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li mu je zvanično odobrena međunarodna zaštita. Zabrana vraćanja ili protjerivanja ("non-refoulement") odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da budu podvrgnuta mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac, također, ne može biti ni protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju. Strancima je istim zakonom osigurano pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

Dakle, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava zakonska rješenja predložena u Nacrtu zakona o strancima i mišljenja je da isti treba uputiti u daljnju proceduru.

Međutim obzirom, da je u nadležnosti Ministarstva i staranje o pravima i pitanjima izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa, prije upućivanja predmetnog nacrta zakona, molimo da se obrati pažnja na dijelove Nacrta zakona, a koji se odnose i na ovu problematiku, te dajemo **sljedeće prijedloge na Nacrt zakona o strancima, koje smo već dostavili Vašem ministarstvu aktom broj: 01-02-1-3648/14/DK od 29.12. 2014. godine:**

Članom 50. (Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice) stav (1) tačka b) definirano je da se privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može odobriti članovima uže porodice stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu "Plave karte", stranca koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH **ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom.** Stavom (2) ovog člana definirano je da se privremeni boravak može odobriti pod uslovom da stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice i da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za izdržavanje u BiH osoba za koja se traži spajanje porodice. Stavom (5) ovog člana privremeni boravak po osnovu spajanja članovima uže porodice stranca iz stave (1) tačka b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu sa kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.

U skladu sa članom 83. ovog zakona o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima.

Nacrtom zakona o azilu koji je predstavljen na Jahorini 4. i 5. decembra 2014. godine u cilju razmatranja prijedloga i primjedbi na tekst prednacrtu Zakona, gdje je učestvovalo i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, predstavljene su i odredbe Zakona o azilu koje definiraju pitanja spajanja porodice izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Članom 12. stav (1) Nacrta zakona o azilu definisano je da izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na spajanje sa članovima porodice ukoliko se članovi porodice nalaze na teritoriji BiH, a stavom (2) istog člana definirano je da članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobriće se status koji ima lice sa kojim se spajaju, pod uslovom da članovi ne potpadaju pod klauzule isključenja. Također, članom 13. stav (2) Zakona o azilu definirano je da po zahtjevu za spajanje porodice Ministarstvo sigurnosti BiH donosi rješenje o odobrenju statusa članovima porodice, na način i u skladu sa procedurama propisanim ovim zakonom.

S obzirom da se Nacrtom zakona o strancima i Nacrtom zakona o azilu različito definira pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i nadležni organ koji odlučuje po zahtjevu, potrebno je navedene odredbe zakona uskladiti ili dodatno obrazložiti u kojim slučajevima se odobrava privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a kada članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje

porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobrava status koji ima osoba sa kojim se spajaju i pod kojim uslovima.

U suprotnom postojeće dva zakona na nivou Bosne i Hercegovine koja različito uređuje pitanja spajanja porodica osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom u BiH.

Sa poštovanjem,

MINISTRICA

Semiha Borovac
Semiha Borovac

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjskih poslova

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство иностраних послова

MFA-BA-VPP

Broj: 08/2-22-3931-1/14

Sarajevo, 30.06.2015. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH
SARAJEVO
Fax: 033 492 794

VRLO HITNO

Predmet: Nacrt Zakona o strancima, mišljenje - dostavlja se

Veza: vaš broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

06 02-1 3134-56/15

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine razmotrilo je nacrt Zakona o strancima, te predlaže izmjene i dopune teksta u nacrtu Zakona o strancima, kako slijedi:

Član 31 stav (1) riječ „najviše“ zamijeniti sa izrazom „najranije“;

Član 31. stav (2) tačka c) brisati tekst „ako je potrebno“;

Član 31. Iza stava (2) dodati novi stav (3) koji glasi:

„Od obaveze prilaganja putnog zdravstvenog osiguranja izuzeti su nosioci diplomatskih pasoša, pomorci i druge profesionalne grupe, koje već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti“;

Dosadašnji stav (3) ovog člana postaje stav (4), stav (4) postaje stav (5), a stav (5) postaje stav (6);

Član 37. stav (1) tačka e) iz riječi „10 godina“, dodati zarez i tekst „uvažavajući izuzetke koje propisuje član 26. stav (3) Zakona“;

Član 38. stav (1) brisati riječi „ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju“;

Naslov člana 124. umjesto (Privilegije i imuniteti po međunarodnom pravu) treba da glasi (Boravak po osnovu službovanja u diplomatsko konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija u BiH);

Član 124. stav (1) se briše;

Član 124. stav (2) postaje stav (1), mijenja se i glasi: „Stranci koji u BiH borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija, kao i članovi njihovih porodica, svoj boravak u BiH regulišu putem MVP“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

Član 124. stav (3) i (4) se brišu;

Član 124. stav (5) postaje stav (2);

Član 125. tačka a) mijenja se i glasi: „je član diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije međunarodne organizacije u BiH i kojem je MVP izdao posebnu identifikacionu iskaznicu po osnovu službovanja u DKP ili misijama međunarodnih organizacija u BiH“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

S poštovanjem,

OMOCNIK MINISTRA

Oran Penković

Alipaša 2, Sarajevo, Tel: (+387 33) 281-100, Fax: (+387 33) 471-188

Tel: (+387 33) 281-100, Fax: (+387 33) 471-188

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 05-02-2-4465-5/15
Sarajevo, 21.7.2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima.

Veza: vaš akt broj 06-02-1-3134-59/14 od 7.7.2015. godine

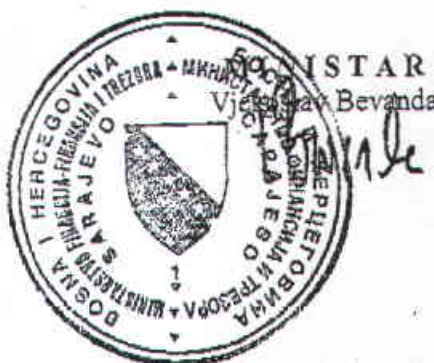
Vezano uz vaš dopis, broj naveden u vezi, a kojim se traži mišljenje na Nacrt zakona o strancima, sukladno članku 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Predmetnim zakonom propisuju se uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnost tijela vlasti u primjeni ovog zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini.
2. Ministarstvo financija i trezora razmotrilo je predmetni zakon i obrazloženje dostavljeno aktom navedenim u vezi, te konstatiralo da je predlagatelj, Obrazlažući financijski aspekt, naveo sljedeće:
 - Financijska sredstva za redovite aktivnosti planiraju se kontinuirano u proračunu, pa su tako osigurana i u proračunu institucija Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, i to:
 - a) Funkcioniranje Imigracijskog centra – sredstva su osigurana u proračunu Službe za poslove sa strancima u iznosu 2.235.000,00 KM;
 - b) Smještaj i pravna pomoć strancima žrtvama trgovine ljudima – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu, pri Ministarstvu sigurnosti BiH, stavka Grantovi neprofitnim organizacijama – Smještaj i pravna pomoć za strance žrtve trgovine ljudima u iznosu 100.000,00 KM;
 - c) Osiguranje pravne pomoći u postupcima u vezi sa statusnim pitanjima za strance smještene u Imigracijskom centru – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH pri Ministarstvu sigurnosti na stavci Grantovi neprofitnim organizacijama – Pravna pomoć osobama smještenim u Imigracijskom centru u iznosu od 20.000,00 KM
 - d) Ovrha rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dragovoljno napustiti BiH – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu pri Službi za poslove strancima u iznosu od 55.500,00 KM, od čega se na prisilno udaljenje stranaca odnosi 43.000,00 KM.
 - Dodatna financijska sredstva već su osigurana kroz projektne aktivnosti, i to:

- e) Uzimanje biometrijskih podataka za državljane trećih zemalja u oblasti boravišnih dozvola i drugim postupcima u oblasti imigracija, kao što su: utvrđivanje identiteta, izricanje mjere protjerivanja, stavljanje pod nadzor i postupak izdavanja potvrde o ostanku (projekt Međunarodnog programa Ministarstva pravde SAD-a za izobrazbu i pomoć u oblasti kriminalističkih istraga – ICITAP),
 - f) Izobrazba kadra u oblasti migracija (projekt „Potpora sustavu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“, koji financira Vlada Švicarske i Vlada Lihtenštajna, te projekt „Jačanje upravljanja azilom i imigracijama u BiH“, koji financira Matra COPROL program Ministarstva vanjskih poslova Vlade Kraljevine Nizozemske)
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz napomenu da osiguranje proračunskih sredstava za provedbu predmetnog akta u idućim godinama ovisi o odlukama Fiskalnog vijeća BiH, odnosno Parlamentarne skupštine BiH, odnosno o ukupnom fiskalnom okviru proračuna institucija BiH, a koji se donose u okviru redovite procedure proračunskog planiranja sukladno Zakonu u financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine daje pozitivno mišljenje na Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,

3. M
H

Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15

Sarajevo: 8. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

**Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo**

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nacrtom zakona o strancima (u daljem tekstu: Nacrt zakona) utvrđuju se, između ostalog, uslovi i postupak ulaska stranca u Bosnu i Hercegovinu, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i i Hercegovine, te prihvrat stranaca i nadzor.

Direkcija za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) konstatuje da je predlagač, u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11), uz Nacrt zakona dostavio ovjerenu izjavu o usklađenosti i popunjene uporedne prikaze usklađenosti, kako slijedi:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje obitelji;
- Direktiva 2003/109/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. godine o statusu državljanina trećih država koji imaju stalni boravak;

- Direktiva 2011/51/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. godine kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. godine o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. godine o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi sa vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;
- Uredba Evropskog Parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Schengenski kodeks o granicama) sa izmjenama i dopunama kako slijede :
 - Uredba (EZ) br. 296/2008 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
 - Uredba (EZ) br. 81/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama;
 - Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
 - Uredba (EU) br. 265/2010 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. godine o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se

uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća i

- Uredba (EU) br. 1051/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima;
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) sa izmjenama i dopunama kako slijede:
 - Uredba (EU) br. 154/2012 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) i
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća.

Detaljnou analizom Nacrta zakona i dostavljenih uporednih prikaza usklađenosti, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa odredbama naprijed navedenih pravnih propisa Evropske unije.

Međutim, naglašavamo da je predlagač u obrazloženju Nacrta zakona pod tačkom III (usklađenost propisa sa evropskim zakonodavstvom) naveo da je, pored naprijed navedenih sekundarnih izvora evropskog prava, također izvršeno usklađivanje i sa sljedećim pravnim propisima Unije:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja i
- Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima.

Za ova tri pravna propisa Evropske unije predlagatelj nije dostavio popunjene instrumente za usklađivanje, zbog čega Direkcija za evropske integracije ne može da ocijeni stepen usklađenosti kada se radi o transpoziciji navedene dvije uredbe i jedne direktive u tekst Nacrta zakona. Iz tih razloga sugerišemo Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine da dostavi i dodatne instrumente za usklađivanje, kako bi se mogla dati koherentna ocjena usklađenosti Nacrta zakona sa relevantnim odredbama *acquis-a*, te kako bi u konačnici Nacrt zakona bio što kvalitetnije usklađen.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis-a* Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Nevenka Savić

U prilogu:

- Ovjerena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis-em</i> EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010.) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje; Djelimično usklađeno
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji - Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification, (OJ L 251, 3.10.2003); 2. Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak - Directive 2003/109/EC of the European Parliament and of the Council of 25 november 2003. concerning the status of third-country nationals who are long term residents, (OJ L 16, 23.1.2004); 3. Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite - Directive 2011/51/EU of the European Parliament and of the Council of 11 May 2011 amending Council Directive 2003/109/EC to extend its scope to beneficiaries of international protection, (OJ L 132, 19.5.2011.); 4. Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada - Council directive 2004/114/EC of 13 december 2004 on the conditions of admission of third-country nationals for the purposes of studies, pupil exchange, unremunerated training or voluntary service, (OJ L 289, 3.11.2005) 5. Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja - Council directive 2005/71/EC of 12 October 2005 on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research, (OJ L 289, 3.11.2005); 6. Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je

boravak nezakonit - Directive 2008/115/EC of the European Parliament and of the Council of 16. December 2008. on common standards and procedures in Member States for returning illegally staying third country nationals, (OJ L 348 of 24.12.2008);

7. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage - Council Directive 2009/50/EC of 25 May 2009 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of highly qualified employment, (OJ L 155, 18.6.2009);
8. Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika - Directive 2014/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the conditions of entry and stay of third-country nationals for the purpose of employment as seasonal workers (OJ L 94, 28.3.2014);
9. Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i vijeća od 15. svibnja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještanja unutar društva - Directive 2014/66/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer (OJ L 157, 27.5.2014);
10. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. ožujka 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama) - Regulation (EC) 562/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2006 establishing a community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), (OJ L 105 of 13.4.2006);
11. Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji - Regulation (EC) No 296/2008 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2008 amending Regulation (EC) No 562/2006 establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), as regards the implementing powers conferred on the Commission, (OJ L 97, 9.4.2008);
12. Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonom o schengenskim granicama - Regulation (EC) No 81/2009 of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 amending Regulation (EC) No 562/2006 as regards the use of the Visa Information System (VIS) under the Schengen Borders Code (OJ L 35, 4.2.2009);
13. Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak - Regulation (EU) No 265/2010 of the European Parliament and of the Council of 25 March 2010 amending the Convention Implementing the Schengen Agreement and Regulation (EC) No 562/2006 as regards movement of persons with a long-stay visa (OJ L 85, 31.3.2010);
14. Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma,

		<p>uredaba Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredaba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća – Regulation (EU) No 610/2013 of The European Parliament and of the Council of 26 June 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), the Convention implementing the Schengen Agreement, Council Regulations (EC) No 1683/95 and (EC) No 539/2001 and Regulations (EC) No 767/2008 and (EC) No 810/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ L 182, 29.6.2013);</p> <p>15. Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima - Regulation (EU) No 1051/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 in order to provide for common rules on the temporary reintroduction of border control at internal borders in exceptional circumstance (OJ L 295, 6.11.2013);</p> <p>16. Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EC) No 810/2009 Of The European Parliament And Of The Council of 13 July 2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code), (OJ L 243 of 15.9.2009);</p> <p>17. Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EU) No 154/2012 of the European Parliament and of the Council of 15 February 2012 amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) (OJ L 58, 29.2.2012).</p>
4.3.	Ostali izvori prava EU	<p>Djelimično usklađeno</p> <p>Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)</p>
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5.	Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini	ne
6.	Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU	ne
7.	Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje	ne

OBRADIVAČ, ODNOSNO PREDLAGATELJ
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
Dragan Mektić, ministar

datum i pečat

27.05.2015.

DIREKCIJA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE
POMOĆNIK RAVNATELJA DEI

Amela Alihodžić

datum i pečat

2.6.2015.

03-062-760-3/15

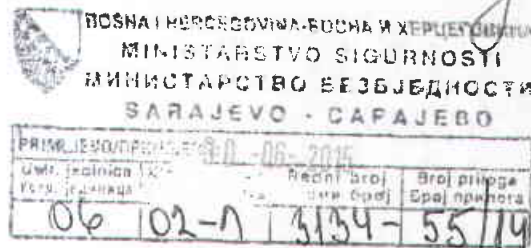

Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-5/15

Sarajevo: 29. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

**Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo**

Predmet: Dopunsko mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis-em*

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-50/14 od 18. juna 2015. godine

Poštovani,

Na osnovu vašeg akta broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine, Direkcija za evropske integracije je uradila mišljenje o usklađenosti sa *acquis-em* Nacrta zakona o strancima (naš akt broj 03/A-06-2-AA/NH-760-1/15 od 8. juna 2015. godine). Predmetnim mišljenjem Nacrt zakona o strancima ocijenjen je kao djelimično usklađen. Pošto je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine tekst Nacrta zakona usklađivalo sa još tri dodatna propisa Evropske unije za šta nisu dostavljeni odgovarajući uporedni prikazi, Direkcija za evropske integracije je sugerisala izradu dopunskog instrumenta usklađivanja za odnosni *acquis*. Direkcija za evropske integracije sa zadovoljstvom konstatuje da je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine uvažilo mišljenje Direkcije i dostavilo dodatne upredne prikaz, kao i odgovarajuću izjavu usklađenosti. Uvažavajući tu činjenicu, a na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje:

DOPUNSKO MIŠLJENJE

U skladu sa mišljenjem Direkcije za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) broj : 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15 od 8. juna 2015. godine kojim se sugerije izrada dodatnih instrumenata za usklađivanje, Direkcija konstatuje da je predlagač dostavio tražene instrumente za usklađivanje, a u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11) za slijedeće pravne propise Evropske unije sa kojima se dodatno vršilo usklađivanje:

- ✓ Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja, uključujući njenu izmjenu -
- uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja.

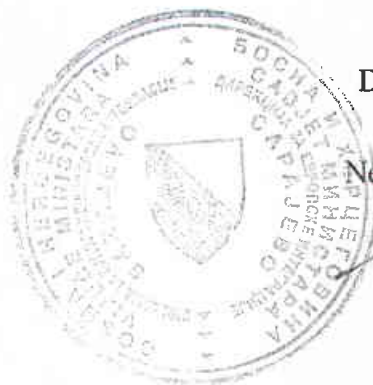
Detaljnomo analizom Nacrta zakona i navedena tri propisa Evropske unije, Direkcija konstatuje sljedeće:

- Nacrtom zakona preuzeta je odredba člana 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 kojom se propisuje obaveza uzimanja otisaka prstiju svih prstiju svakog stranca koji ima najmanje 14 godina, čime je postignuta usklađenost sa zahtjevom uredbe u pogledu uzimanja biometrijskih podataka, dok su ostale odredbe uredbe predmet regulisanja drugih pravnih propisa
- Također, naglašavamo da Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 istječe 19. jula 2015. godine, te se ista zamjenjuje *Uredbom (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. Godine o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde*, što bi se trebalo uzeti u obzir prilikom budućeg usklađivanja
- Nacrtom zakona su preuzete odredbe člana 4a. i 4b. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 kojima se propisuje obaveza uzimanja biometrijskih identifikatora koji sadrže sliku lica i dva otiska prsta državljanu trećih zemalja. Potpunija usklađenost sa odredbama navedene uredbe će se postići donošenjem podzakonskih akata, kako je navedeno u članu 104. Nacrta zakona kojim se propisuje, da će Ministarstvo sigurnosti BiH, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

U skladu sa naprijed navedenim, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona o strancima djelimično usklađen sa Direktivom Vijeća 2004/81/EZ, te da je izvršeno adekvatno usklađivanje sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000, Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 i Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis*-a Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Nevenka Savić

Savić

Prilog: ovjerena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obrađivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80.
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i uselj enje; Djelimično usklađeno
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2004/81/EZ Vijeća od 29. travnja 2004. o dozvoli boravka izdanoj državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji surađuju s nadležnim tijelima - Council Directive 2004/81/EC of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities, (OJ L 261, 6.8.2004); 2. Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije - Council Regulation (EC) No 2725/2000 of 11 December 2000 concerning the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of the Dublin Convention, (OJ L 316, 15.12.2000; 3. Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja - Council Regulation (EC) No 1030/2002 of 13 June 2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 157, 15.6.2002) i 4. Uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. travnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih

		zemalja - Council Regulation (EC) No 380/2008 of 18 April 2008 amending Regulation (EC) No 1030/2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 115, 29.4.2008).
		Djelimično usklađeno
4.3.	Ostali izvori prava EU	Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5.	Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini	ne
6.	Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU	ne
7.	Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje	ne

BOSNA I HERCEGOVINA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Ministry for human rights and refugeesBroj: 01-02-1-1410-1/15
Datum: 16.06.2015. godineBOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r gosp. Dragan Mektić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA - REPUBLIKA	
MINISTARSTVO SIGURNOSTI	
SARAJEVO - SARAJEVO	
PRIMLJENO	30.06.2015
Ime, prezime i titla	
Ime i prezime	
06	02-1 6144-54/15

PREDMET: Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, dostavlja se,-

VEZA: Vaš akt br: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

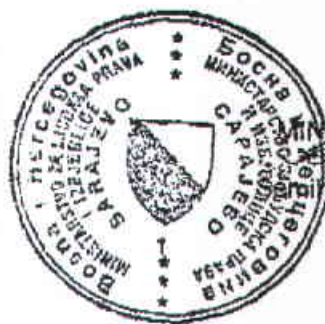
Poštovani,

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je razmotrila na osnovu člana 28. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini - prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10), Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, te daje sljedeće:

MIŠLJENJE
o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini

Na Nacrt Zakona o strancima, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine nema sugestija.

S poštovanjem,

MINISTARICA
BorovacSarajevo, Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Tel/Fax: 033/202-600
e-mail: kabmin@mhr.gov.ba

Ministry of Civil Affairs

- Sektor za državljanstvo i putne isprave -

Broj: 06-30-2-2024/15

Datum: 23.06.2015. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

06

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО

PRIMLJENO: 23.06.2015				
Upr. jedinica	Klas.	Služba	Redni broj	Broj priloga
06	02-1	3134-52/14		

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se
Veza: Vaš akt broj 06-02-1-3134-49/14 od 18.06.2015. godine

Povodom vašeg akta veza, nakon uvida u Nacrt zakona o strancima, imajući u vidu da nam je taj Nacrt zakona bio dostupan u postupku njegove izrade (konsultovani smo u skladu sa Pravilima za konsultacije), obavještavamo vas da ovo Ministarstvo nema primjedbi, niti sugestija na predmetni Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. Adil Osmanović

Adil Osmanović